

**UNIVERSITAT
JAUME·I**

**TREBALL FINAL DE GRAU EN
MESTRE/A D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA**

**EL TERRITORI ESPANYOL.
EVOLUCIÓ DE LA PERCEPCIÓ
ESPACIAL GEOGRÀFICA EN ELS
ESTUDIANTS.**

**Jennifer Álvaro Martínez
Tutor: Enric Ramiro Roca
Àrea de Ciències Socials
Curs 2015/2016**

"En cada instante hay más de lo que la vista puede ver, más de lo que el oído puede oír, un escenario o un panorama que aguarda ser explorado. Nada se experimenta en sí mismo, sino en relación con sus contornos, con las secuencias de acontecimientos que llevan a ello, con el recuerdo de experiencias anteriores".

(Kevin Lynch, 1960)

ÍNDIX

AGRAÏMENTS	4
1. RESUM.....	5
PARAULES CLAU/DESCRIPTOR	6
2. JUSTIFICACIÓ	6
3. INTRODUCCIÓ TEÒRICA.....	7
3.1. CURRÍCULUM D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA.....	7
3.2. EVOLUCIÓ DE LA GEOGRAFIA.....	8
3.3. LA GEOGRAFIA DE LA PERCEPCIÓ	9
3.4. LA PERCEPCIÓ DE L'ESPAI	10
3.5. L'ESPAI SUBJECTIU I L'ESPAI OBJECTIU	10
4. METODOLOGIA	11
5. RESULTATS.....	12
6. DISCUSSIÓ I/O CONCLUSIONS	19
7. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA.....	21
ANNEXOS	23
Annex 1 (Enquesta).....	23
Annex 2. Mapa objectiu de l'estat espanyol.....	25
Annex 3. Imatges Google	26
Annex 4. Enquestes resoltes	27

AGRAÏMENTS

En primer lloc vull agrair al C.E.I.P Baltasar Rull Villar d'Onda i a l'I.E.S Serrà d'Espadà d'Onda la seua col·laboració per poder portar a terme aquesta investigació. També als estudiants dels diferents cursos i graus de la Universitat Jaume I per tindre la paciència d'escoltar-me i col·laborar en la realització de les enquestes.

Del mateix mode, agrair al tutor d'aquest treball d'investigació i professor de la Universitat Jaume I, Enric Ramiro Roca, recomanar-me aquest tema tan interessant, però al mateix temps tan desconegut en l'ensenyament de la Geografia.

1. RESUM

La percepció espacial és un camp fonamental per a estudiar en l'assignatura de Geografia, ja que l'espai és el medi en el qual l'individu desenvolupa les seues activitats. A través de la pròpia experiència personal i de l'estudi dels diferents llocs del planeta els alumnes obtenen informació amb la qual construeixen la seua pròpia imatge mental.

L'espai percebut és una construcció basada en les diferents representacions que el ser humà es fa de la realitat que l'envolta, i que varia en funció de múltiples variables, com l'edat, el sexe, la religió, l'estatus... i que, per tant, és una visió subjectiva.

En aquest Treball de Final de Grau (TFG) el que es pretén és fer un estudi de cas a diferents cursos educatius, partint de l'Educació Primària i acabant en la Universitat, per tal de veure l'evolució de la percepció espacial geogràfica d'un espai determinat: el mapa de l'estat espanyol i les localitzacions d'alguns punts.

A partir de la informació obtinguda es realitzarà una gràfica evolutiva, a través de la qual podrem obtenir d'una manera molt visual, l'evolució de la percepció espacial que tenen els estudiants de la mostra escollida.

Distingirem dos parts clarament diferenciades en aquest treball: una primera part teòrica, on es fa una introducció i clarificació del tema, i una segona part teòrica-pràctica, en la qual s'exposa la metodologia utilitzada així com els resultats i conclusions de la investigació realitzada.

ABSTRACT

The space perception is a fundamental field to study in the subject of Geography, since the space is the medium in which the individual develops his activities. Through the own personal experience and of the study of the different places and cultures of the planet, the students obtain information with which build his own mental image.

The space perceived is a construction based in the different representations that the human being does of the reality that surrounds him, and that varies in function of variable multiples, how the age, the sex, the religion, the status... And that, therefore, is a subjective vision.

In this Final Project (TFG) what pretends is to do a case study to different educational courses, starting of the Primary Education and finishing in the University, in order to see the evolution of the geographic space perception of a determinate space: the map of the Spanish state and the localitzacions of some points.

From the information obtained will realise an evolutionary axis through the qual will be able to obtain of a very visual way the evolution of the space perception that have the students of the sample chosen.

We Will distinguish two clearly differentiated parts in this work: a first theoretical part, where does an introduction and clarification of the subject, and a second part theoretical-practical, in which exposes the methodology used as well as the results and conclusions of the research realised.

PARAULES CLAU/DESCRIPTORS: percepció espacial, espai subjectiu, mapa mental, espai conegut, espai desconegut, evolució.

KEY WORDS: spatial perception , subjective space , mind map, known space, unknown space, evolution

2. JUSTIFICACIÓ

En primer lloc vull concretar que quan vaig elegir el Treball de Final de Grau (TFG), tenia en ment realitzar-lo sobre alguna cosa vinculada a l'assignatura de Ciències Socials, ja que m'agrada molt i per tant m'anava a ser més agradable a l'hora de cercar informació i treballar. És veritat que no m'havia plantejat aquest tema, però el professor que tinc assignat me'l va proposar i em va agradar la idea. A més, ja ho havia treballat amb un altre professor en l'assignatura de Geografia a la Universitat i em pareixia que podia traure-ho avant sense problema.

L' objectiu principal d'aquest treball és investigar com evoluciona la percepció espacial d'un espai concret a través d'un estudi de cas: el mapa d'Espanya, partint de l'Educació Primària i finalitzant en l'Educació Universitària. A més, també es volen aconseguir els següents objectius secundaris:

- Dibuixar el mapa de l'estat espanyol (forma i territori).
- Situar i nomenar la seua CCAA en el mapa de l'estat espanyol.
- Ubicar la província de Sòria en el mapa de l'estat espanyol.
- Identificar i situar una província per la qual passe el riu Ebre.
- Localitzar i nomenar la situació d'Espanya respecte d'Europa (nord, sud).

Per tal d'aconseguir els objectius proposats s'ha elaborat una enquesta a través de la qual es podran analitzar els resultats obtinguts amb una gràfica evolutiva. Aquesta gràfica reflectirà com evoluciona la percepció espacial de l'estat espanyol des de l'Educació Primària fins a l'Educació Universitària.

La finalitat primera d'aquesta investigació és comprovar en els estudiants, si la percepció espacial d'un espai determinat (estat espanyol) evoluciona o involuciona amb el pas del temps. A més, també es vol fer veure la importància que té en l'assignatura de Ciències Socials: Geografia, treballar la percepció espacial i l'espai subjectiu, ja que totes les persones construïm mapes cognitius de diferents territoris i espais en la nostra ment.

3. INTRODUCCIÓ TEÒRICA

3.1. CURRÍCULUM D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Tal i com s'enuncia en el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell , pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, "*La matèria de Ciències Socials s'ocupa de l'estudi de la realitat social, especialment en les dimensions geogràfica i històrica [...].*

La Geografia permet el coneixement de la distribució, localització i interconnexió dels diversos elements que caracteritzen els llocs i els espais geogràfics de diferent magnitud, [...] i de l'organització del territori. La Geografia contribueix a comprendre les interaccions entre els fenòmens naturals i les activitats humanes que expliquen les transformacions dels espais i regions. [...]. Una altra contribució important és la possibilitat de representar els elements que configuren l'espai geogràfic i les seues interrelacions a través de plànols i mapes que faciliten el raonament sobre els fenòmens geogràfics i la seua problemàtica des de l'àmbit local fins al global. [...]

En el bloc 2 El món en què vivim, es realitza l'estudi de l'espai geogràfic, des de llocs pròxims fins a regions que tenen una dimensió global. [...] En este bloc es concreten aspectes procedimentals apuntats en el bloc anterior com és l'ús de fonts geogràfiques d'informació, especialment pel que fa a la representació de l'espai geogràfic per mitjà de mapes i plànols."

[...]

3.2. EVOLUCIÓ DE LA GEOGRAFIA

La matèria de Geografia apareix a la major part d'Europa en la segona meitat del segle XIX, quan es generalitza l'Ensenyament Primari, tant en escoles públiques com privades. No serà fins al principi del segle XX quan s'introduirà en els programes d'Instrucció Primària a Espanya.

En la segona República Espanyola s'inicia, segons Raquel Domínguez i Mª Cruz R.Melón (2005), "una nueva i breve etapa para la Geografía española, gracias a la influencia de la llamada Institución Libre de Enseñanza i los Movimientos de Renovación Pedagógica, [...] caracterizada por el uso de los mapas".

Més endavant aquesta nova influència es veu colpejada per l'arribada del govern franquista, recurrent a una metodologia de memorització i utilitzant els llibres de text com única ferramenta.

Amb la Llei General d'Educació de 1970 els continguts de Geografia física s'integraran en l'àrea de Ciències de la Natura i els de Geografia Humana en l'àrea de Ciències Socials.

L'aparició de manuals i textos geogràfics acompanyats de mapes arribarà a Espanya a finals del segle XVIII, però no serà fins el segle XIX quan s'iniciï la utilització de mapes i atles socials.

A finals del segle XX, amb la LOGSE (Ley Orgánica General del Sistema Educativo de 1990), la Geografia queda "camuflada en un área de conocimiento denominada Conocimiento del Medio Natural, Social y Cultural en Primaria, y Ciencias Sociales, Geografía e Historia en Secundaria". (Raquel Dominguez i Mª Cruz R.Melón, 2005).

Alguns autors, com Grupo Cronos (1987), desenvolupen diversos projectes que aporten "una nueva visión del proceso enseñanza-aprendizaje", entre els quals es troba "Enseñar la ciudad. Didáctica de la Geografía urbana". Aquest projecte va destinat tant a professors com a alumnes de diferents nivells educatius.

Actualment, i després de dos lleis educatives més, podem dir que la Geografia continua camuflada i es continua ensenyant d'una forma molt passiva i poc significativa per als alumnes, i com indica el professor Enric Ramiro (1998) "es preocupante que las clases de geografía se basen de forma prácticamente absoluta en los manuales, mientras la cartografía, los audiovisuales y las nuevas tecnologías quedan relegadas a un plano minoritario". També, com diu Xosé Manuel Souto (2004) en un article en el qual analitza dos llibres de l'autor E. Ramiro, "algunos obstáculos, surgidos en la segunda mitad del siglo XX, han impedido o dificultado la innovación en la geografía escolar. Un problema que ha repercutido en la difusión del conocimiento geográfico y en la interpretación que éste hace del medio donde vive la sociedad".

Per finalitzar conclouem amb la cita de I.M^a. Gómez Trigueros (2013), que diu que “A lo largo del tiempo, la importancia de desarrollar la capacidad espacial del individuo no ha sido una de las preocupaciones de los diferentes planes de estudio oficiales”, cosa que podrem comprovar amb els resultats d'aquesta investigació.

3.3. LA GEOGRAFIA DE LA PERCEPCIÓ

Al segle XX sorgirà una vessant en la qual es té en compte la visió subjectiva de l'ésser humà i les imatges mentals que aquest té sobre l'espai en què es troba, denominada Geografia de la Percepció i el Comportament.

L'estudi de la Geografia de la Percepció s'inicia el 1960 per Kevin Lynch, encara que Lowenthal serà considerat el primer geògraf de la percepció. No serà fins al 1980 quan s'introdueixen a Espanya per autors com Esteban Álvarez i Horacio Capel.

Aquesta busca incloure en els estudis geogràfics el caràcter subjectiu de l'espai. O com diu J.L.Vara Muñoz (2010), l'objecte d'estudi és l'espai percebut o subjectiu.

La majoria de treballs relacionats amb la Geografia de la Percepció, tant a escala mundial com nacional, van elegir com a àmbit d'estudi una ciutat concreta. A Espanya hi ha estudis destacats de les ciutats de Lleida, Cantabria, Madrid, Santander, Segòvia, Granada, Almeria, Vigo i València.

Un llibre en el qual podem trobar un estudi és “La ciudad de Valencia y su imagen pública”, en el qual l'autor pretén aproximar-se “al estudio de la ciudad de Valencia desde la perspectiva del espacio subjetivo” (Boira i Maiques, J.V., 1992).

Així, en un exemple d'una cita que va citar J. L. Vara Muñoz (2008), definim la **geografia de la percepció** com “*un enfoque geográfico que entiende el espacio, no como una concepción objetiva y abstracta, sino en función de su valor subjetivo, como espacio conocido, aprehendido individualmente; es el espacio vivido* (VILÀ VALENTÍ, 1983, pág.355)”.

Entenem per tant, que el ser humà crea la seua pròpia imatge mental d'un espai concret recolzant-se en les seues experiències sensorials i experiències passades dels llocs en els quals ha estat amb anterioritat, i que per tant, un mateix espai es pot representar de forma diferent per persones distintes, ja siga per l'edat, el sexe, l'estatus...

3.4. LA PERCEPCIÓ DE L'ESPAI

Un individu no sols percep un espai, sinó que també forma part d'ell.

Direm, per tant, que aquesta percepció “és el resultat d'un procés entre l'individu que observa i el medi que el rodeja, de tal forma que es crea una imatge” (Kevin Lynch, 1998) és a dir, “és l'abstracció que l'individu fa a partir de les identificacions, les seleccions i les associacions de determinats elements del paisatge” (Antoni Morro, 1992).

Dins de la percepció de l'espai, també caldria distingir entre la percepció d'espais coneguts i la percepció d'espais no coneguts o llunyans.

L'espai conegut, l'espai amb el qual l'individu interacciona cada dia, és molt més fàcil de percebre que un espai no conegut i que tan sols percep i sent “a través d'informació que rep a través dels mitjans de comunicació, converses o en el cas de l'escola, a través de la informació que el docent brinda d'eixos llocs llunyans” (Denis G. Duran Vargas, 2006).

Per entendre'ns millor, les més properes i conegudes són el seu barri o ciutat i les més llunyanes i per tant menys conegudes són la regió, el país, el continent...

En el cas concret d'aquest estudi de cas, la percepció del territori espanyol no es pot percebre d'igual forma que si es tractara d'un barri o d'una ciutat, ja que és un espai que no està al nostre abast i que, per tant, s'ha construït en la nostra ment a través de les imatges dels llibres de l'escola, dels atlas, dels mitjans de comunicació... El mateix passaria si volguérem representar el mapa d'Europa o el mapa del món.

El que vull remarcar és que una persona pot dibuixar un mapa del seu barri o de la seua localitat perquè a través de l'experiència quotidiana (passejar pels carrers, anar a comprar, anar al treball, etc.), ha construït el mapa en la seua ment, sense que siga necessari haver vist un mapa d'eixe lloc amb anterioritat. En canvi, no podríem dibuixar el mapa d'un país, d'un continent o del món si abans no haguérem vist una il·lustració del mateix.

3.5. L'ESPAI SUBJECTIU I L'ESPAI OBJECTIU

L'espai subjectiu és, com diu el professor Enric Ramiro (2002), “l'espai que de forma quotidiana utilitzem les persones i gràcies al qual es poden moure i treballar. Aquest varia segons la imatge personal i cultural de la persona”. També com diu María Jerez Carañana (2014), “un espacio que tiene connotaciones para el sujeto y éste es el que le otorga su significado”.

En canvi l'espai objectiu és "el dels geògrafs, el dels planificadors urbans". (José Luis Vara Muñoz, 2008), és a dir, l'espai que estem acostumats a veure a través de mapes en els atles, els llibres, la televisió... La Geografia de la Percepció s'encarrega d'analitzar i comparar aquests dos espais.

4. METODOLOGIA

La metodologia utilitzada per a realitzar aquesta investigació és l'enquesta, una de les tècniques més utilitzades per avaluar la percepció d'un espai. Aquesta consta de 6 preguntes: en la primera es demana que dibuixen, en un full en blanc, el mapa de l'estat espanyol a partir dels seus coneixements geogràfics; en les preguntes 2,3,4,5 i 6 han d'identificar i situar diversos llocs en un mapa objectiu de l'estat espanyol. Una vegada finalitzada s'elaboraran unes gràfiques dels resultats obtinguts, tenint en compte els següents criteris:

- No dibuixa Portugal quan es demana el dibuix del mapa de l'estat espanyol.
- Inclou les illes Balears i Canàries i també les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla.
- La forma. Veure quina concepció geogràfica té sobre el mapa de l'estat espanyol.
- Sap situar la seua CCAA i indicar el seu nom.
- Sap situar la capital de l'estat espanyol i indicar el seu nom.
- Sap situar la província de Sòria.
- Indica una província per la qual passe el riu Ebre.
- Indica la localització geogràfica d'Espanya respecte d'Europa.

Amb les activitats realitzades a l'enquesta podrem observar el grau d'abstracció que té l'alumne, a més de l'organització espacial de la qual disposa.

Per tal de realitzar l'enquesta també es tindran en compte unes pautes a seguir, algunes de les quals s'han extret de l'article de "Percepción del mundo: mapas mentales y problemas socioambientales", de Alonso, C. C., Manuel, X., & González, S (2013).

1. No s'adverteix a l'alumnat de l'objectiu perseguit per tal de visualitzar les seues concepcions prèvies.
2. L'enquesta està dividida en dos parts, de tal manera que primer se'ls donarà la primera fulla, on hauran de dibuixar el mapa mental que tenen de l'estat espanyol, i després se'ls donarà la segona, on han de contestar a diverses preguntes situant-les al mapa que els proporcionem.
3. Anàlisi qualitatiu de les dades obtingudes al comparar la representació dels mapes mentals amb la mateixa representació cartogràfica d'un mapa objectiu de l'estat espanyol.

4. Anàlisi qualitatiu i quantitatiu de les dades obtingudes amb les respostes de les preguntes 2 a la 6.
5. La mostra seleccionada és de 78 estudiants, 6 en cada curs seleccionat, dels quals 3 són xics i 3 són xiques. Les variables que es tenen en compte són, per tant, l'edat i el gènere.

Els alumnes d'Educació Primària, Educació Secundària i Batxiller són, en la seua majoria procedents del poble d'Onda, encara que alguns també són de pobles més menuts situats al voltant d'aquest.

Els alumnes de la Universitat són de diverses localitats castellonenques i valencianes, encara que també hi ha algú que procedeix de Catalunya o Múrcia.

Pel que fa als percentatges, els estudiants de l'Educació Primària representen el 23,08% dels enquestats, els de l'Educació Secundària el 30,77%, els alumnes de Batxillerat el 15,38% i els de la Universitat el 30,77%.

En el cas de la Universitat, les enquestes s'han realitzat a alumnes de diferents estudis de grau, però és una variable que no es tindrà en compte, ja que el que és important és el curs en el qual es troben.

5. RESULTATS

En primer lloc anem a comprovar quina percepció té l'alumnat de l'estat espanyol. Amb les dades de la següent taula podem dir que:

- En general, més de la meitat dels alumnes (60,26%) dibuixa Portugal quan se'ls demana que representen el mapa de l'estat espanyol, cosa que haurien d'ometre.
- Una visió esbiaixada de l'estat espanyol en ometre, quasi en un 50%, les illes de l'estat espanyol i en un percentatge més alt encara (65,38%), les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla.

PREGUNTA 1. CONTINGUT (6 alumnes en cadascú dels cursos)								
	Portugal		Illes Balears		Illes Canàries		Ceuta i Melilla	
	SI	NO	SI	NO	SI	NO	SI	NO
4at Primària	4	2		6	1	5	2	4
5é Primària	5	1	1	5		6		6
6 é Primària	5	1	3	3	3	3	1	5
1er E.S.O.	5	1	3	3	3	3	1	5
2on E.S.O.	4	2	4	2	3	3	4	2
3er E.S.O.	4	2	3	3	3	3	1	5
4at E.S.O.	4	2	3	3	3	3	1	5
1er B.A.C.H.	4	2	5	1	5	1	2	4

2on B.A.C.H.	2	4	3	3	3	3	2	4
1er Universitat	1	5	5	1	5	1	4	2
2on Universitat	2	4	5	1	5	1	3	3
3er Universitat	2	4	5	1	5	1	5	1
4at Universitat	.5	1	4	2	4	2	1	5
TOTAL (100 %)	60,26%	39,74%	56,41%	43,59%	55,13%	44,87%	34,62%	65,38%

Pel que fa a la percepció que tenen de la forma de l'estat espanyol, podem dir que, en general, utilitzen línies molt rectes o arrodonides, no tenint en compte alguns punts rellevants, com la punta de Tarifa, el Cau de la Nao i el Golf de València.

En els casos que dibuixen la punta de Tarifa, solen fer-ho més a l'est de la península, a l'altura de Granada i Almeria, encara que també, en algun cas, s'ha desviat un poc a l'oest, corresponent-se amb la província de Huelva.

En els casos que han dibuixat Ceuta i Melilla, molts alumnes no han tingut en compte fer coincidir la punta de Tarifa amb la punta de Ceuta.

També en molts casos en els quals han dibuixat Ceuta i Melilla, ho han fet en la mateixa línia, no tenint en compte que Melilla se situa un poc més al sud-est.

A més, quasi un 100% dels alumnes enquestats no dibuixa bé les illes. La forma i la mida no se solen correspondre, i a més, la distribució entre elles tampoc és encertada. En molts casos també han dibuixat les illes Balears més a l'est de la seua localització geogràfica respecte de la península.

Fent un recompte, tan sols un 10,26% dels enquestats té una percepció de la forma més encertada. L'altre 89,74% dels alumnes té una visió prou deformada del nostre territori.

En referència a la segona pregunta i observant les dades de la taula podem dir que:

- Quasi el 90% dels alumnes sap localitzar i indicar el nom de la seua Comunitat Autònoma (CCAA), encara que podem apreciar que hi ha un petit percentatge que no té clares les delimitacions o confon el terme de Comunitat amb el terme de província. En general podem dir que, exceptuant l'etapa d'Educació Primària, el 100 % dels alumnes sap localitzar, delimitar i nomenar la seua CCAA.

PREGUNTA 2 (6 alumnes en cadascú dels cursos)			
	Sap on està	No sap on està	Altres
4at Primària	3 (3,85 %)	1 (1,28 %)	1 pinta Castelló. (1,28%) 1 pinta la Comunitat Valenciana i Tarragona. (1,28%)
5é Primària	3 (3,85%)		2 pinten València. (2,56%) 1 pinta Castelló. (1,28%)
6 é Primària	5 (6,41 %)		1 pinta Tarragona, C. Valenciana, Múrcia i Almeria. (1,28%)
1er E.S.O.	6 (7,69%)		
2on E.S.O.	6 (7,69%)		
3er E.S.O.	6 (7,69%)		
4at E.S.O.	6 (7,69%)		
1er B.A.C.H.	5 (6,41%)		1 indica el nom però no pinta la C. Valenciana (1,28%)
2on B.A.C.H.	6 (7,69%)		
1er Universitat	6 (7,69%)		
2on Universitat	6 (7,69%)		
3er Universitat	6 (7,69%)		
4at Universitat	6 (7,69%)		
TOTAL (100 %)	89,75%	1,28 %	8,97 %

En la següent pregunta, on es demana que localitzen, situen i nomenen la capital de l'estat espanyol, podem observar que:

- Igual que en la pregunta anterior, quasi el 90% dels alumnes situa i nomena Madrid correctament, encara que tenim un petit percentatge d'alumnes de Primària i Secundària que s'equivoca o no té clar on situar-la, així com un petit percentatge que no ho indica.

A partir de quart curs de l'etapa d'Educació Secundària, el 100% dels alumnes respon correctament.

PREGUNTA 3 (6 alumnes en cadascú dels cursos)			
	Sap on està	No sap on està	Altres
4at Primària	5(6,41%)	1 (1,28%)	
5é Primària	4 (5,13%)	1 (1,28%)	1 no ho indica (1,28%)
6 é Primària	6 (7,69%)		
1er E.S.O.	4 (5,13%)	1 (1,28%)	1 no ho indica (1,28%)
2on E.S.O.	5 (6,41%)		1 no ho indica (1,28%)
3er E.S.O.	4 (5,13%)	1 (1,28%)	1 no ho indica (1,28%)
4at E.S.O.	6 (7,69%)		

1er B.A.C.H.	6 (7,69%)		
2on B.A.C.H.	6 (7,69%)		
1er Universitat	6 (7,69%)		
2on Universitat	6 (7,69%)		
3er Universitat	6 (7,69%)		
4at Universitat	6 (7,69%)		
TOTAL (100 %)	89,74%	5,13%	5,13%

La pregunta que analitzem a continuació es va formular amb la intenció de demostrar la percepció que tenen els estudiants a l'hora de situar una província aliena a la seua regió i tenint en compte que no és una ciutat important, com Madrid o Barcelona.

Observant les dades podem dir que:

- Quasi el 60% dels estudiants no sap ubicar la província de Sòria al mapa.

PREGUNTA 4 (6 alumnes en cadascú dels cursos)			
	Sap on està	No sap on està	Altres
4at Primària	3 (3,85%)	3 (3,85%)	
5é Primària		6 (7,69%)	
6 é Primària	2 (2,56%)	4 (5,13%)	
1er E.S.O.		4 (5,13%)	2 no ho indiquen (2,56%)
2on E.S.O.	2 (2,56%)	4 (5,13%)	
3er E.S.O.	2 (2,56%)	3 (3,85%)	1 no ho indica (1,28%)
4at E.S.O.	4 (5,13%)	2 (2,56%)	
1er B.A.C.H.		5 (6,41%)	1 no ho indica (1,28%)
2on B.A.C.H.	3 (3,85%)	3 (3,85%)	
1er Universitat	1 (1,28%)	5 (6,41%)	
2on Universitat	4 (5,13%)	2 (2,56%)	
3er Universitat	3 (3,85%)	2 (2,56%)	1 no ho indica (1,28%)
4at Universitat	3 (3,85%)	2 (2,56%)	1 no ho indica (1,28%)
TOTAL (100 %)	34,63%	57,69%	7,68%

En la següent taula analitzarem els resultats obtinguts en la pregunta 5, on se'ls demanava que pintaren una província per la qual passe el riu Ebre. A l'hora de formular la pregunta vaig decidir triar aquest riu per la proximitat amb la nostra CCAA, ja que a la província de Tarragona està el Delta de l'Ebre.

Per tant, sabent açò direm que:

- Poc més de la meitat dels estudiants sap localitzar i delimitar una província per la qual passe el riu Ebre, tot i això, sent la majoria d'enquestats pertanyents a la província de Castelló.

PREGUNTA 5 (6 alumnes en cadascú dels cursos)			
	Sap on està	No sap on està	Altres
4at Primària	3 (3,85%)	2 (2,56%)	1 pinta Catalunya.(1,28%)
5é Primària		6 (7,69%)	
6 é Primària	3 (3,85%)	1 (1,28%)	1 pinta Aragó. (1,28%) 1 pinta diverses províncies (1,28%)
1er E.S.O.	4 (5,13%)	1 (1,28%)	1 no ho indica (1,28%)
2on E.S.O.	3 (3,85%)	2 (2,56%)	1 pinta la C. d'Aragó (1,28%)
3er E.S.O.	4 (5,13%)	1 (1,28%)	1 no ho indica (1,28%)
4at E.S.O.	4 (5,13%)	2 (2,56%)	
1er B.A.C.H.	3(3,85%)	3 (3,85%)	
2on B.A.C.H.	5 (6,41%)	1 (1,28%)	
1er Universitat	4 (5,13%)	2 (2,56%)	
2on Universitat	3 (3,85%)	2 (2,56%)	1 no ho indica (1,28%)
3er Universitat	4 (5,13%)	2 (2,56%)	
4at Universitat	3 (3,85%)	3 (3,85%)	
TOTAL (100 %)	55,17%	35,87%	8,96%

Per últim, vaig voler esbrinar si els alumnes tenien clara la localització d'Espanya respecte d'Europa, indicant si se situava al nord o al sud del continent. Amb les dades de la taula podem observar que:

- La gran majoria té clara la localització de l'estat espanyol, encara que hi ha un petit percentatge, majoritàriament de Primària, que indica que el nostre país se situa al nord d'Europa.

PREGUNTA 6 (6 alumnes en cadascú dels cursos)			
	Sap on està	No sap on està	Altres
4at Primària	5 (6,41%)	1 (1,28%)	
5é Primària	3 (3,85%)	3 (3,85%)	
6 é Primària	5 (6,41%)	1 (1,28%)	
1er E.S.O.	5 (6,41%)		1 no ho indica (1,28%)
2on E.S.O.	5 (6,41%)	1 (1,28%)	
3er E.S.O.	6 (7,69%)		
4at E.S.O.	5 (6,41%)		1 indica què està al centre (1,28%)
1er B.A.C.H.	6 (7,69%)		
2on B.A.C.H.	6 (7,69%)		
1er Universitat	6 (7,69%)		
2on Universitat	6 (7,69%)		
3er Universitat	6 (7,69%)		
4at Universitat	6 (7,69%)		
TOTAL (100 %)	89,75%	7,69%	2,56%

Una vegada analitzats els resultats de la taula següent per cursos i nivells educatius, podem observar comparant-los que:

- En la primera taula, i referint-nos a tots els ítems, hi ha una evolució progressiva des de l'Etapa d'Educació Primària fins a l'etapa universitària, pel que podem afirmar que la percepció d'un territori, concretament del territori espanyol, va evolucionant amb l'edat (en aquest estudi de cas en l'àmbit educatiu).
- Encara que l'evolució siga més o menys progressiva, els percentatges d'estudiants que inclouen Portugal en el mapa mental de l'estat espanyol són molt alts, el que demostra que, el costum d'estudiar els mapes de l'estat espanyol amb el territori de Portugal no és positiva a l'hora de construir la imatge mental del nostre país.
- Respecte a les illes, tant Balears com Canàries, l'evolució continua sent progressiva amb l'augment de nivell educatiu, amb una diferència de més del 50% entre l'Educació Primària i l'Educació Universitària. En aquest cas entenem que els alumnes de nivells educatius inferiors no abasten més enllà de la península quan ens referim a l'estat espanyol, ja que és un percentatge molt baix el que dibuixa les illes.

PREGUNTA 1	PRIMÀRIA (18)		SECUNDÀRIA (24)		BATXILLER (12)		UNIVERSITAT (24)	
	SI	NO	SI	NO	SI	NO	SI	NO
PORTUGAL	77,78%	22,22%	70,83%	29,17%	50%	50%	41,67%	58,33%
ILLES BALEARS	22,22%	77,78%	54,17%	45,83%	66,67%	33,33%	79,17%	20,83%
ILLES CANÀRIES	22,2%	77,78%	50%	50%	66,67%	33,33%	79,17%	20,83%
CEUTA I MELILLA	16,67%	83,33%	29,17%	70,83%	33,33%	66,67%	54,17%	45,83%

En la següent taula es comparen els resultats de la resta de preguntes de l'enquesta, on es pot observar, al comparar-los per nivells educatius, que:

- En la pregunta 2 les respostes van evolucionant progressivament, sent l'etapa d'Educació Primària on es veuen més dificultats a l'hora de delimitar la seua CCAA. En la majoria de casos i com hem pogut comprovar a les taules de més amunt, confonien província amb CCAA.
- En la pregunta 3 les etapes obligatòries presenten alguna dificultat per localitzar i nomenar la capital de l'estat espanyol, sent l'etapa d'Educació Secundària la que presenta menor percentatge d'encert.

- En la quarta pregunta, on es demana que ubiquen la província de Sòria, presenten prou dificultats en tots els nivells, sent les que tenen un pitjor percentatge d'encert les etapes de primària i batxillerat, de tal forma que no hi ha una progressió.
- En la pregunta 5 se'ls demana que pinten una província per la qual passe el riu Ebre, evolucionant progressivament des de Primària fins a Batxillerat, però involucionant a l'etapa universitària.
- En l'última pregunta tornem a tindre una evolució progressiva a mesura que s'augmenta de nivell educatiu.
- Globalment, si observem la taula següent, podem afirmar que en les etapes no obligatòries l'alumnat té un major percentatge d'encert, el que demostra que el grau d'abstracció i la percepció espacial evolucionen amb l'edat.

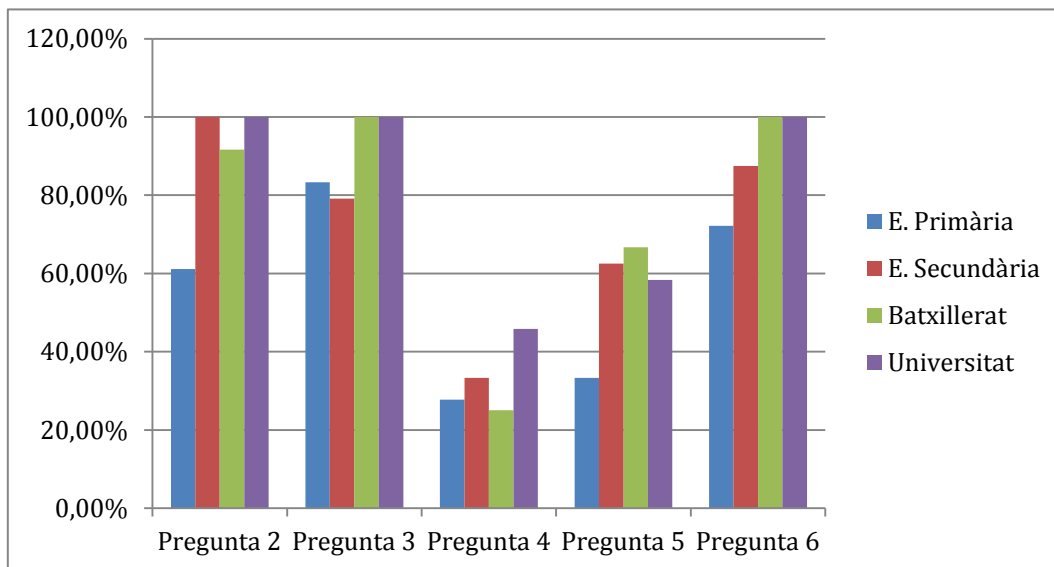
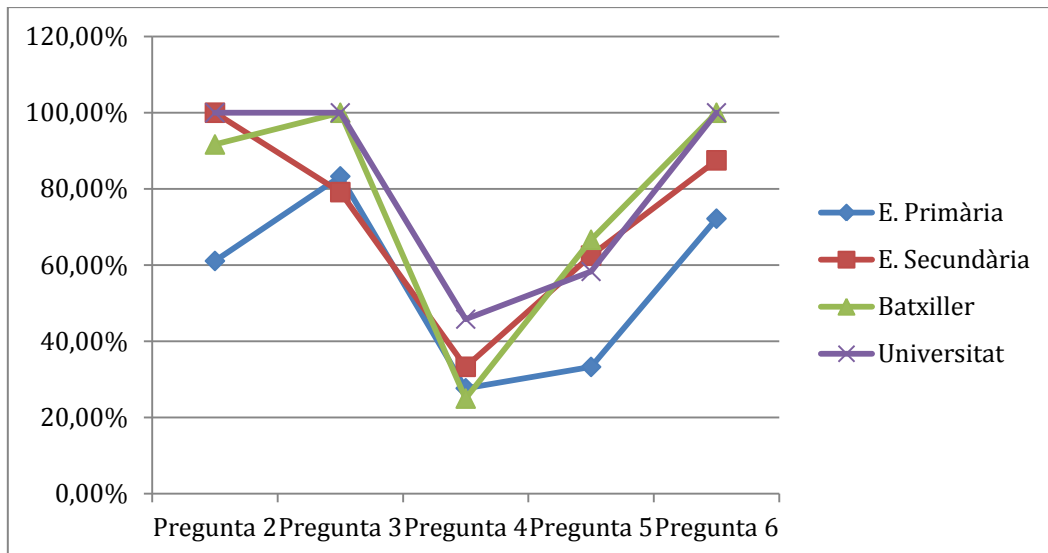
	PRIMÀRIA (18)			SECUNDÀRIA (24)			BATXILLER (12)			UNIVERSITAT (24)		
	SI	NO	A	SI	NO	A	SI	NO	A	SI	NO	A
PREGUNTA 2	61,1%	5,56%	33,33%	100%			91,67%		8,33%	100%		
PREGUNTA 3	83,3%	11,11%	5,56%	79,17%	8,33%	12,5%	100%			100%		
PREGUNTA 4	27,7%	72,22%		33,33%	54,17%	12,5%	25%	66,67%	8,33%	45,83%	45,83%	11,11%
PREGUNTA 5	33,3%	50%	16,67%	62,5%	25%	12,5%	66,67%	33,33%		58,33%	37,5%	4,17%
PREGUNTA 6	72,2%	27,78%		87,5%	4,17%	8,33%	100%			100%		

* SI (sap on està), NO (no sap on està), A (altres).

Per tal de comprovar aquesta evolució, més o menys progressiva d'una forma més visual, es mostren les dades en les següents gràfiques.

- En la gràfica de línies podem observar com tots els nivells educatius cauen en picat en la pregunta 4, quan se'ls demana que situen la província de Sòria.

- En la gràfica de barres podem observar que l'etapa d'Educació Primària és la que més baixa està en la majoria de preguntes, del mateix mode que l'Educació Universitària és la que més alta està en quasi totes. És en les etapes del mig on més alt i baixos es produeixen.

6. DISCUSSIÓ I/O CONCLUSIONS

Amb els resultats obtinguts en aquest cas d'estudi podem concloure de la següent forma:

- La representació mental de l'estat espanyol verifica, en la gran majoria, que els alumnes tenen una visió deformada del territori del seu país, tenint en compte tant la forma com el contingut.
- En general, amb les dades de les taules, es pot apreciar que els alumnes han presentat més dificultats a l'hora de situar espais llunyans i aliens a la seua regió, el que ens indica que, encara que el territori de la C. Valenciana no està al seu abast, és proper i conegut, ja que és part de la seua identitat.
- En referència a la representació de Portugal i davant el gran percentatge d'estudiants que oblida ometre-la quan se'ls demana que dibuixen l'estat espanyol, s'arriba a la conclusió de què es fa

necessari no incloure aquest territori en ensenyar el contingut referent al nostre país, encara que la gran majoria de mapes si l'inclouen.

Com a exemple pose les primeres imatges que presenta el navegador de Google quan introdueixes "mapa de España", on tan sols un dels mapes que es mostra omet l'estat portugués (annex 3).

- Respecte a la representació de les illes i les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, els resultats són bastant negatius, cosa que des del meu punt de vista es deu a què, la primera imatge que ens ve al cap quan es pensa en l'estat Espanyol és la península, i per tant ens oblidem i ometem la resta de territoris. També és possible que quan es treballa el mapa a les escoles es preste més atenció a la península i no tant en la resta de l'estat.

- Pel que fa a la percepció que tenen els estudiants, podem dir que, llevat algun cas puntual, en la majoria de preguntes es produeix una evolució més o menys progressiva, responent així a l'objectiu marcat.

Respecte a les investigacions realitzades, es pot observar que encara que s'ha tingut en compte el gènere dels alumnes, no s'ha reflectit als resultats. Açò s'ha degut al fet que no hi havia pràcticament cap diferència en aquesta variable, ja que els resultats han sigut similars entre homes i dones.

Des del meu punt de vista és necessari prendre nota d'aquests resultats per tal d'enfocar d'una altra forma la Geografia que s'imparteix als diferents nivells educatius, ja que s'ha pogut comprovar que, tal com s'ensenyava actualment, continua havent-hi moltes mancances en aspectes tan bàsics com representar la imatge del seu territori o localitzar alguns punts rellevants.

Crec que es deu tindre en compte, que abans de començar a representar un espai i donar el contingut que el conforma, és necessari partir de les idees prèvies que té l'alumnat, de la visió que aquests tenen d'un espai, de tal forma que el professor pugui iniciar les explicacions i preparar les classes partint d'una base. A més, d'aquesta forma també podem aconseguir que l'aprenentatge siga significatiu.

A més, també pense que és necessari ficar més atenció i treballar-ho des de ben menuts, no sols amb els llibres, sinó implicant els alumnes amb recursos innovadors i experiències quotidianes que els siguen significatives i facen que l'espai siga més fàcil de percebre i construir. Perquè açò es duga a terme és necessària també una gran implicació per part dels docents, els quals deuen estar ben qualificats i capacitats per ensenyar als alumnes. O com diu María Jesús Marrón Gaité (2010), "no basta con que conozca los contenidos geográficos que el currículo de cada nivel educativo prescribe trabajar con los estudiantes, sino que es imprescindible, también, saber enseñarlos. Es decir, dominar la metodología y las estrategias didácticas más adecuadas para enseñar cada contenido y para optimizar cada acción de enseñanza-aprendizaje".

Referent al treball realitzat, dir que ha sigut una experiència molt gratificant en general, encara que m'he trobat amb algun obstacle a l'hora de passar les enquestes. També ha sigut costós localitzar i agrupar la informació necessària per a desenvolupar la teoria, ja que la majoria de documents i llibres que m'interessaven tractaven la percepció espacial i subjectiva d'una ciutat.

És possible que la mostra escollida no siga suficient per a determinar si realment hi ha una progressió en la percepció espacial dels estudiants, però tenint en compte que tots els alumnes s'han escollit a l'atzar, estimo que si es pot considerar com a vàlida.

També m'agradaria remarcar que aquest estudi de cas és una proposta nova, la qual vaig discórrer pensant en si la percepció del territori espanyol, vinculada a la geografia que ens ensenyen a les institucions educatives, és un aprenentatge que evoluciona i millora amb el temps, o com s'ha pogut comprovar, continua tenint mancances.

Per finalitzar, dir que és quan arribes a aquest punt quan t'adones que el treball que realitzen els investigadors porta molta feina a les seues esquenes, aprenent així a valorar l'esforç d'implicació de les persones que desenvolupen aquesta tasca.

7. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

Alonso, C. C., Manuel, X., & González, S. (2013). Percepción del mundo: mapas mentales y problemas socioambientales. *Didáctica Geográfica*, 14, 91–108.

Boira Maiques, J. V. (1992). *La ciudad de Valencia y su imagen pública*. (D. de G. U. de València, Ed.). València.

Carañana, M. J. (2014). *Construyendo el espacio geográfico a partir del mundo subjetivo de los alumnos*. Trabajo Fin de Grado de Maestro en Educación Primaria. Universitat de Valencia.

Domínguez, R., M^a, F., & Melón, C. R. (2005). El mapa y la educación geográfica, 255-270.

Dur, D. G. (2006). Geografía y percepción. Reflexiones en torno a la enseñanza de la Geografía en la educación secundaria, 85, 305–316.

Generalitat Valenciana. (2014). DECRET 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana. *Diari Oficial de La Comunitat Valenciana*.

Grupo Cronos. (1987). *ENSEÑAR LA CIUDAD. Didáctica de la Geografía Urbana*. (Ediciones de la Torre, Ed.). Madrid.

Lynch, K. (1998). *La imagen de la ciudad*. Retrieved from
<https://books.google.com.co/books?id=kxoFSAACAAJ>

Marrón Gaité, M. J. (2011). Educación geográfica y formación del profesorado. Desafíos y perspectivas en el Nuevo Espacio Europeo de Educación Superior (EEES). *Boletín de La Asociación de Geógrafos Españoles*, 57, 313–342.

Muñoz, J. L. V. (2008). Cinco décadas de Geografía de la percepción. *Ería: Revista Cuatrimestral de Geografía*, 371–384. Retrieved from
http://dialnet.unirioja.es/servlet/fichero_articulo?codigo=2927235&orden=0

Muñoz, J. L. V. (2010). Un análisis necesario: epistemología de la geografía de la percepción. *Papeles de Geografía*, 52 (52-51), 337–344.

Ramiro Roca, Enric (1998). ¿Evolucionamos o nos quedamos quietos? Los recursos utilizados en la clase de Geografía. *Scripta Nova: Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*. Universidad de Barcelona, 29.

Ramiro Roca, Enric. (2002). La ciutat, un recurs per a tothom. Barcelona, Escola Catalana, 391, 34-37.

Souto González, Xosé Manuel. (2004). L' espai viscut : de una geografia sentida a una geografia reflexionada. *Cuadernos de Geografía*, 75, 115–122.

Trigueros, I. M. G. (2013). El uso de la herramienta Google Earth para trabajar la escala en geografía. XI Jornades de Xarxes d'Investigació en Docència Universitària. Reptes de futur en l'ensenyament superior: docència i investigació per a aconseguir l'excel·lència acadèmica. In F. y C. | U. de A. I. de C. de la E. Universidad de Alicante. Vicerrectorado de Estudios (Ed.) (pp. 2238–2252). Alicante.

Universitat, T., Palma, I. B., & Morro, A. (1992). Filosofía, geografía i percepció. Una aproximació als criteris generals d'investigació en Geografia de la percepció i del comportament. *Treballs de Geografia*, 44, 111-118.

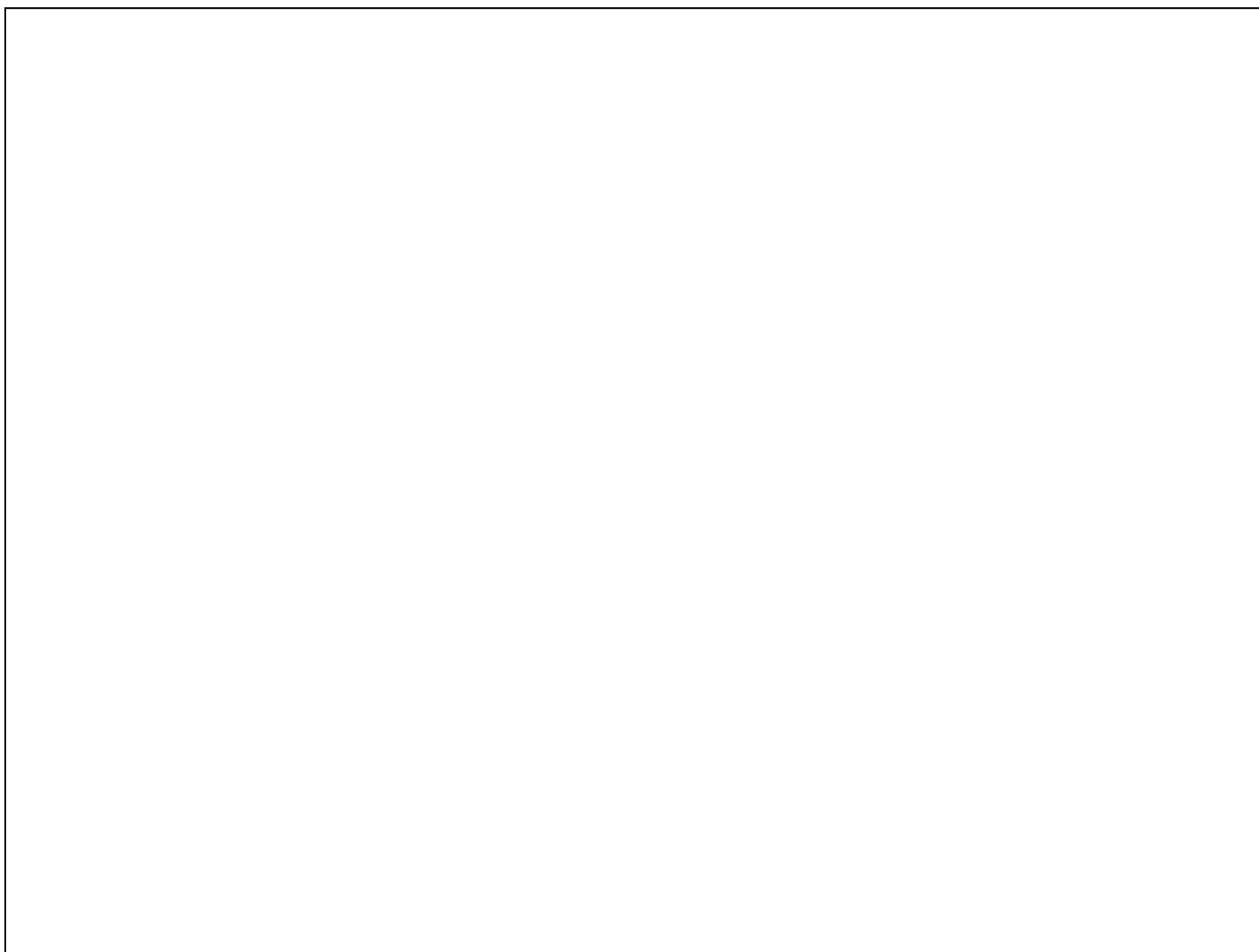
ANNEXOS

Annex 1 (Enquesta)

Curs: _____

Gènere: _____

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

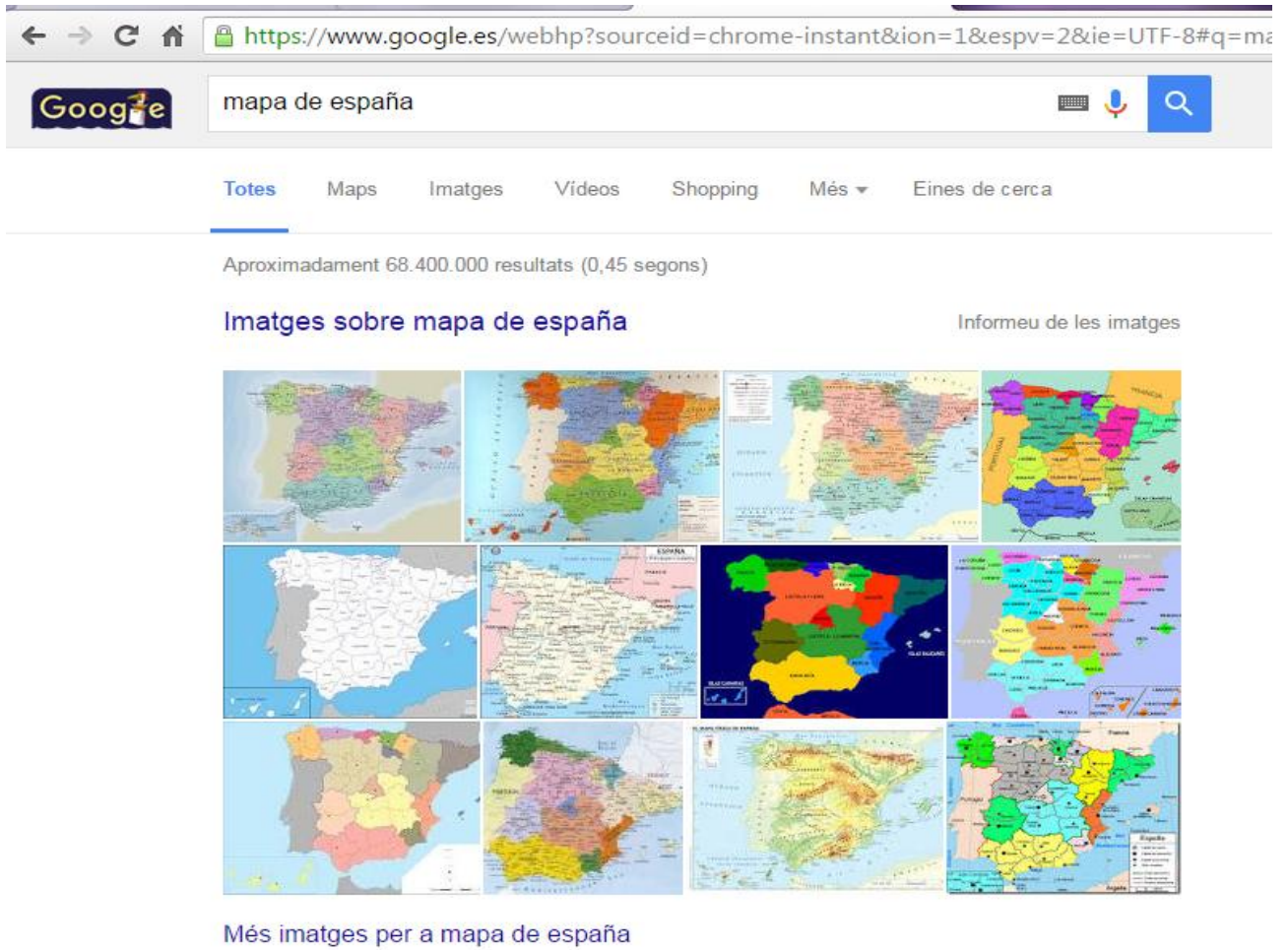
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. _____.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? _____.

Annex 2. Mapa objectiu de l'estat espanyol.

Annex 3. Imatges Google

The image is a screenshot of a Google search results page for the query "mapa de españa". The browser's address bar shows the URL "https://www.google.es/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=ma". The search bar contains the text "mapa de españa". Below the search bar, there are navigation tabs for "Totes", "Maps", "Imatges", "Vídeos", "Shopping", "Més", and "Eines de cerca". The search results indicate "Aproximadament 68.400.000 resultats (0,45 segons)". The main heading is "Imatges sobre mapa de españa" with a link to "Informe de les imatges". A grid of 12 map thumbnails is displayed, showing various styles of maps of Spain, including political, physical, and thematic maps with different color schemes and labels.

Més imatges per a mapa de españa

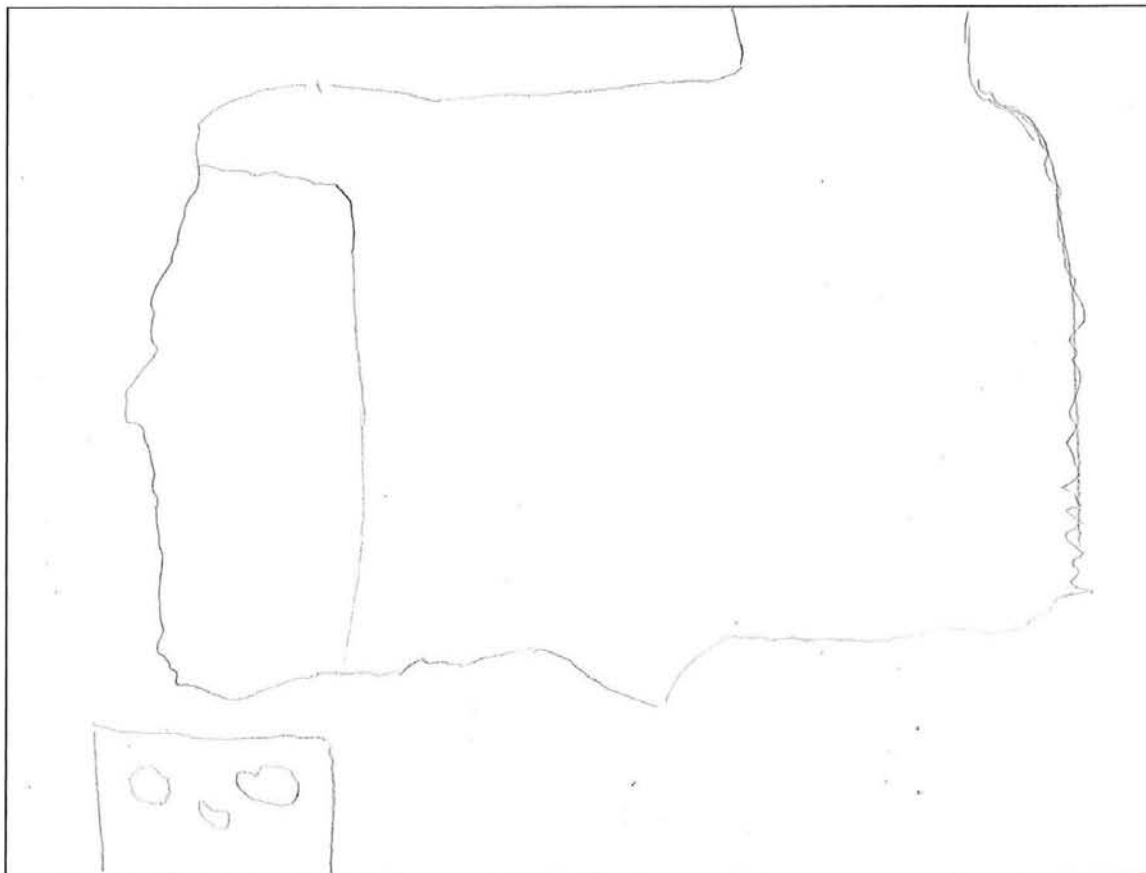
Annex 4. Enquestes resoltes

8

Curs: 4^{at} A

Gènere: Xica

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Nord

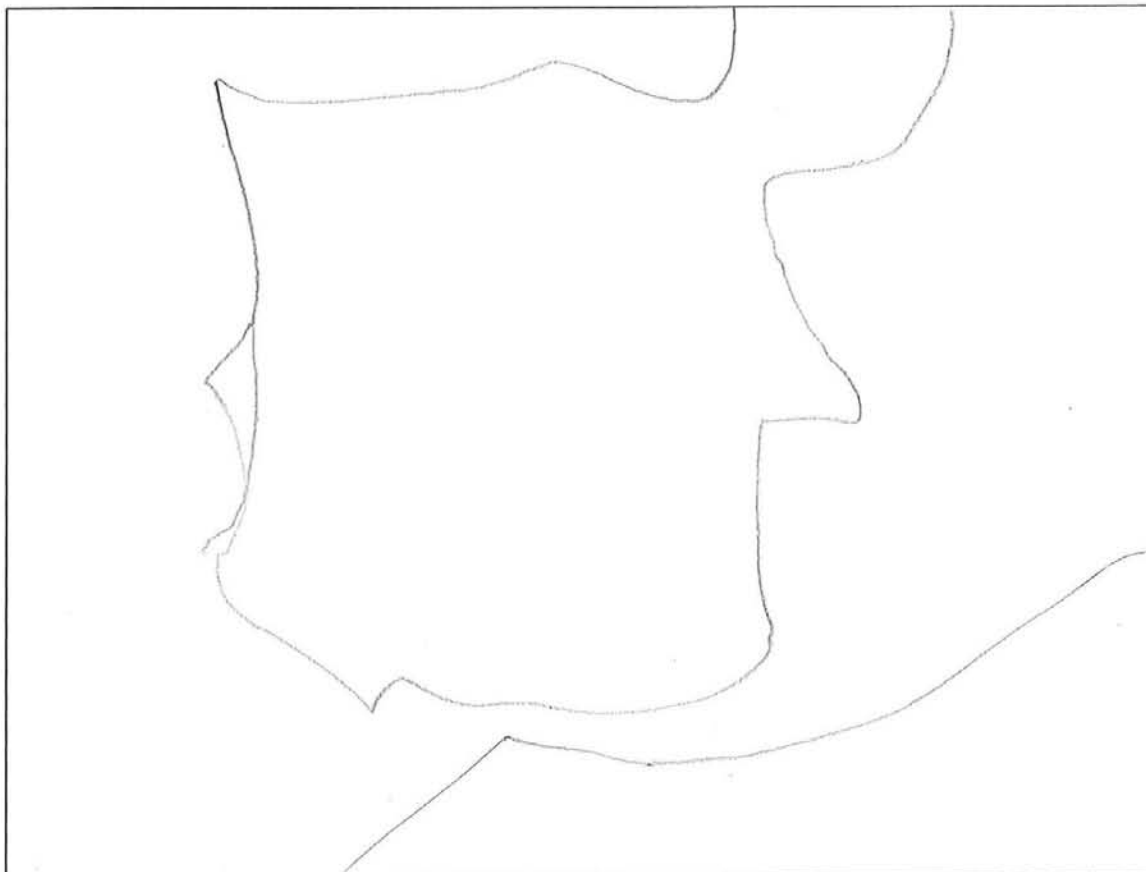

6

Curs: 4^a A _____

Gènere: Masculí _____

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

6

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

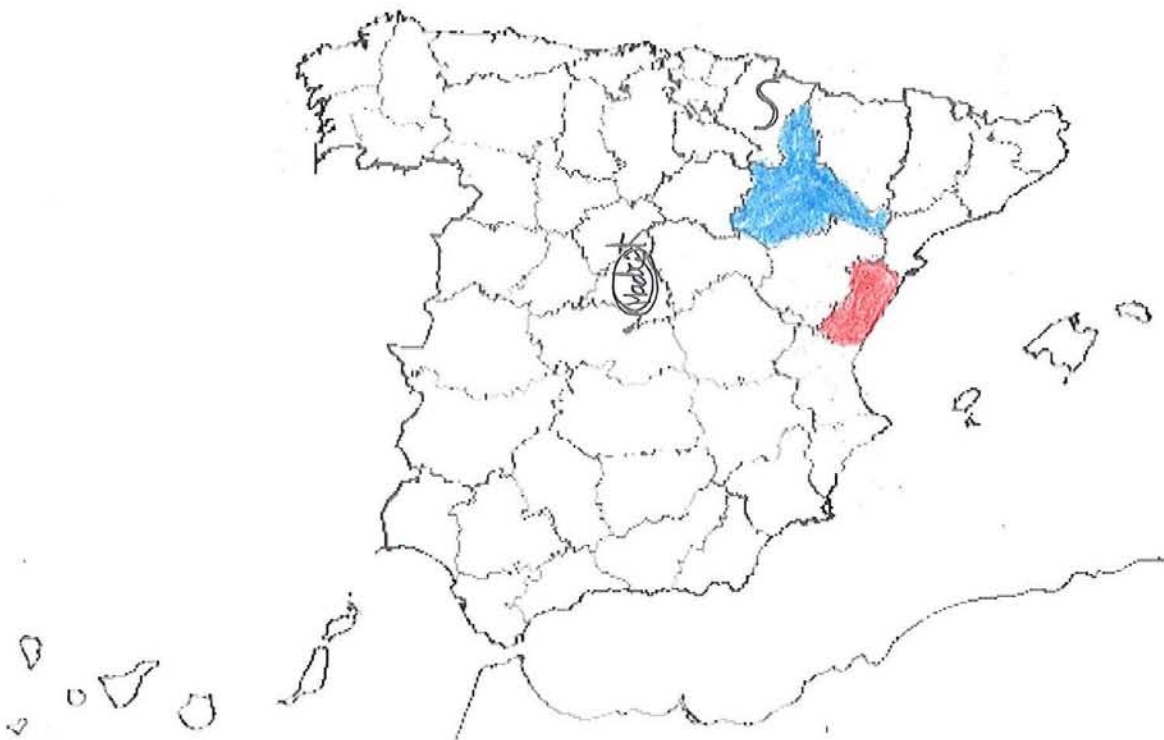
Ara indica el seu nom. València

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud

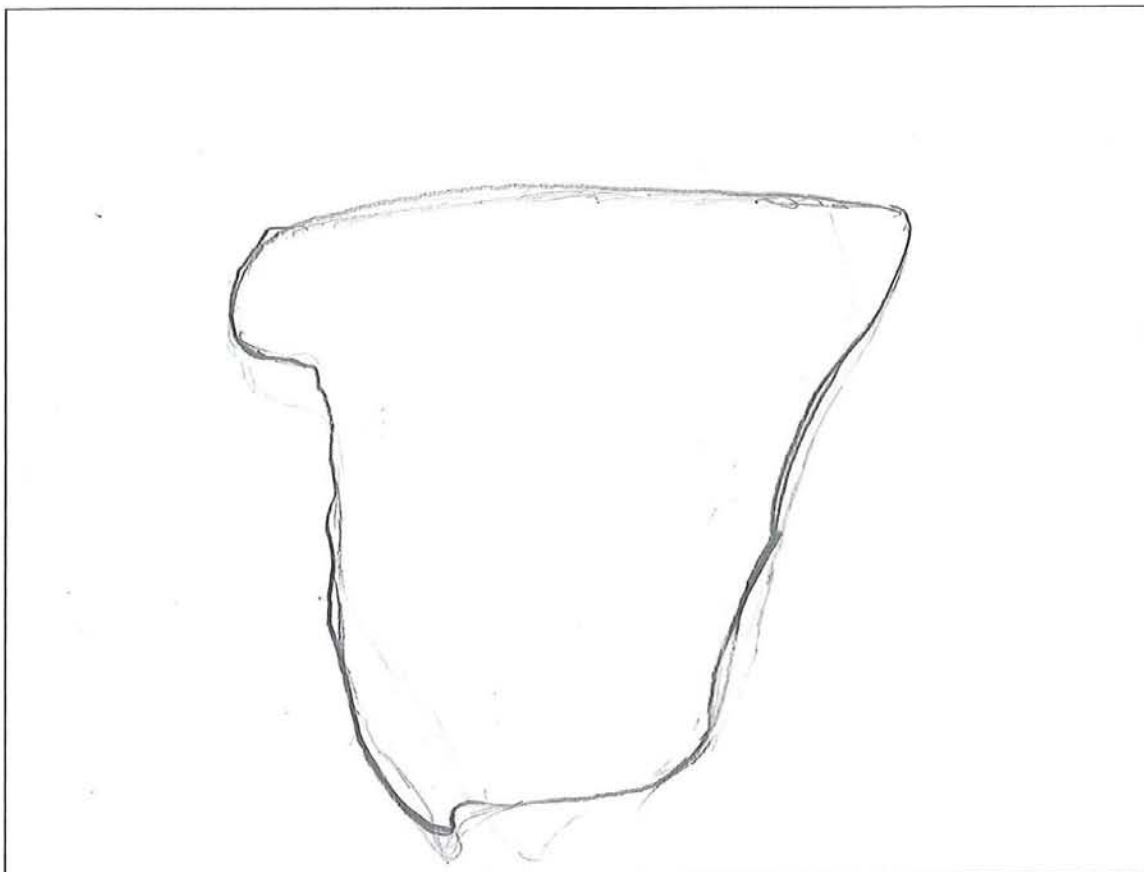

Curs: 4^a

Gènere: 2010

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

9

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

Ara indica el seu nom. Com-Valenciana

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? sudoest

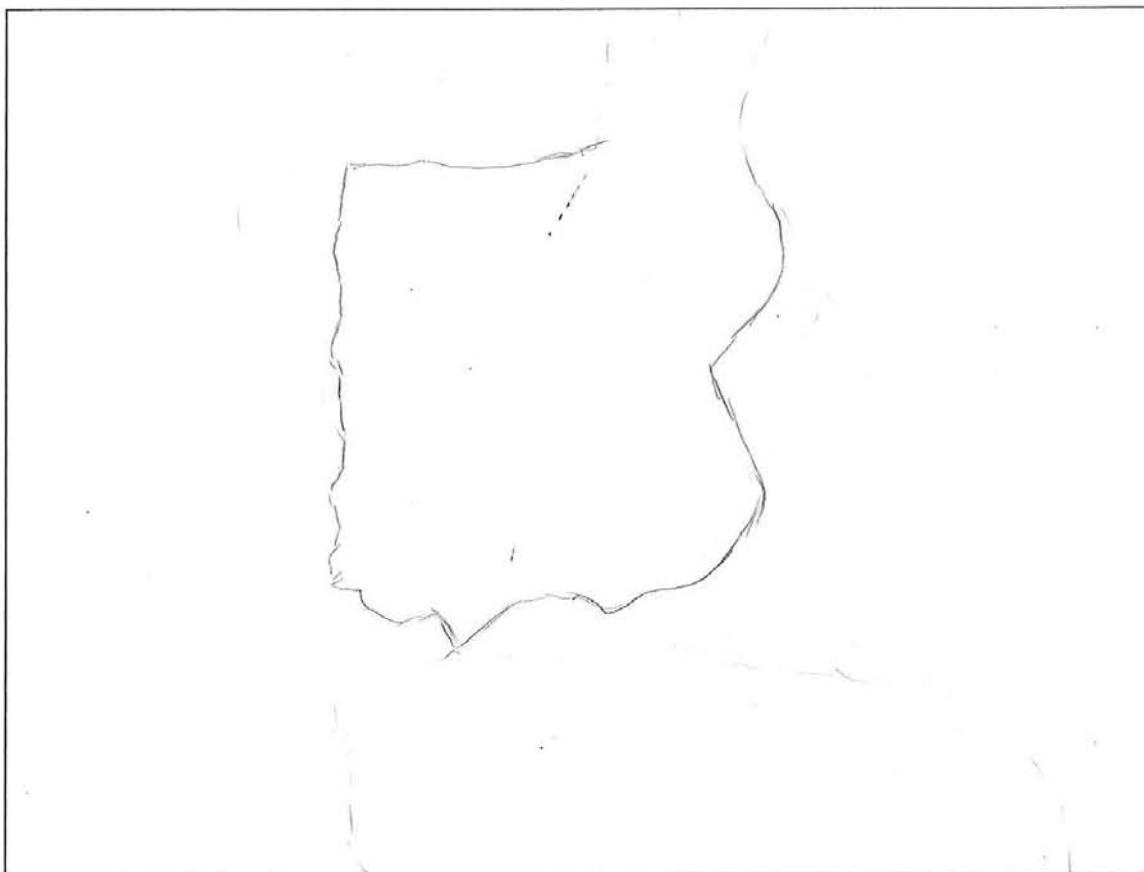

Curs: 4^{at} de Primària

Gènere: Masculí

10

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

10

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

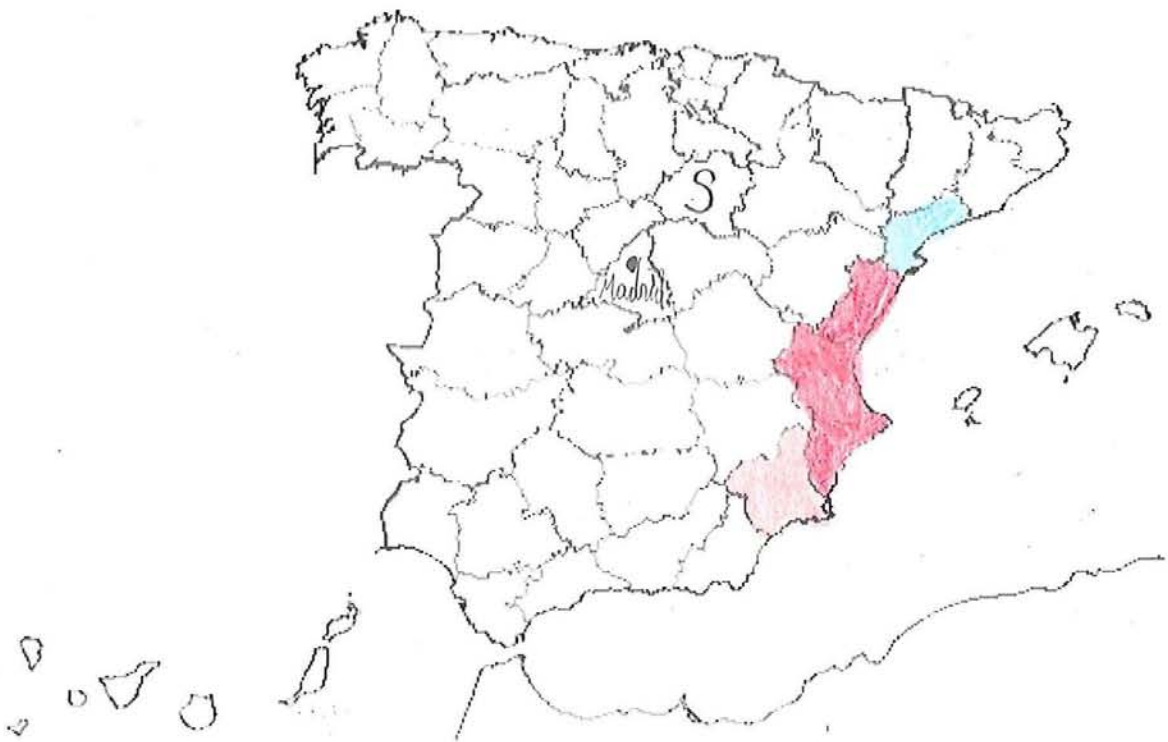
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? L'Estat Espanyol se situa al sud d'Europa.

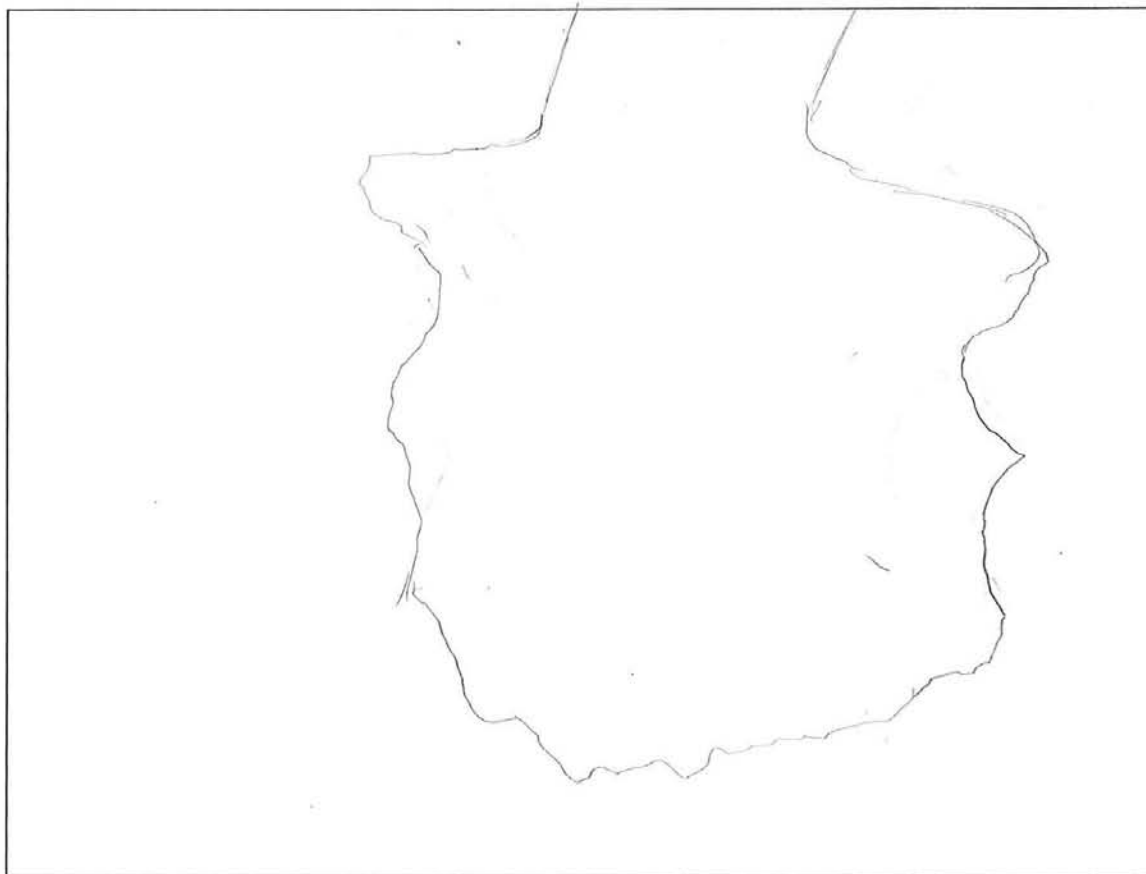

11

Curs: 4° B

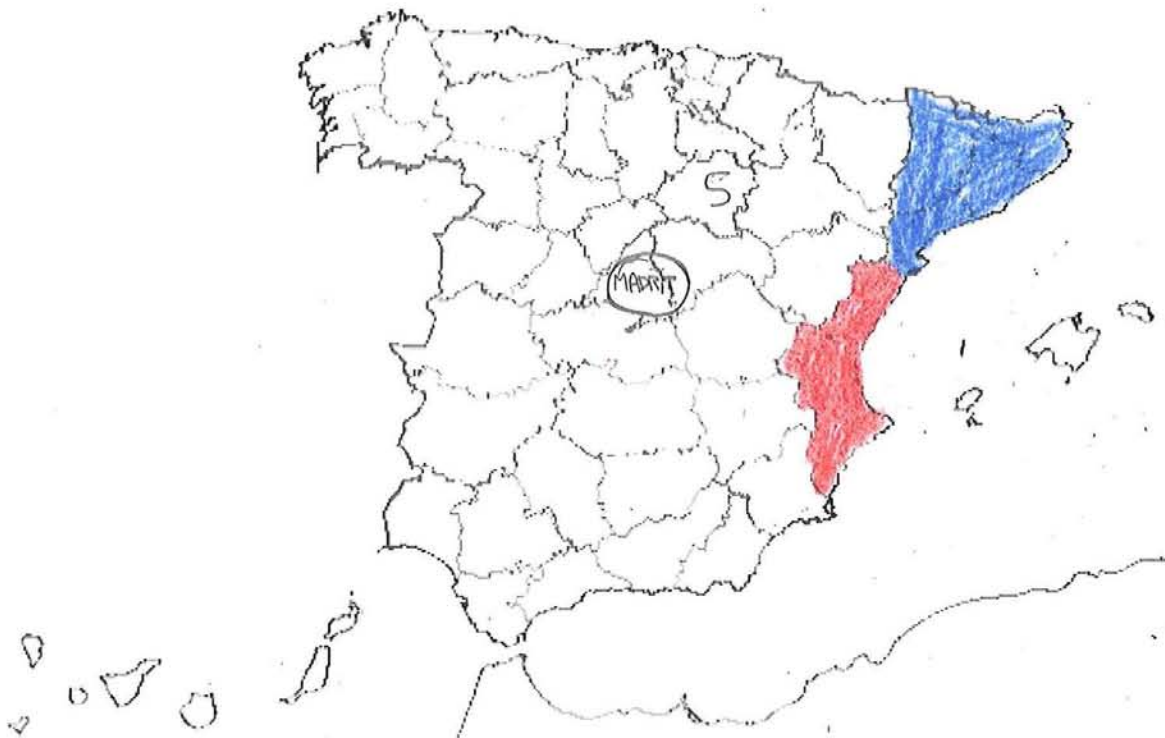
Gènere: XICA

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

(M)

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? al Sud.

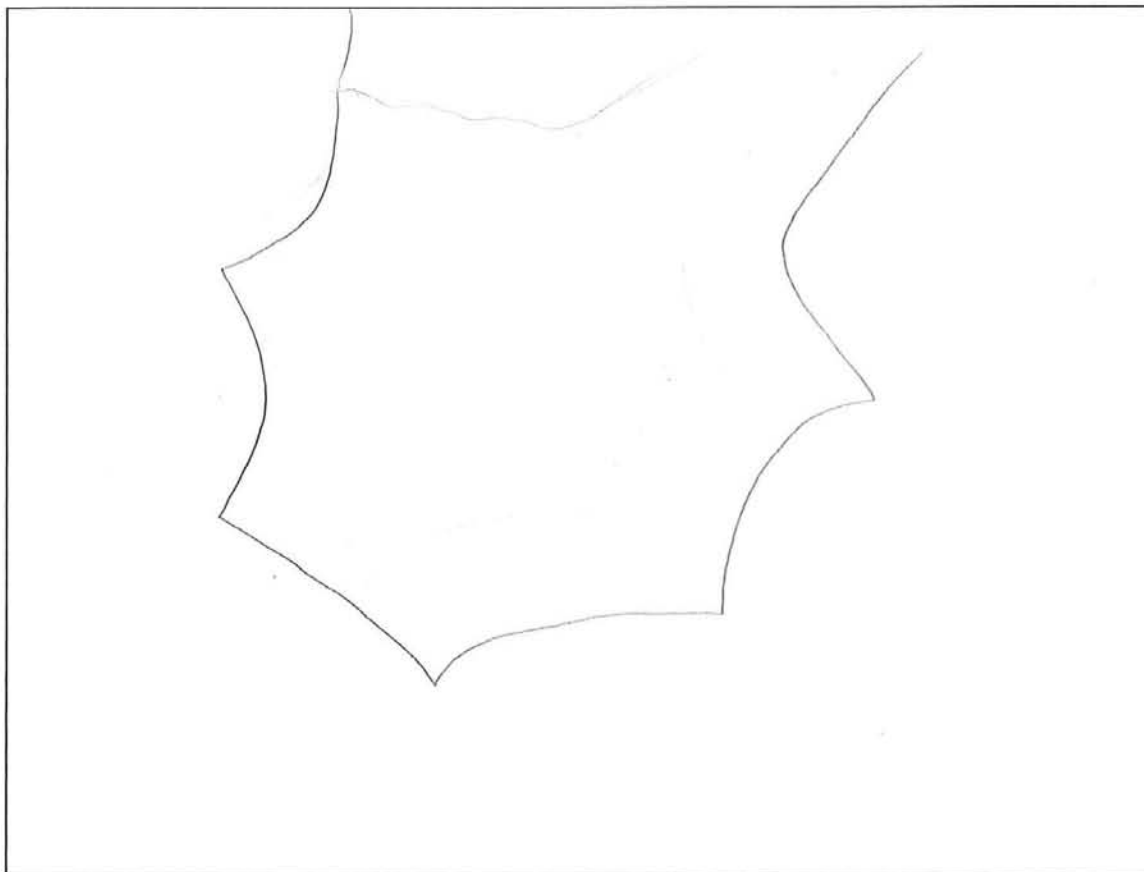

Curs: 4A

Gènere: chica

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

7

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

Ara indica el seu nom. Valencia

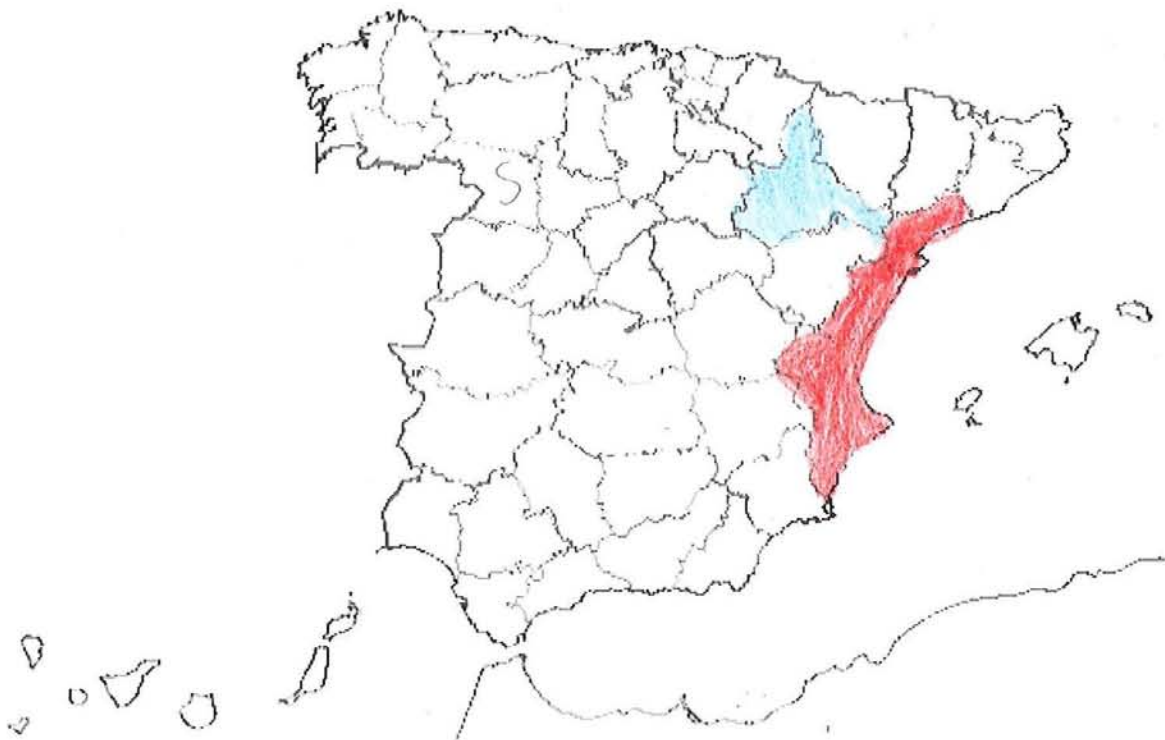
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

Madrid

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud

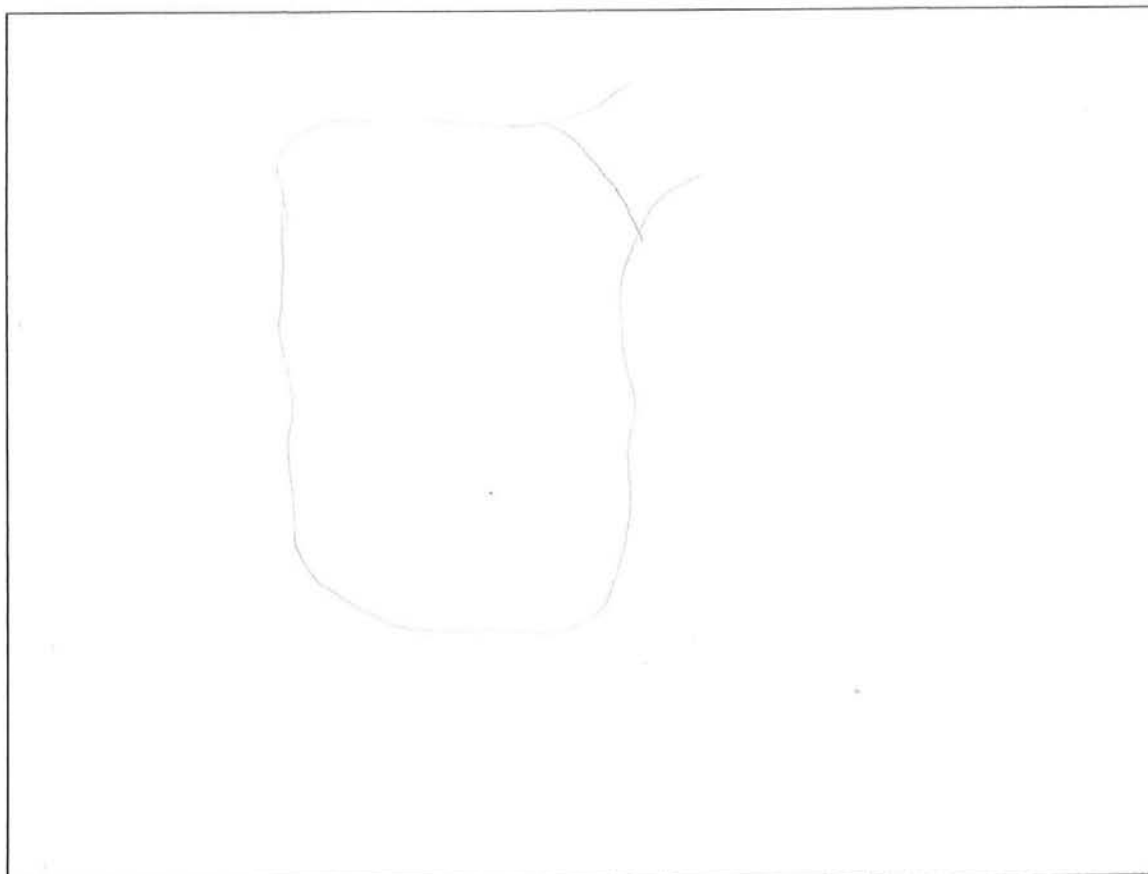

Curs: 5° A

Gènere: ~~masculí~~ Femení

22

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

22

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. València .
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. Madrid
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? al sud .

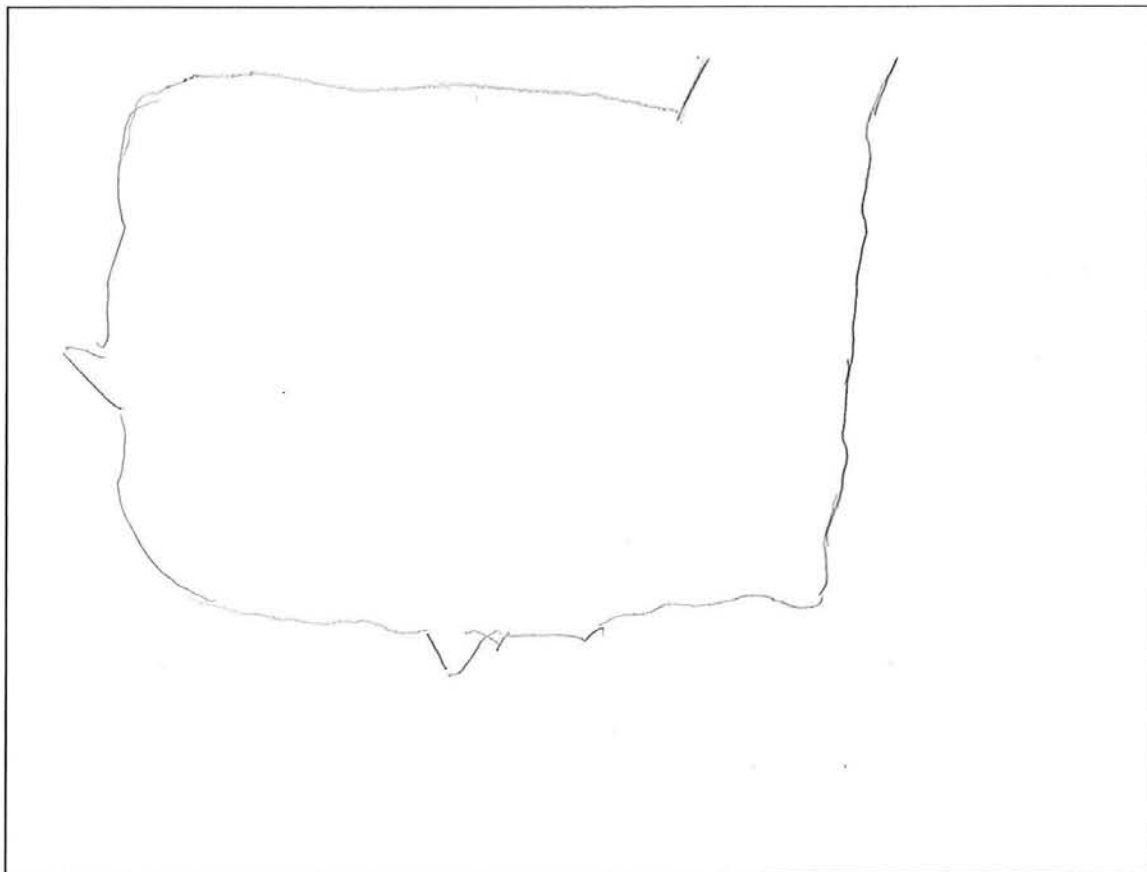

Curs: 5^èB

Gènere: Masculí

C

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

C

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

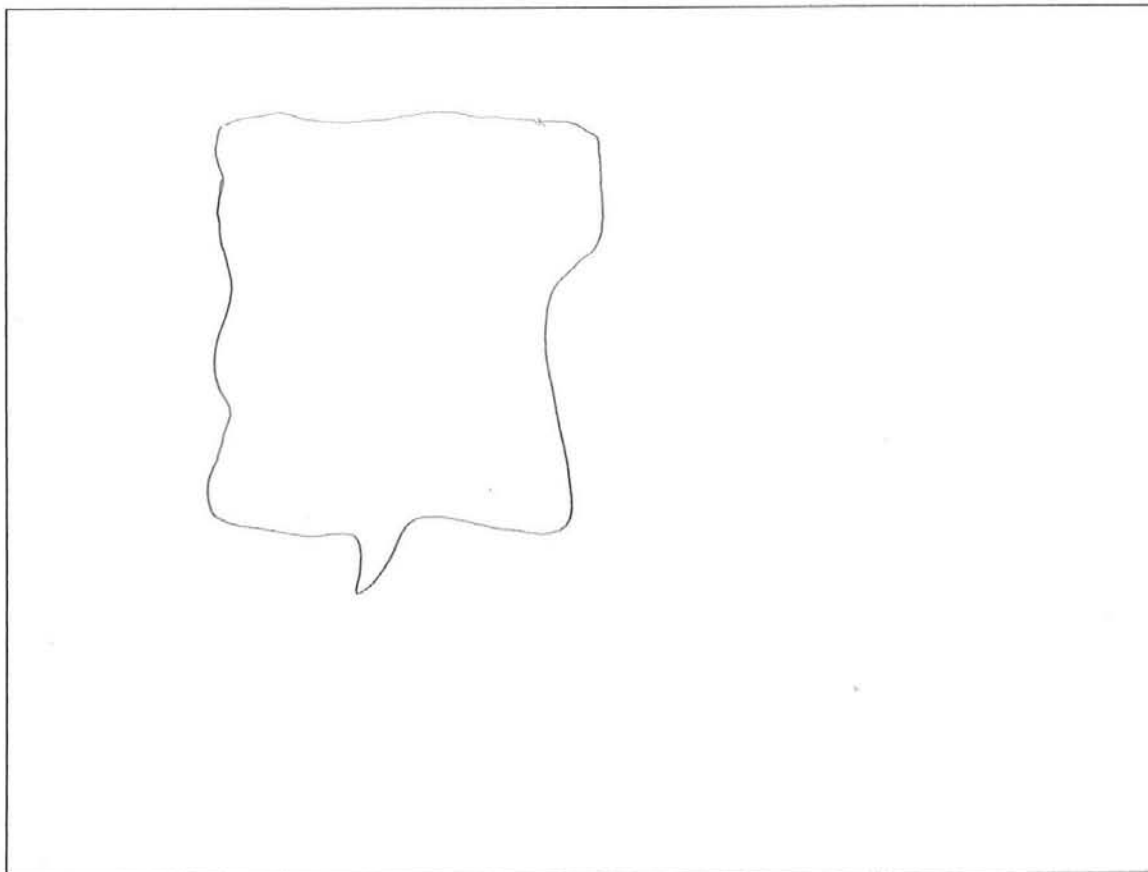

21

Curs: 5é A

Gènere: Femeni

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

21

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Castella

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. ●
Madrid

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Nord

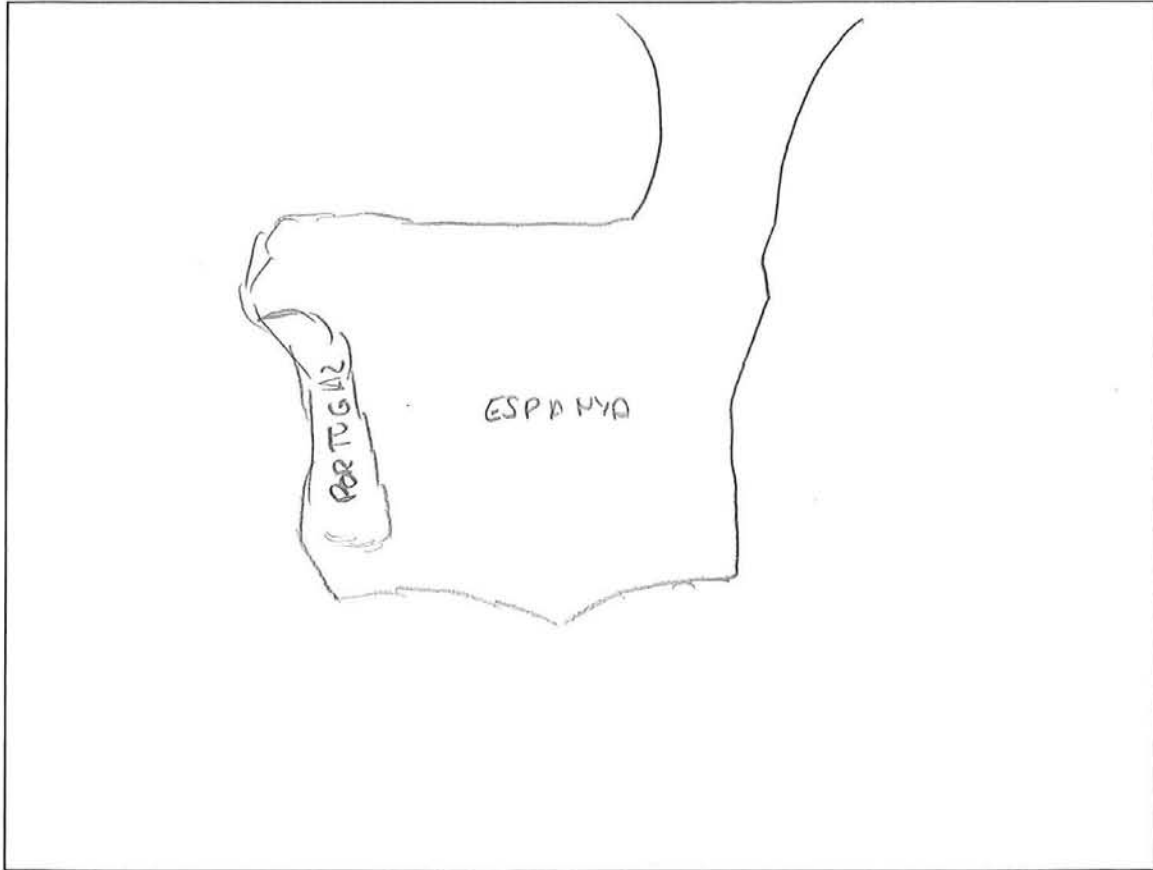

B

Curs: 5B

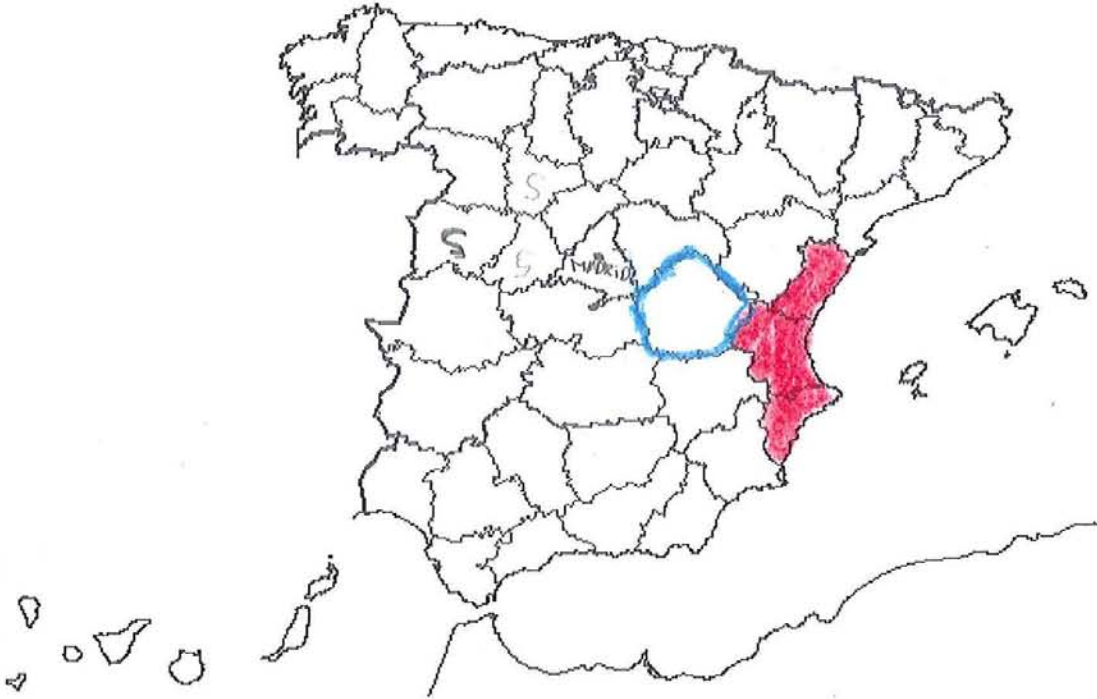
Gènere: Masculí

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

B

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. La Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? al nord.

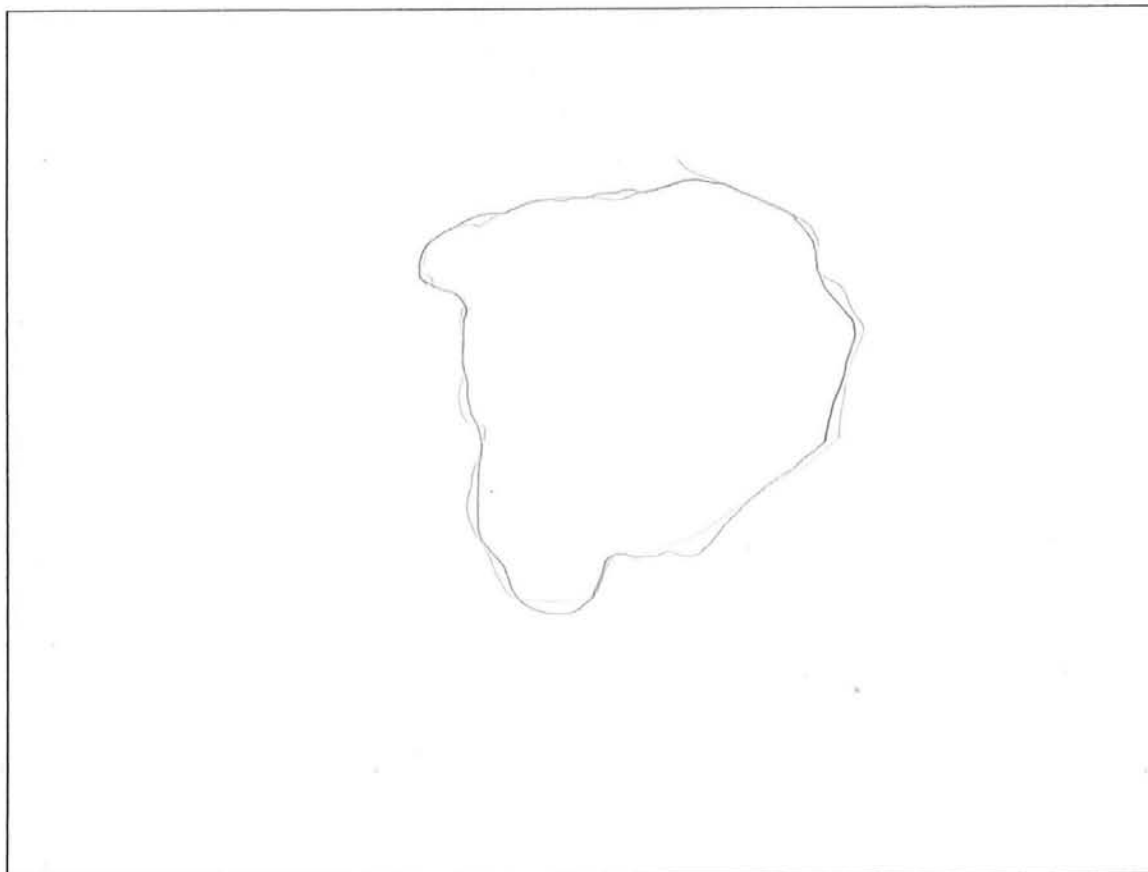

Curs: 5^oA

Gènere: Masculi

20

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

20

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Castelló
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
Madrid
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud

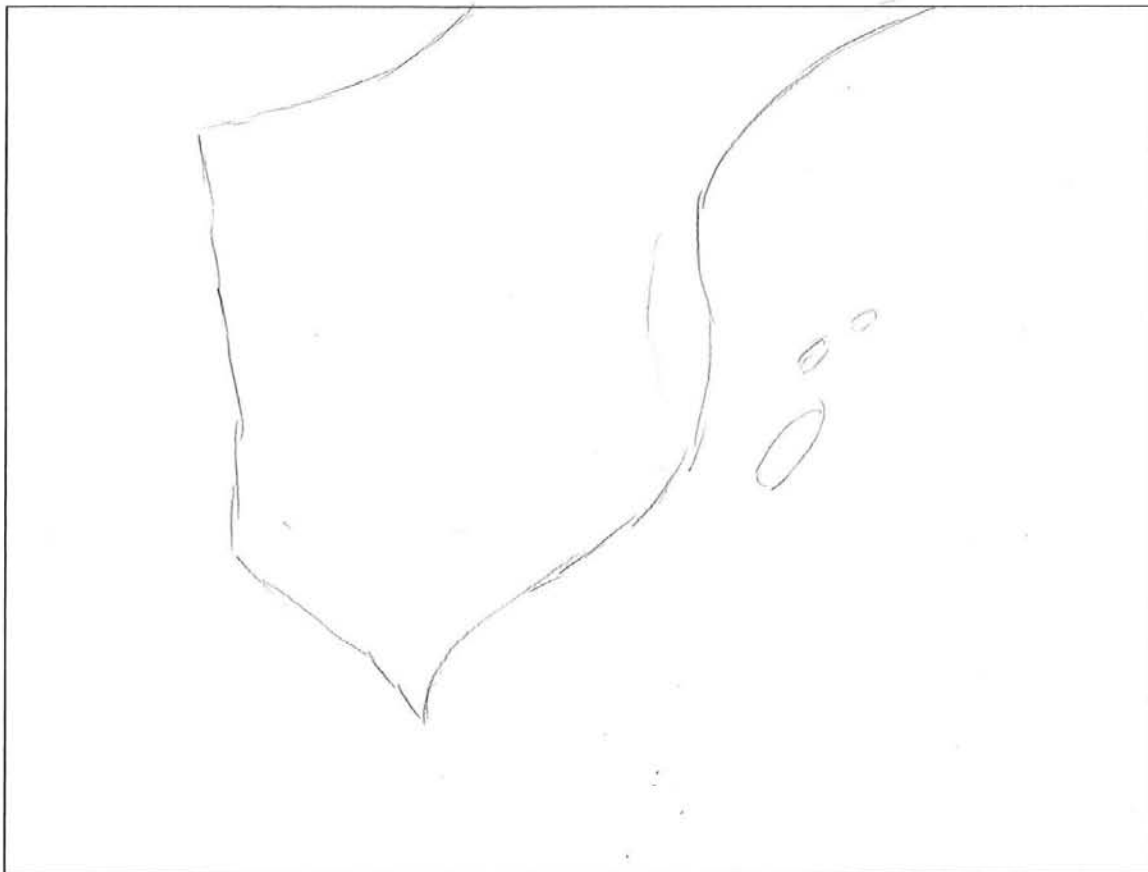

A

Curs: 5° e-B

Gènere: Femeni

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

A

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Al nord.

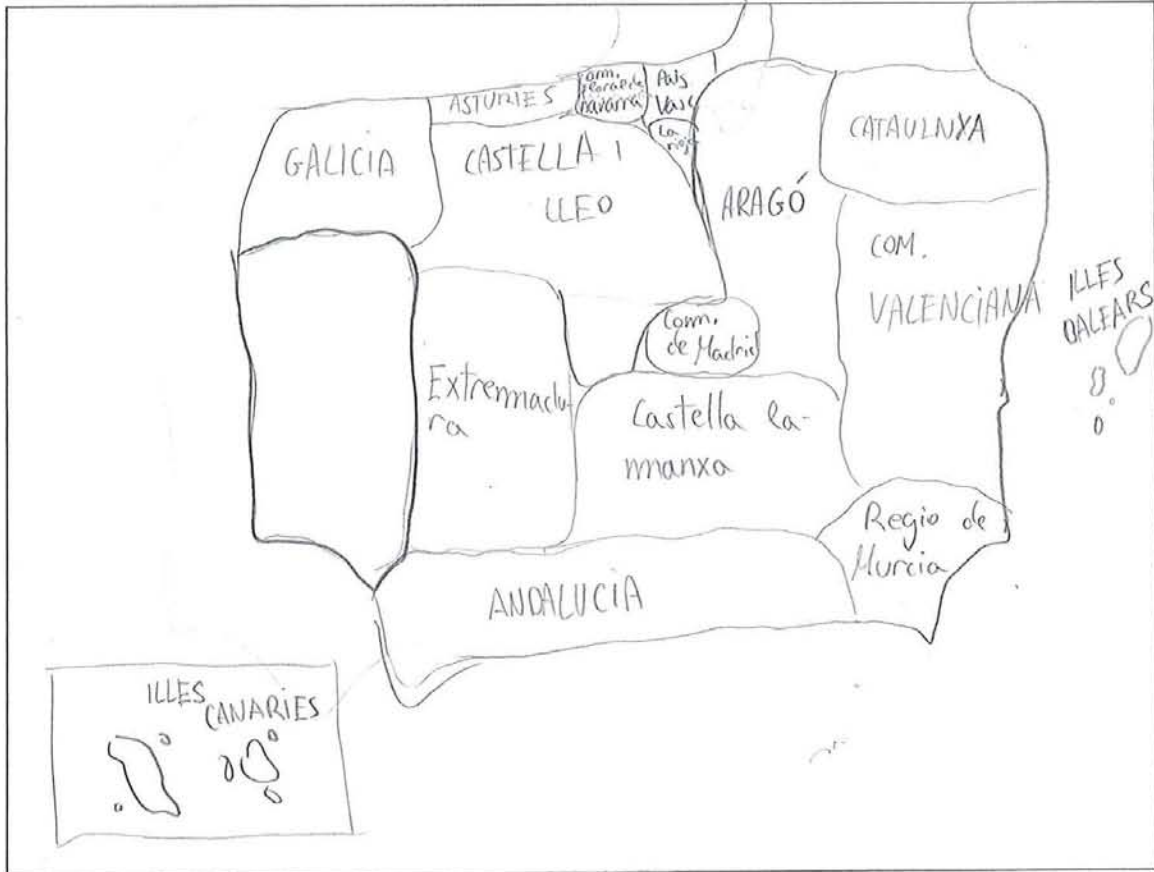

12

Curs: 6A

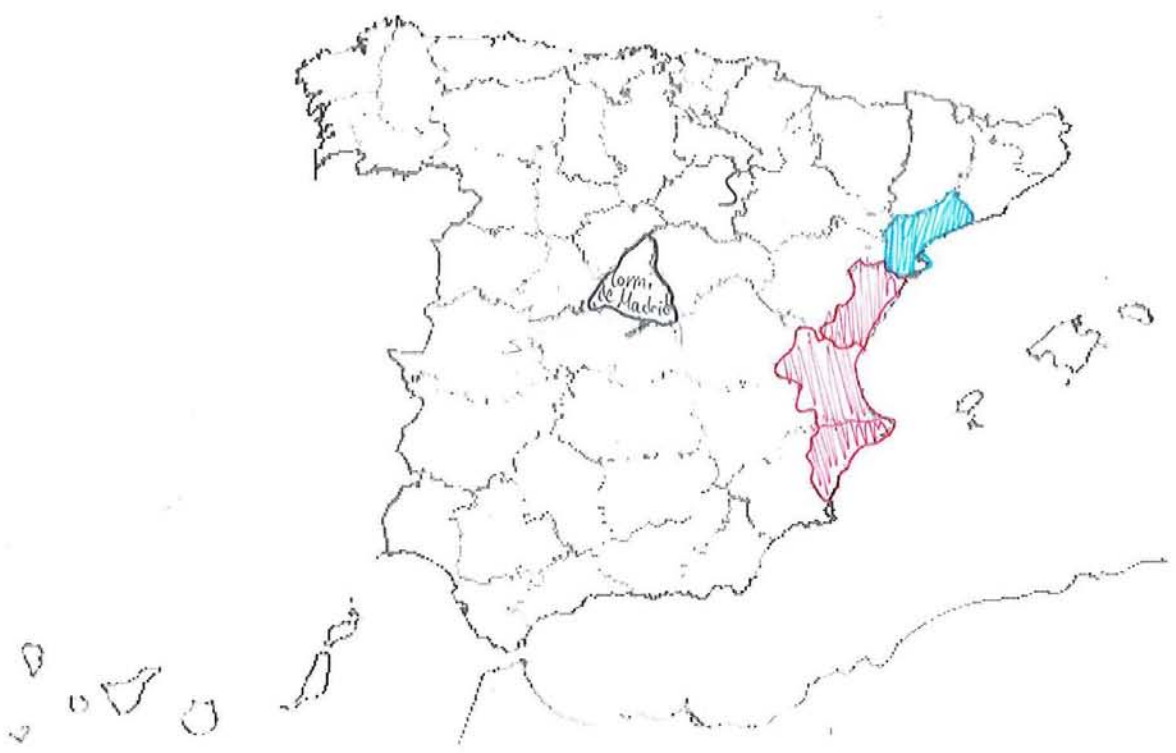
Gènere: Femeni

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

18

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? al nord

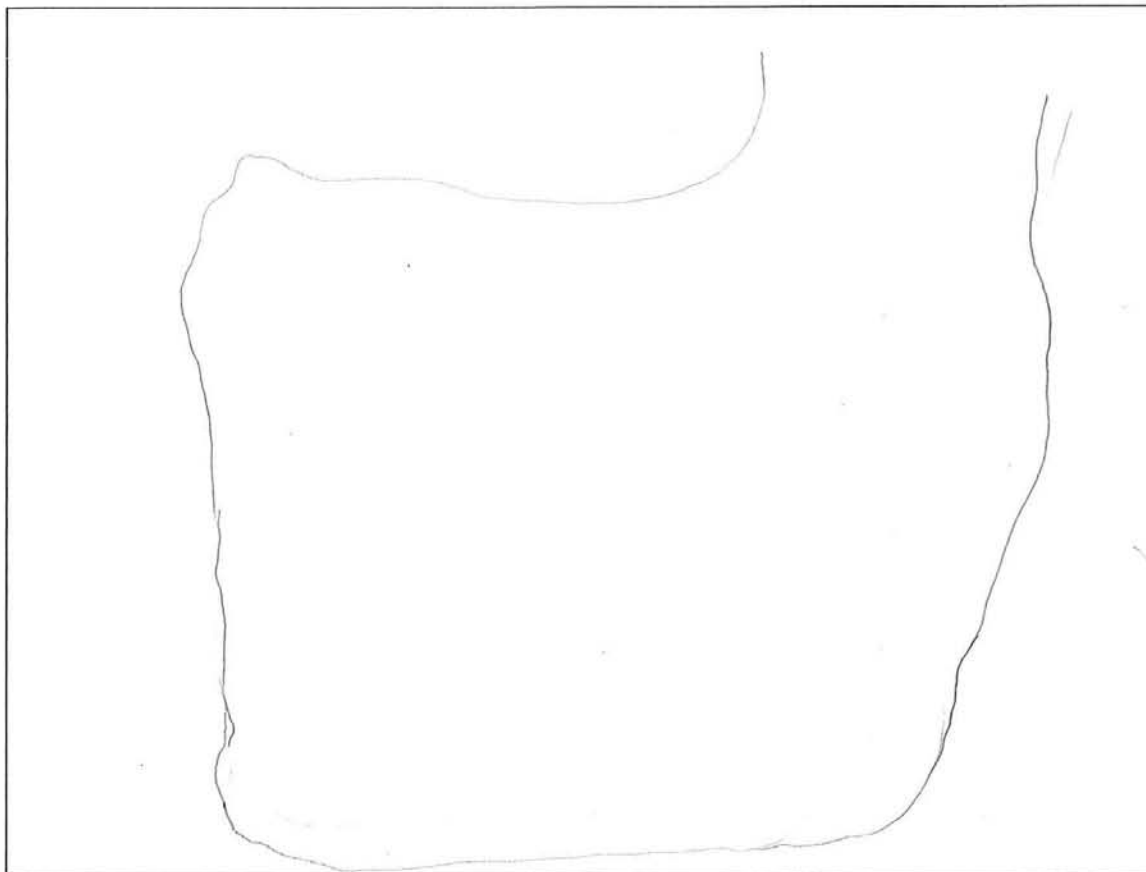

Curs: 6° B

Gènere: Femení

13

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

13

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. Madrid.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Al sud.

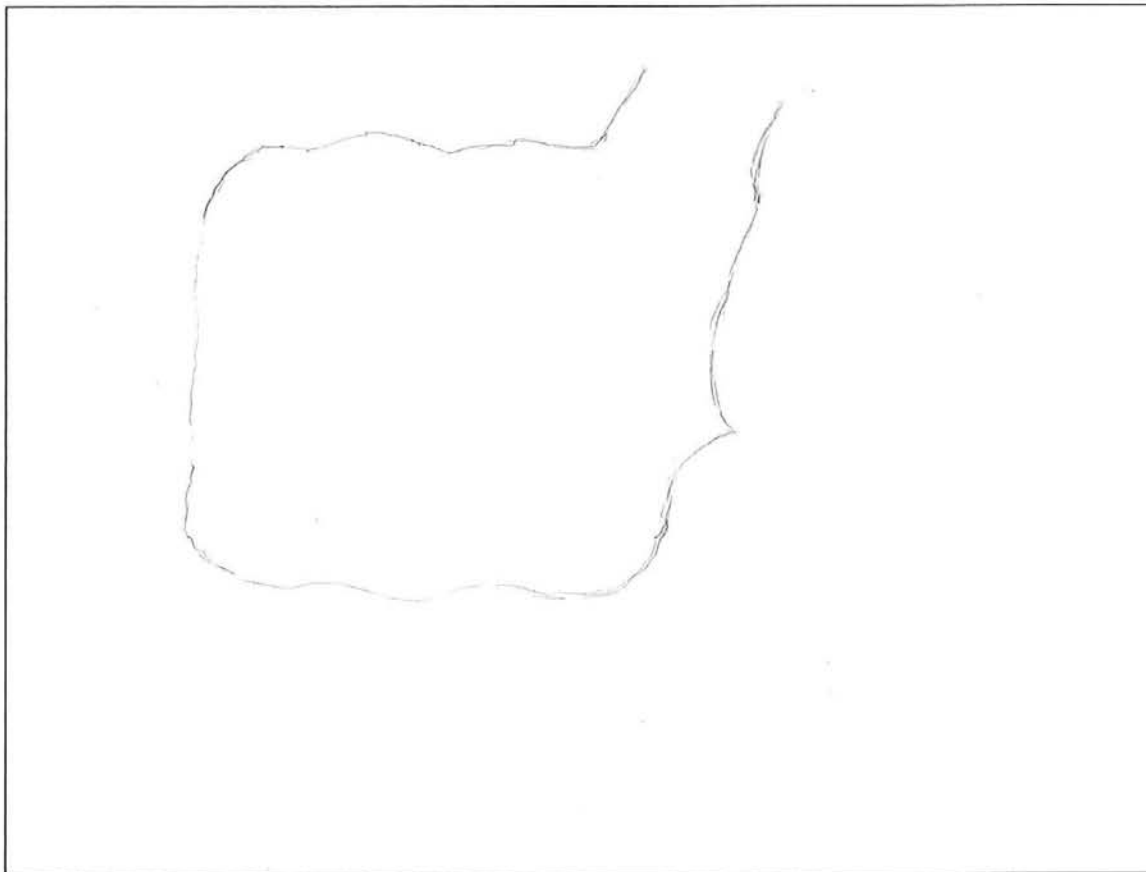

15

Curs: 6

Gènere: Femení

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

14

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

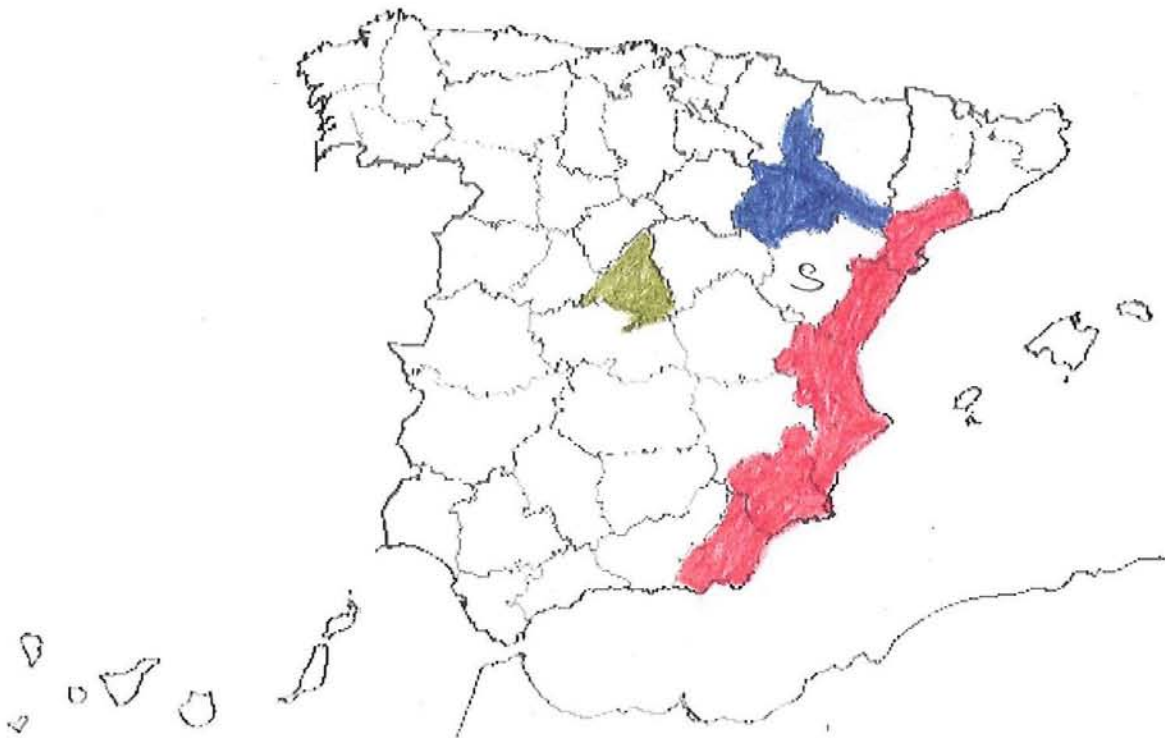
Ara indica el seu nom. València

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. Madrid

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Al sud

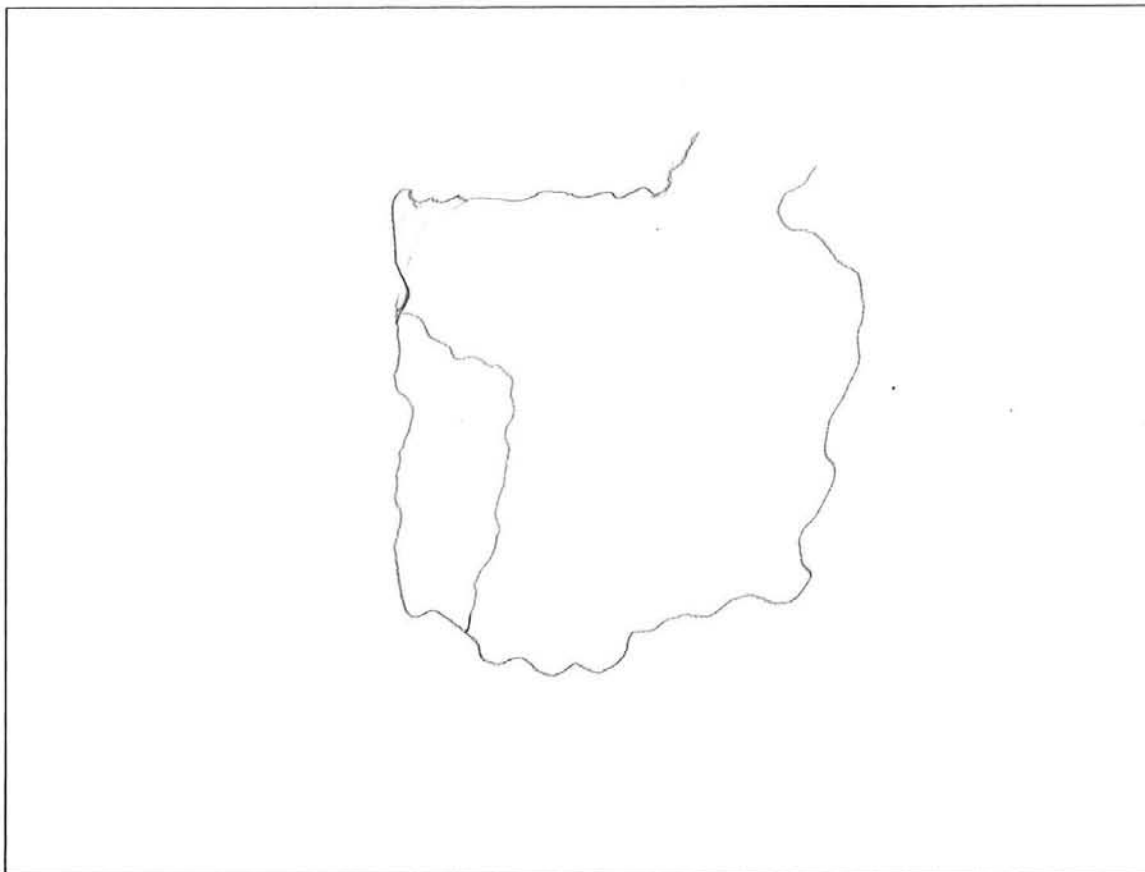

12

Curs: 6

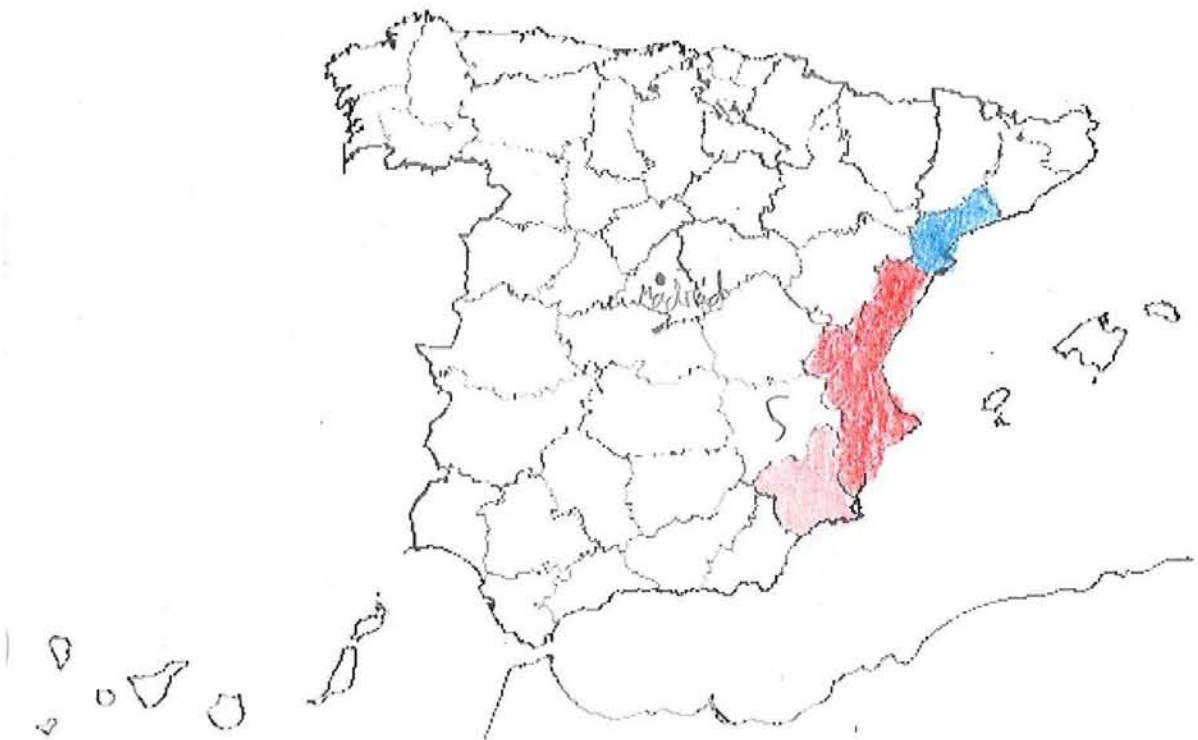
Gènere: Xic

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

12

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. ●
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Al nord d'Europa.

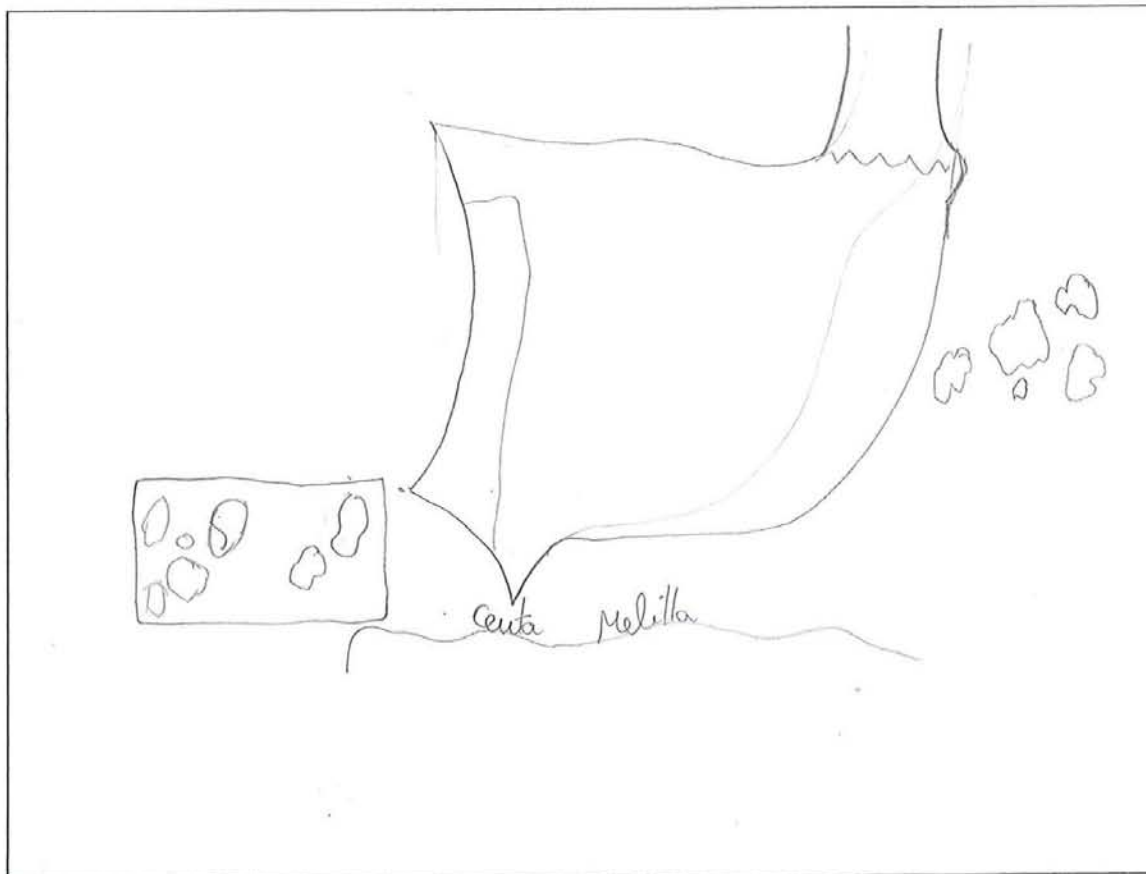

19

Curs: 6è

Gènere: Masculí

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

17

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. Madrid.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

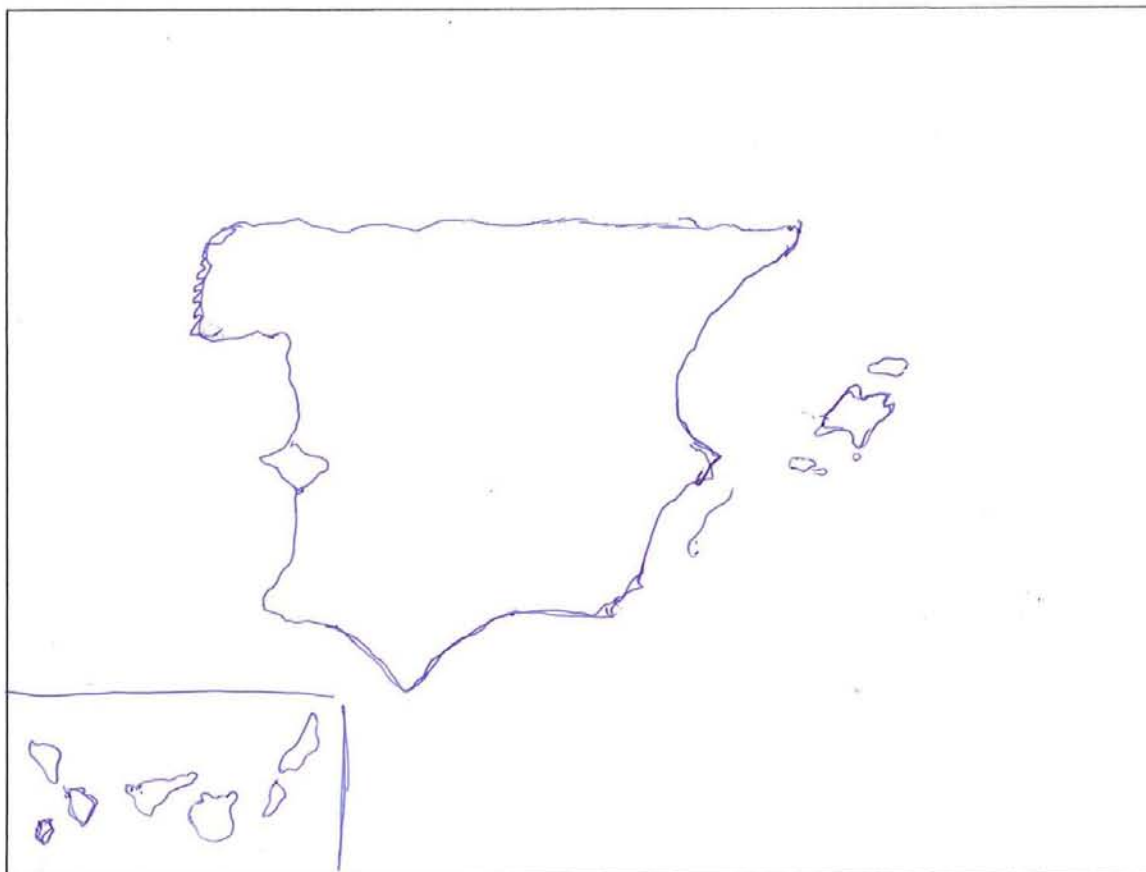

(16)

Curs: 6é

Gènere: Masculí

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

16

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. •
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Al sud.

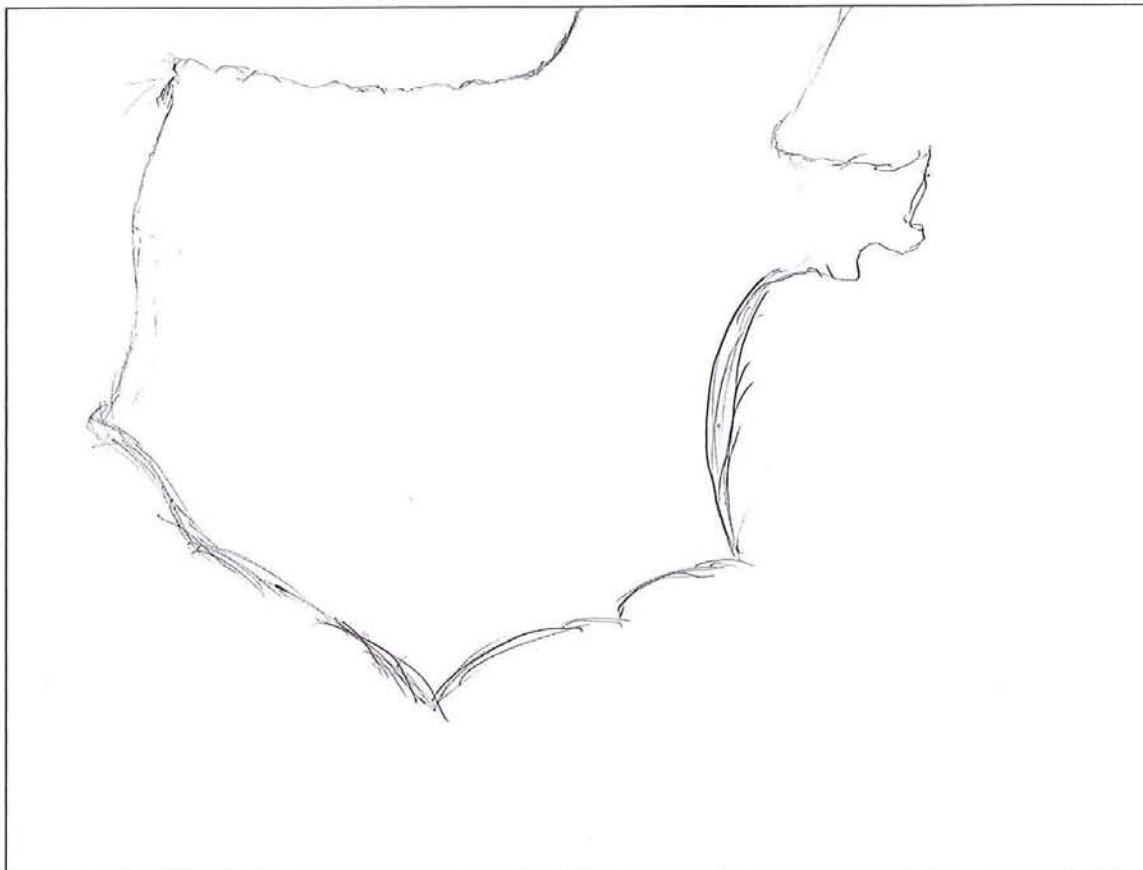

Curs: 1ºESO5

Gènere: Femení

Nº 12

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

Nº 12

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana

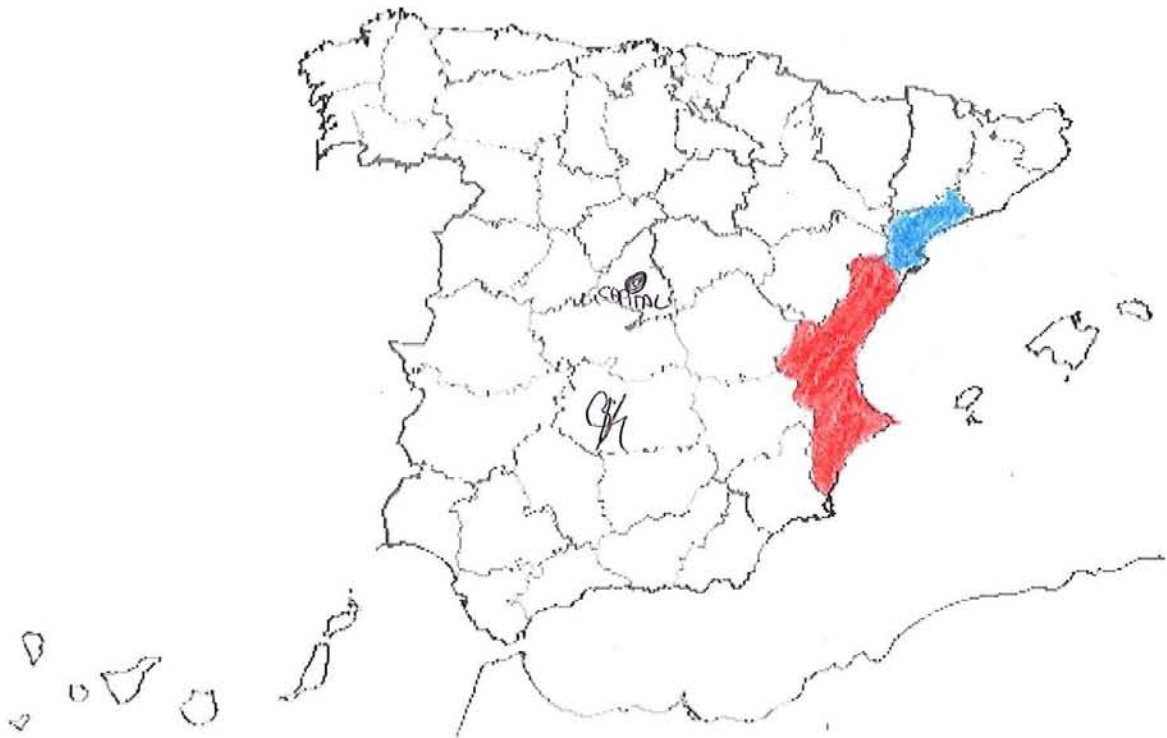
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

Madrid

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.

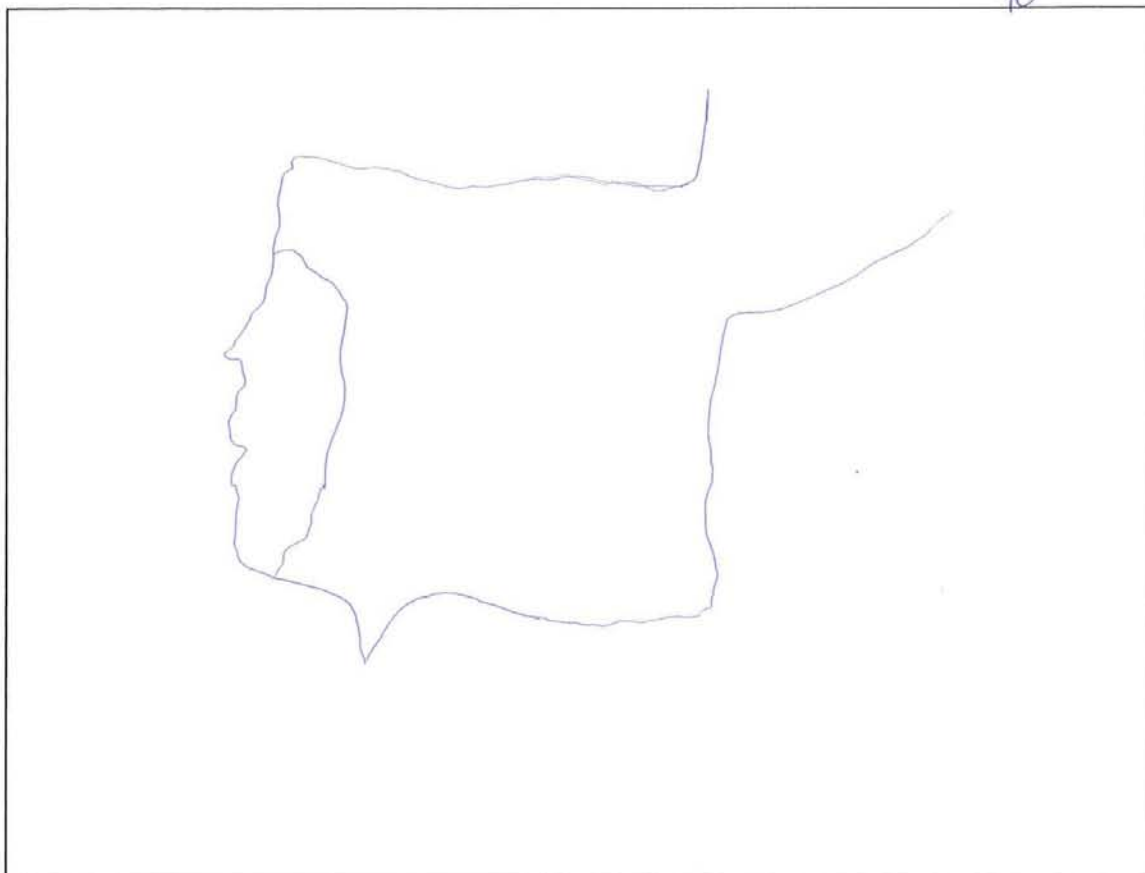
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Soria

Curs: 1ESO

Gènere: femení

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

AESO

10

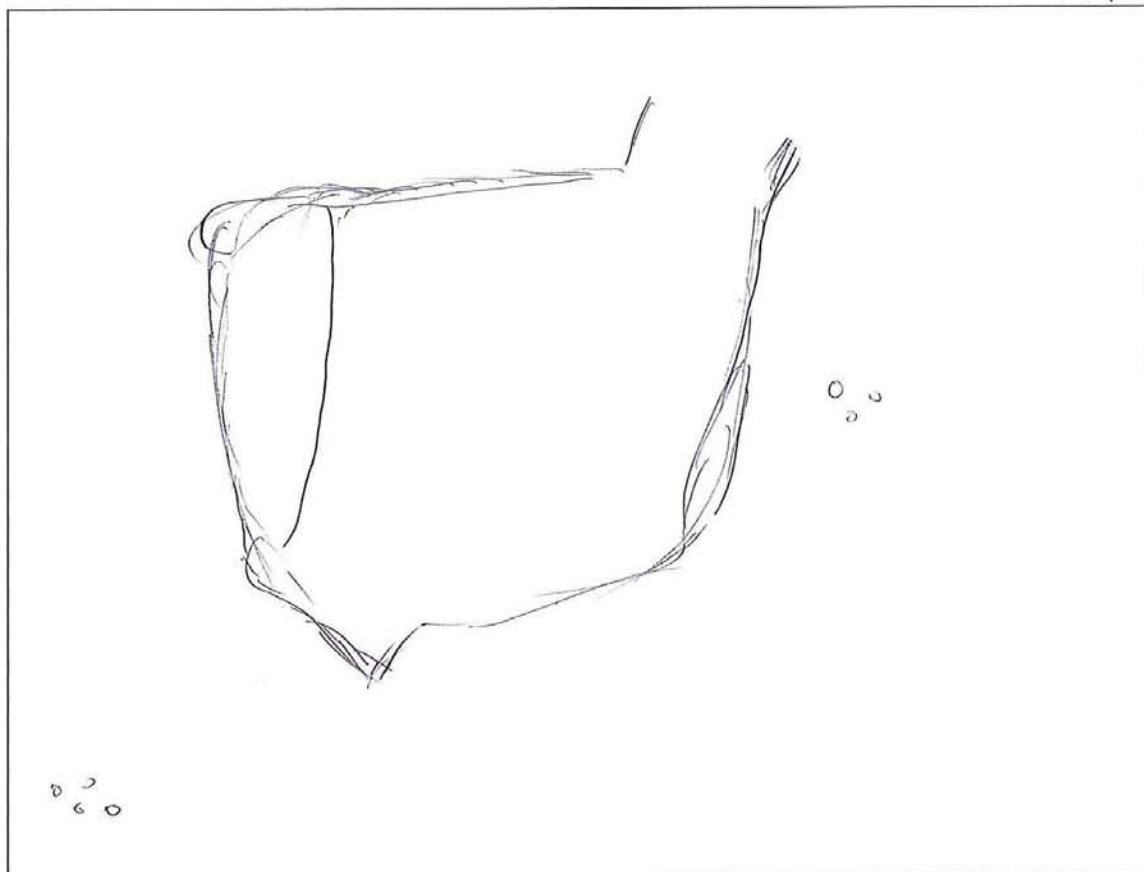
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sud

Curs: 1 ESO

Gènere: Femení

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

Ara indica el seu nom. Comunidad Valenciana.

17

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Soria posant una **S**.

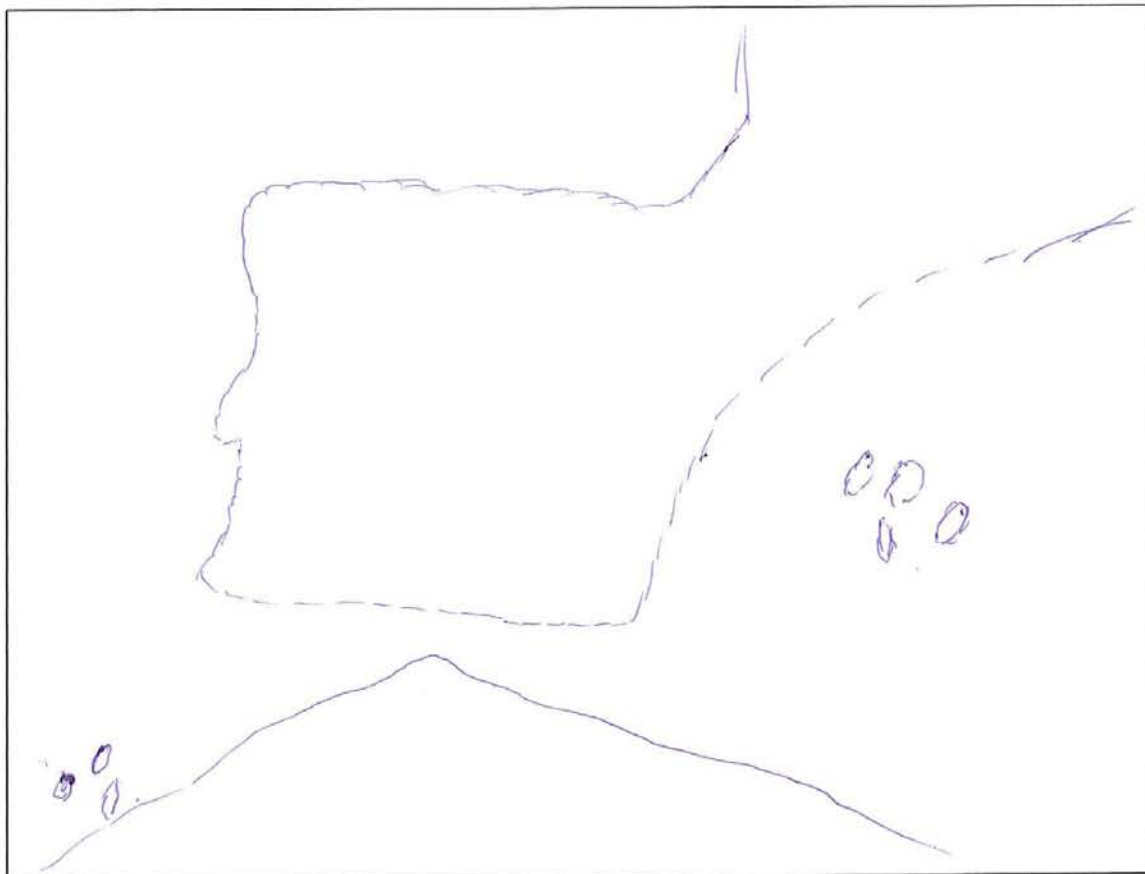
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

Curs: 1ESO 4 ¹³ ~~12~~ Gènere: Masculi

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

1ES04

12 13

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. C. Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
- València
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? sud.

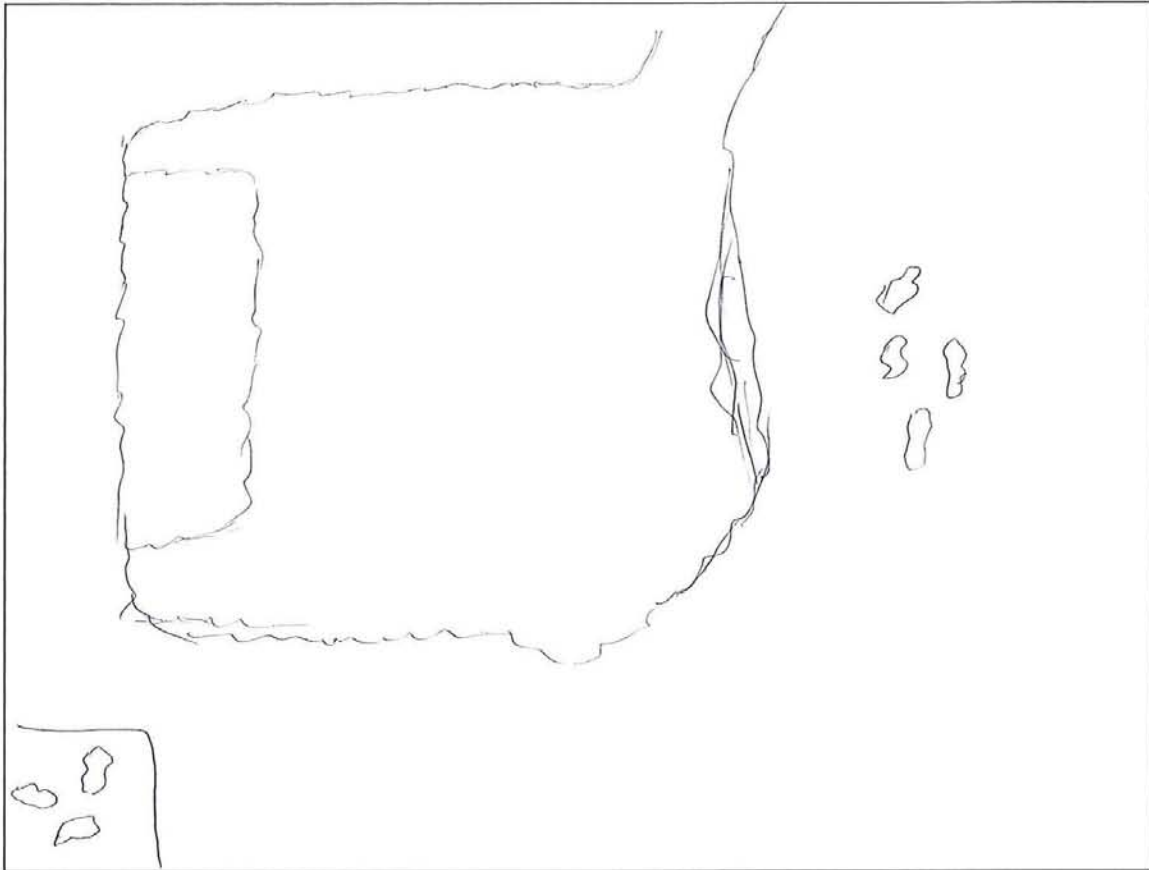

14

Curs: 1er ESO 6

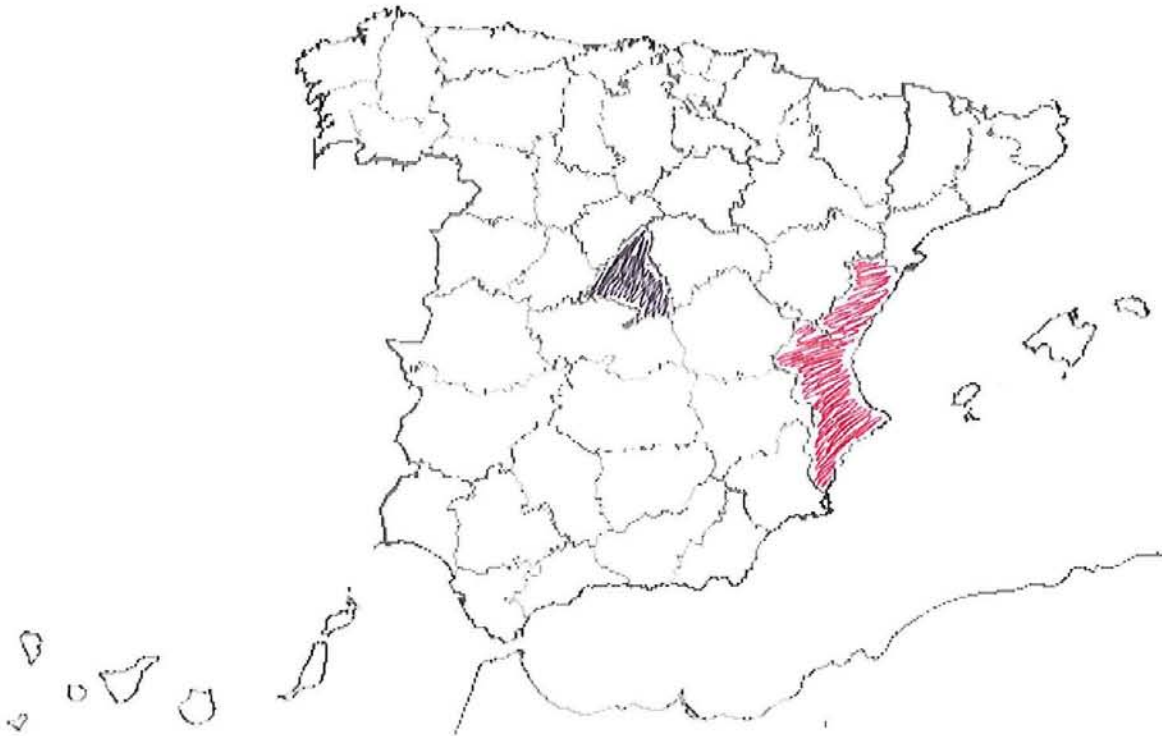
Gènere: Home

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

14

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Soria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

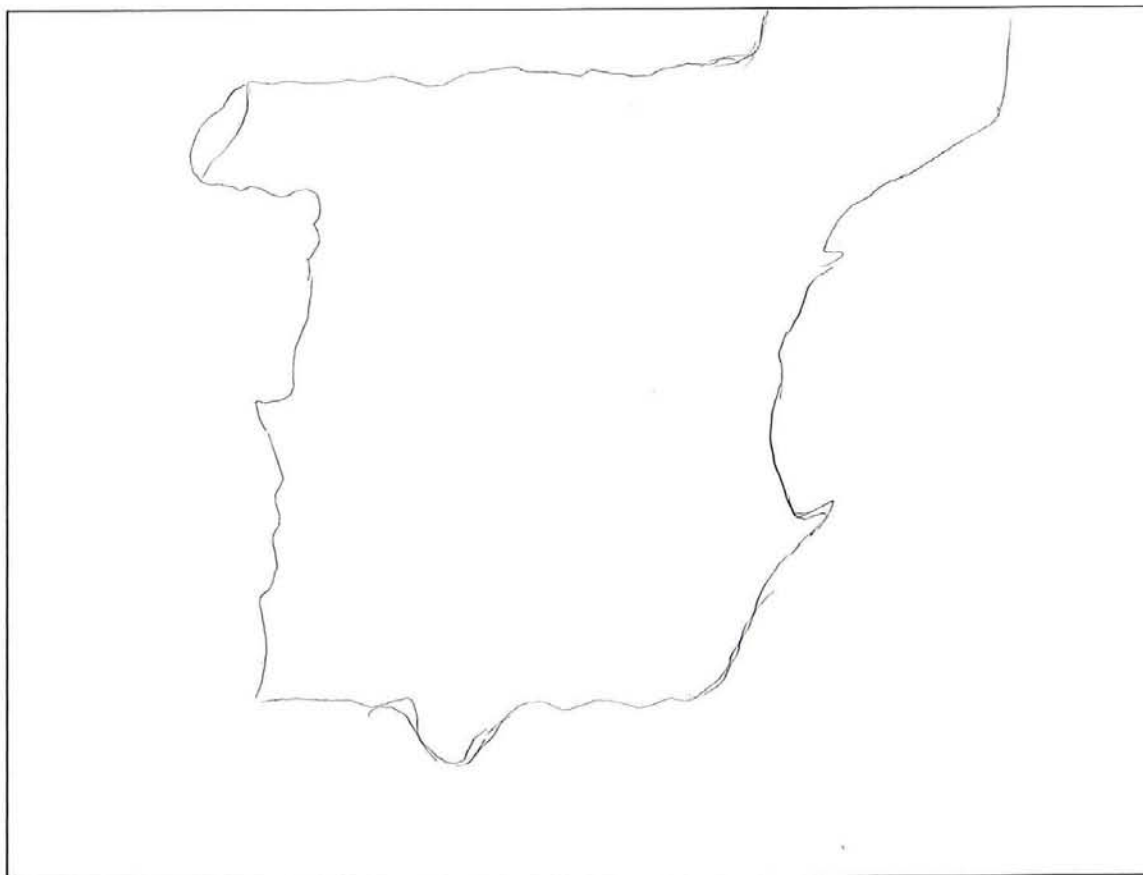

25

Curs: 1ESO 8

Gènere: Hombre

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

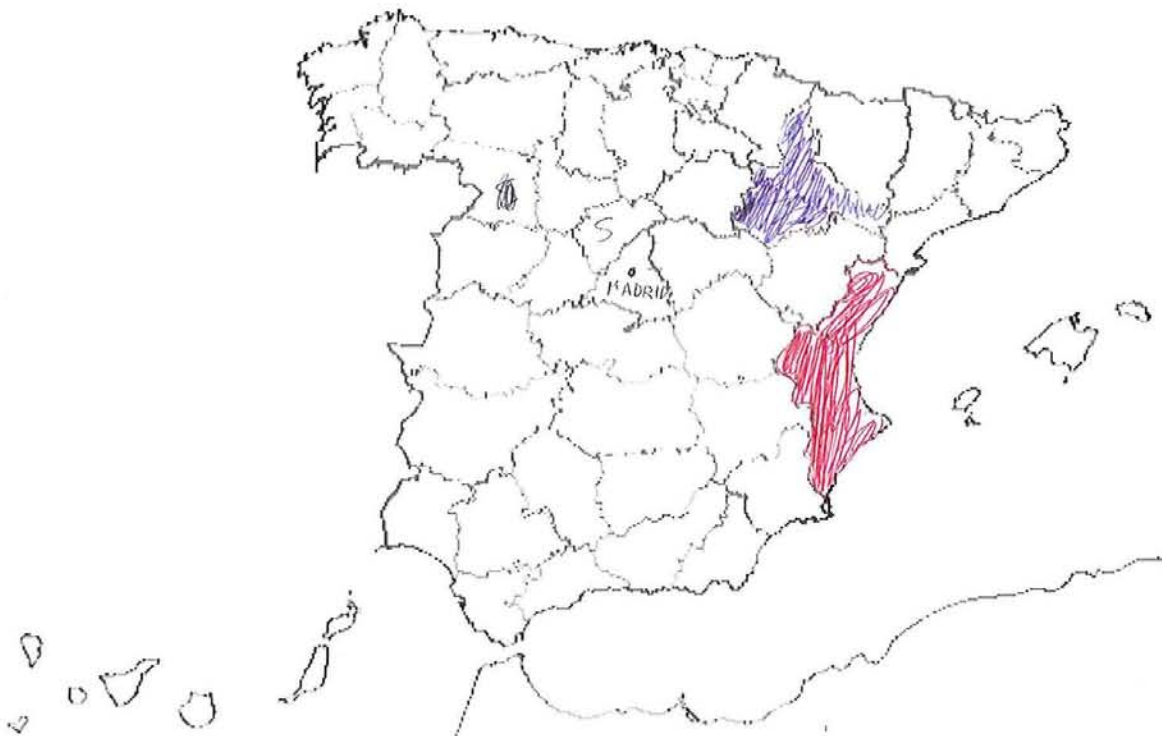
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Soria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la què passe el riu Ebre.

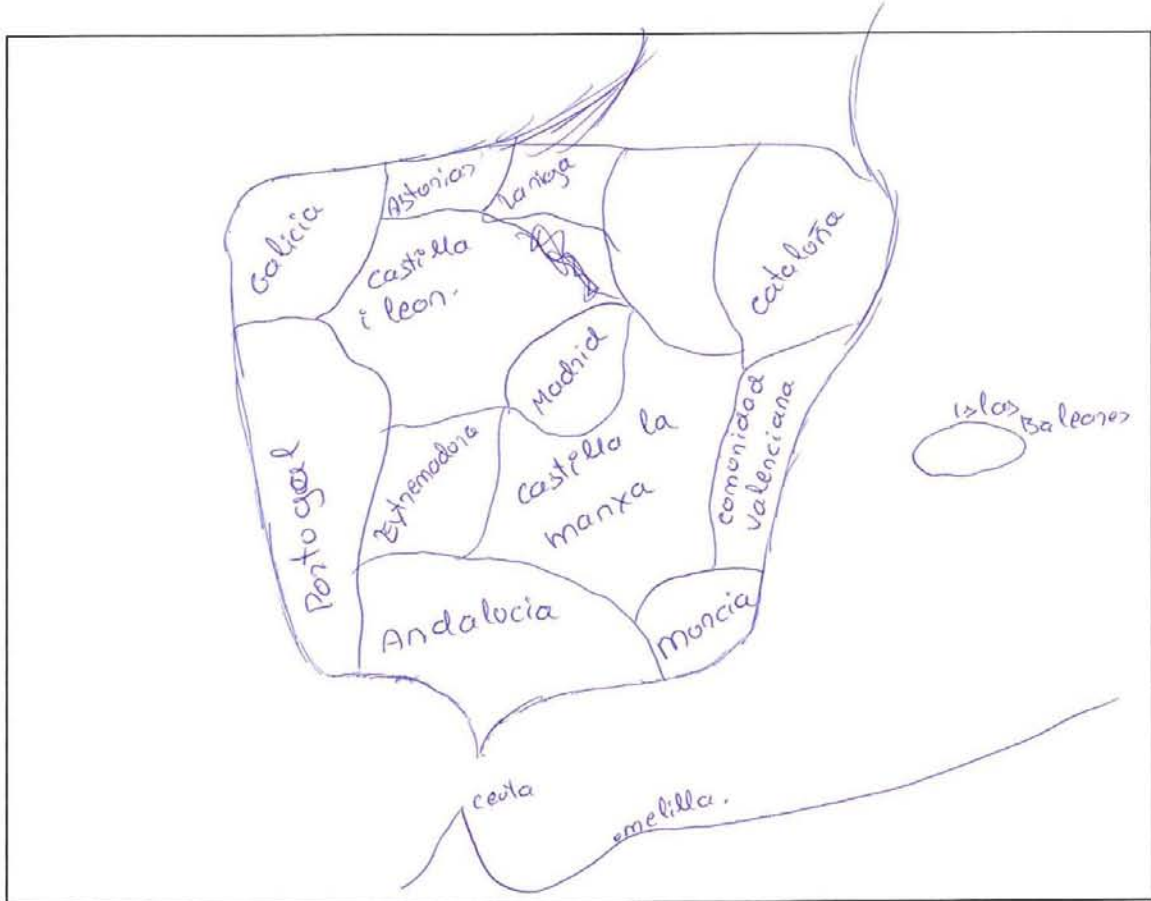
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

Curs: 2ESO 4S

Gènere: masculino

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
Madrid
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? al nord.

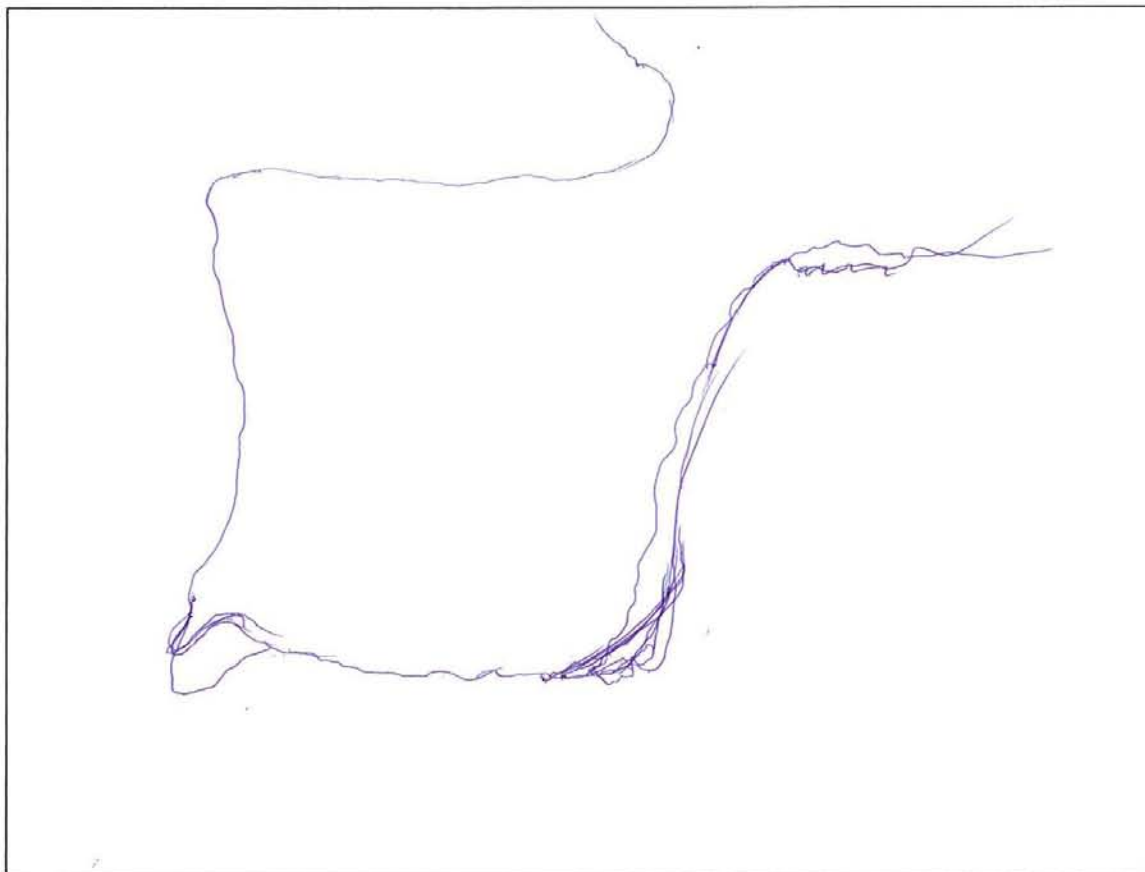

30

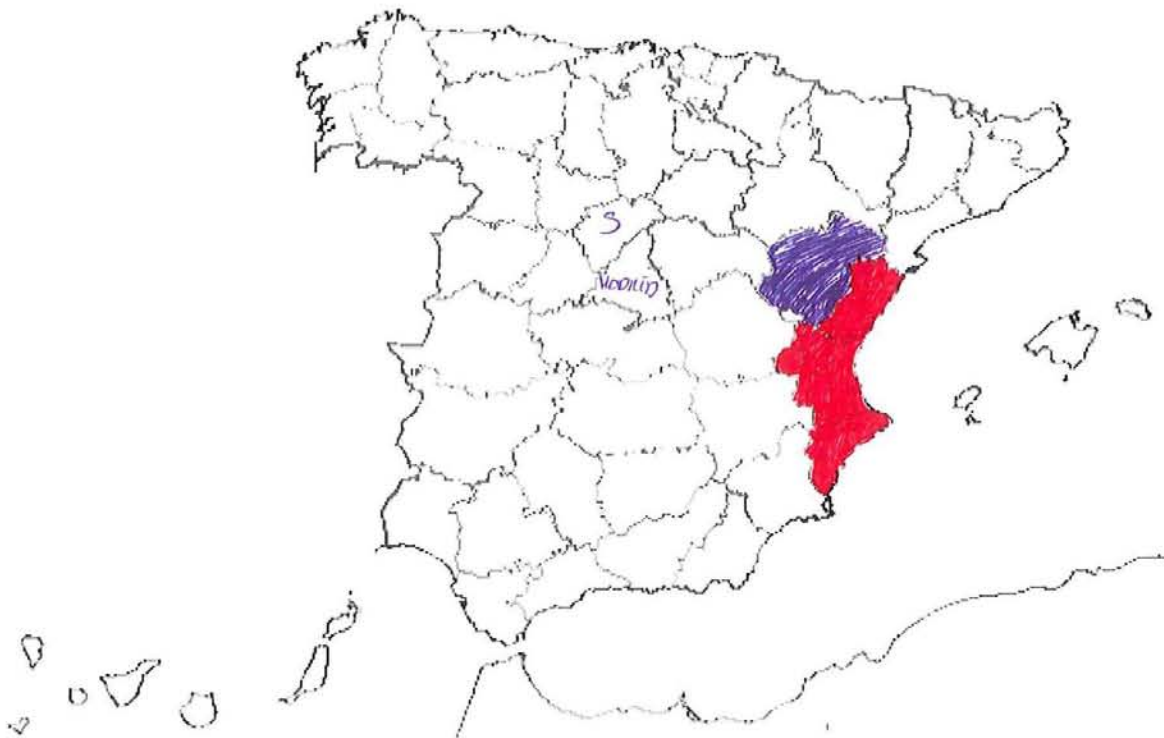
Curs: 2003

Gènere: Xica

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la què passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Al sud.

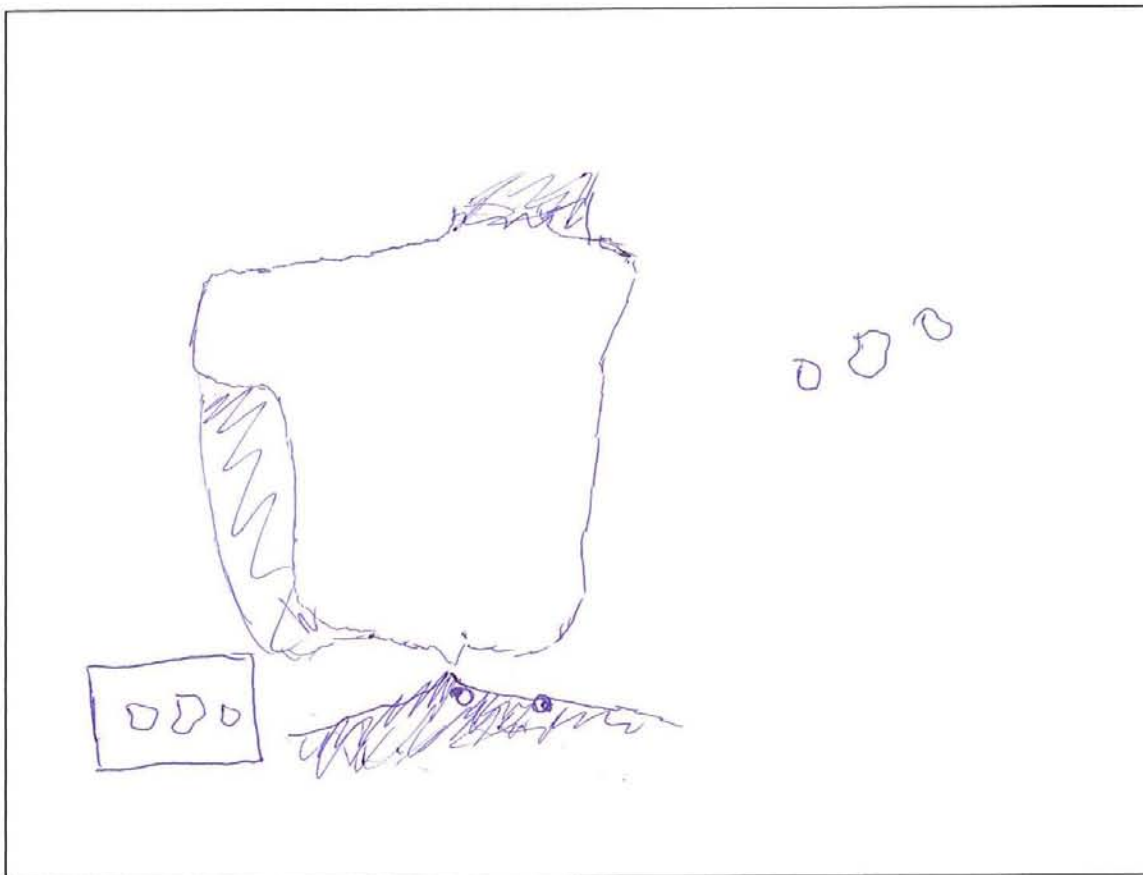

32

Curs: 2ESO 6

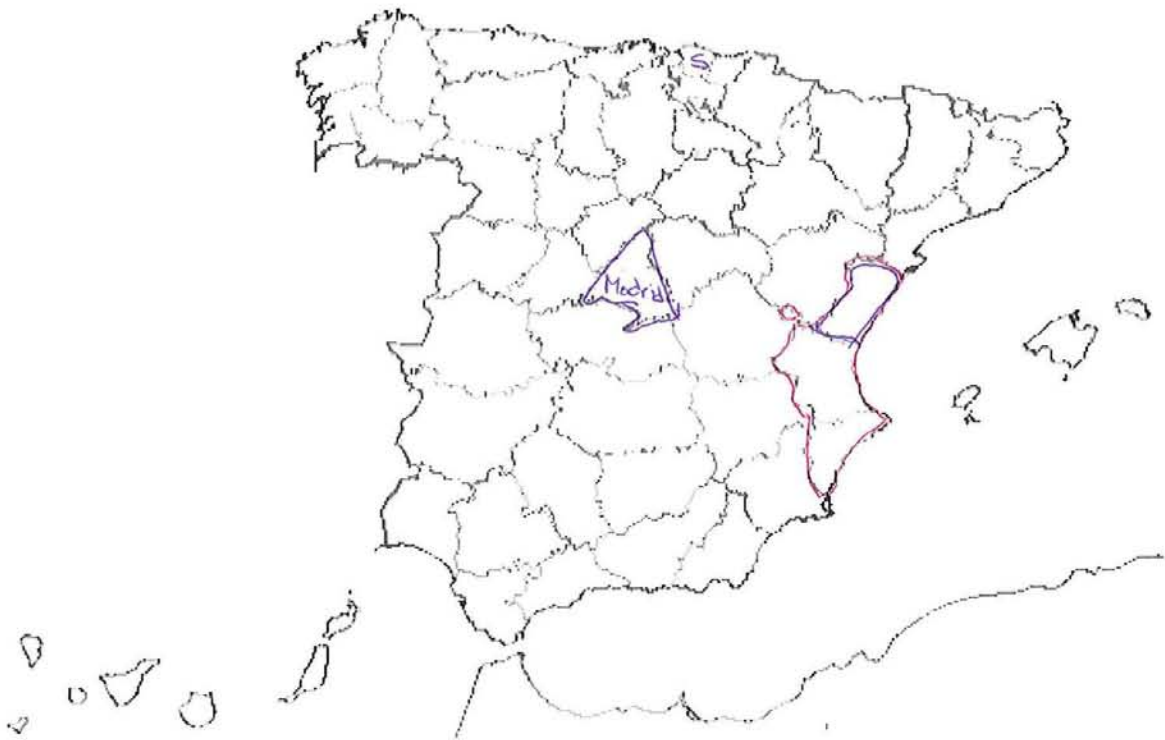
Gènere: Femenina

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

32

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Soria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Al sud.

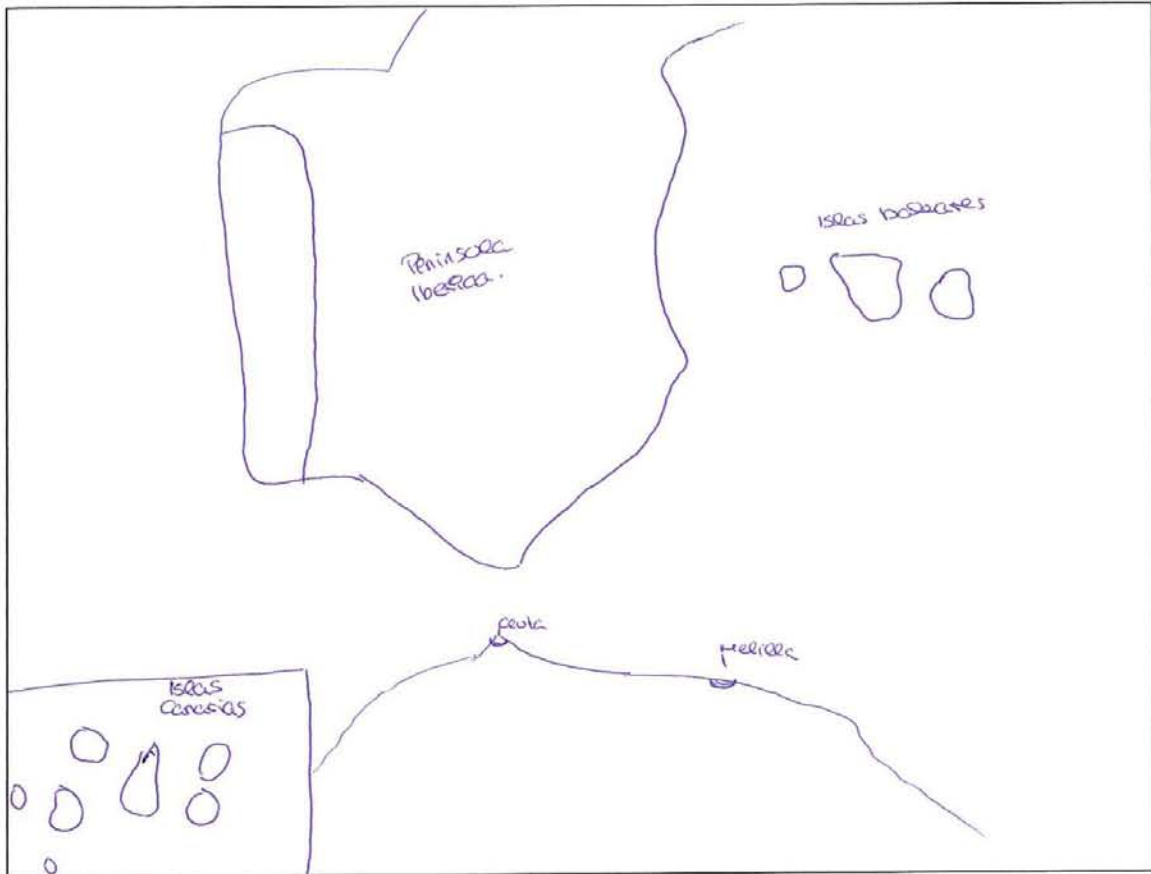

31

Curs: 2ESO'S

Gènere: Femenino

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

31

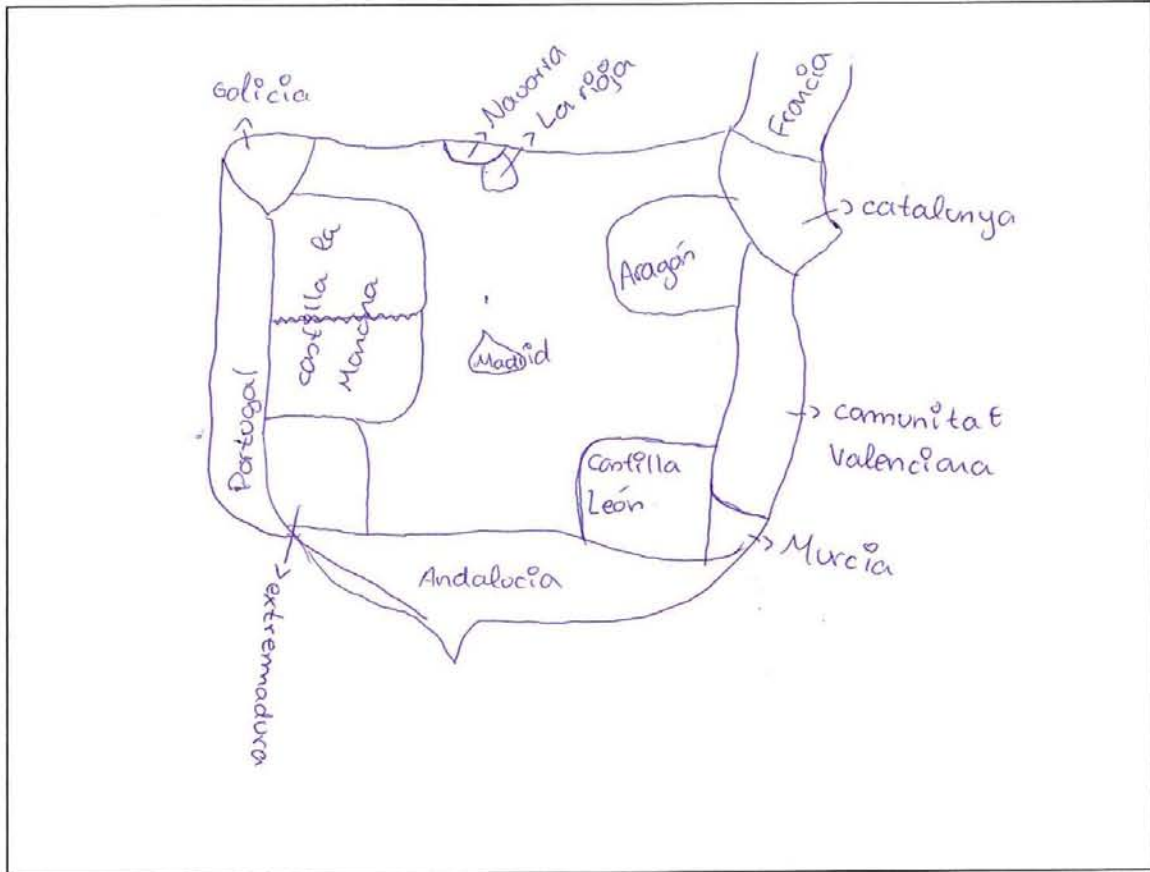
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? al sud.

Curs: 2 ESO 7

Gènere: Masculí

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. Madrid
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

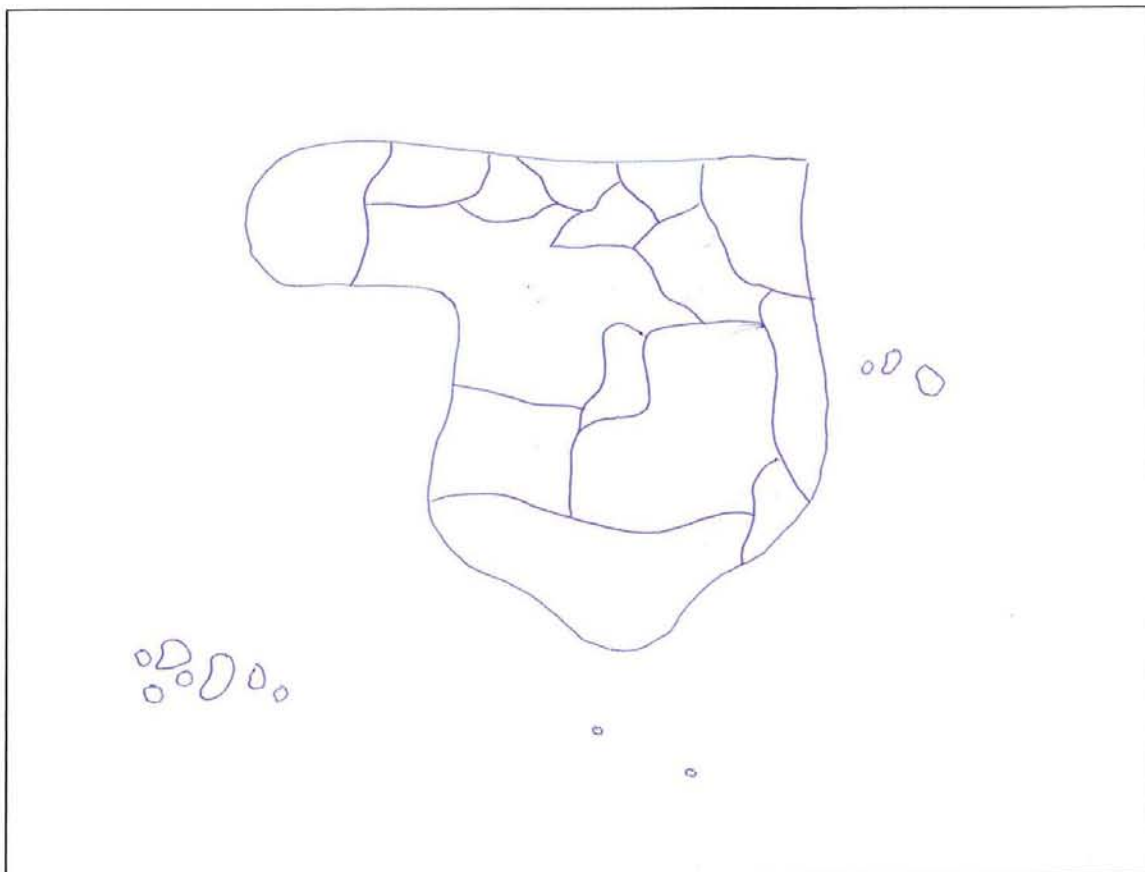

Curs: 2^{es}

Gènere: H

20

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

20

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Soria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

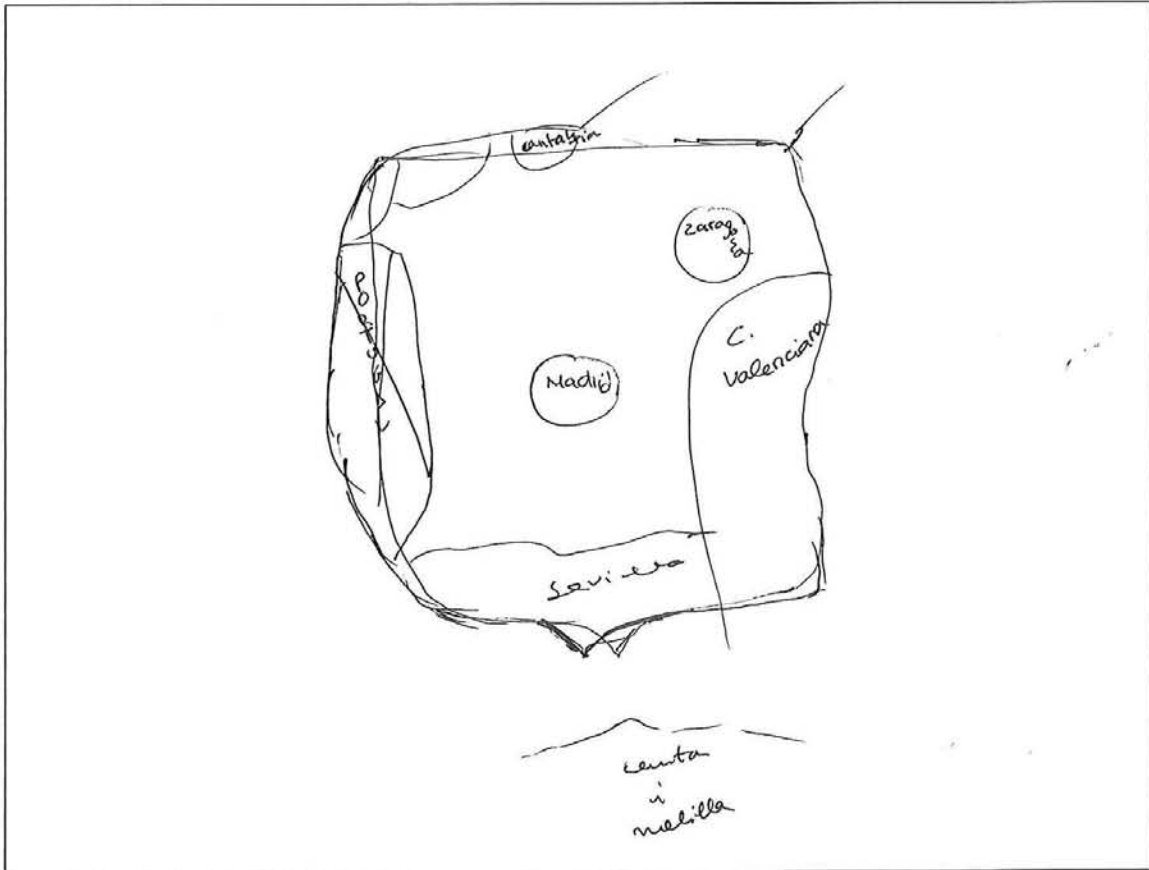

8

Curs: 3º ESO

Gènere: Dona

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

8

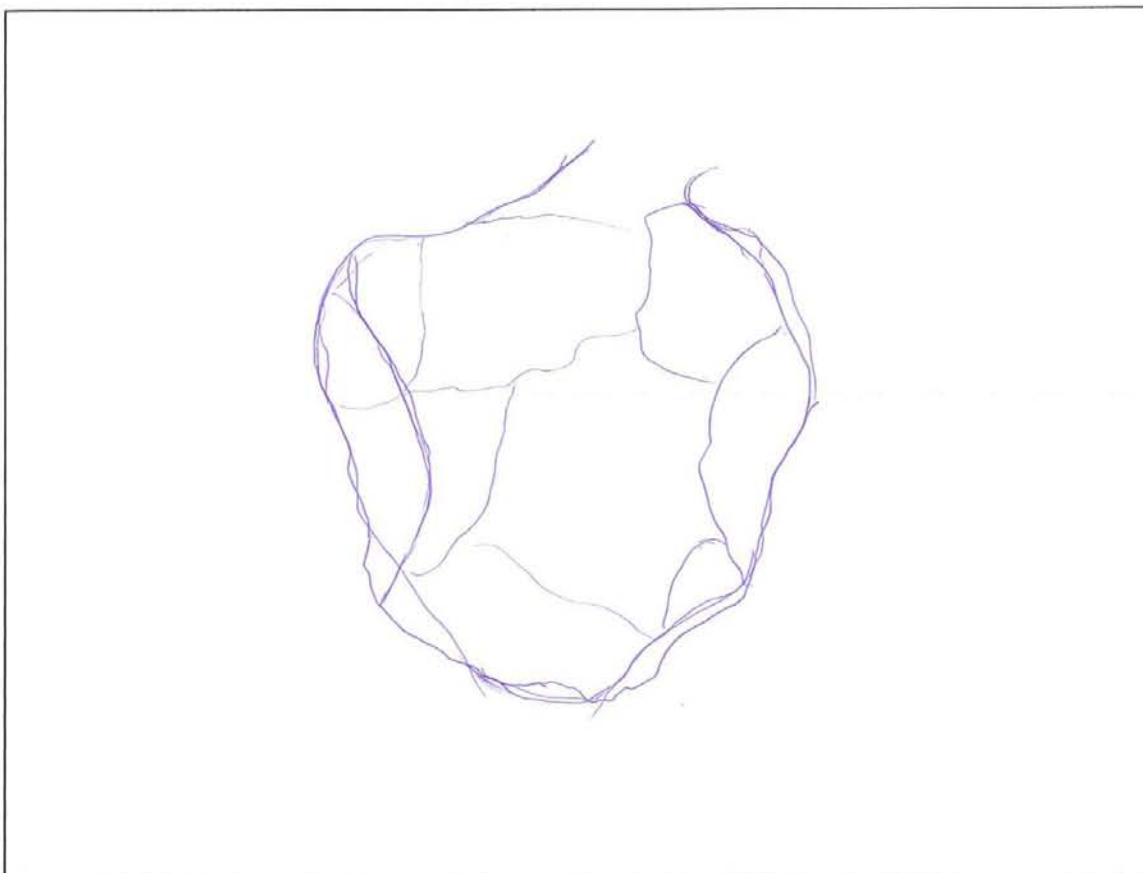
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. Madrid
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la què passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

Curs: 3ESO5

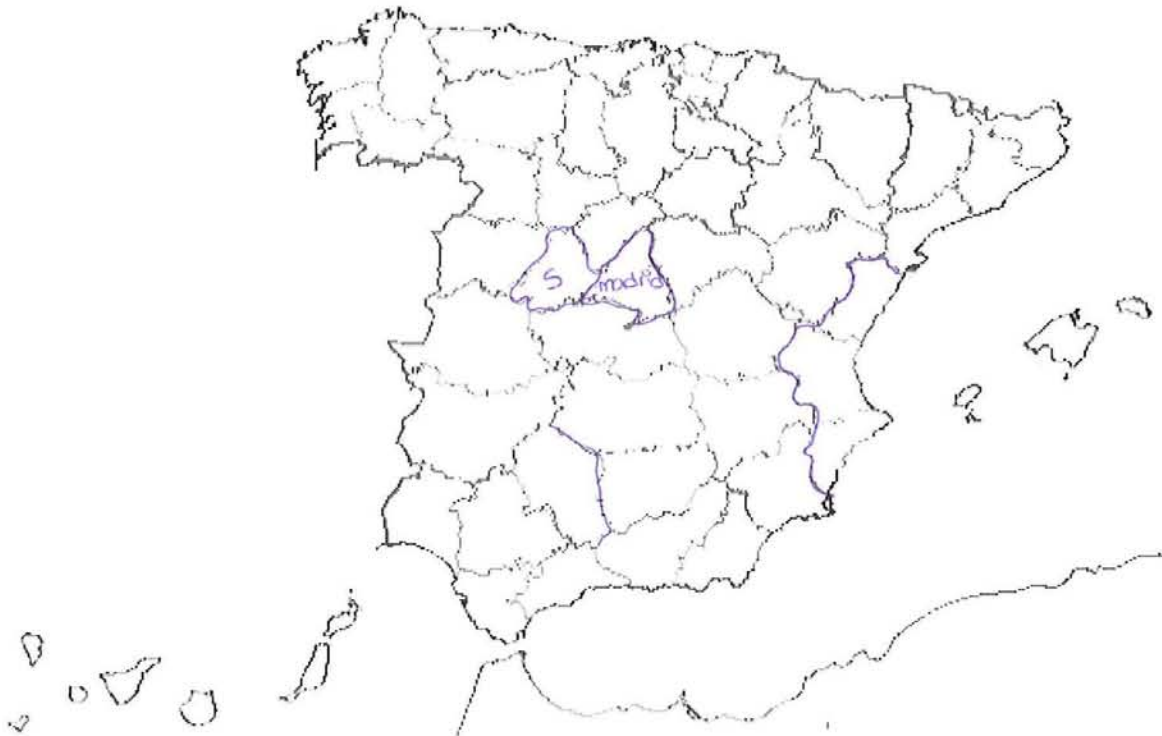
Gènere: Dona

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

9

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la què passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

X

Curs: 3ESO B

Gènere: Home

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

6.

X

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

Ara indica el seu nom. Madrid.

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

Madrid

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

Sòria

5. Localitza i pinta de blau una província per la què passe el riu Ebre.

Catalunya

6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? SUD,

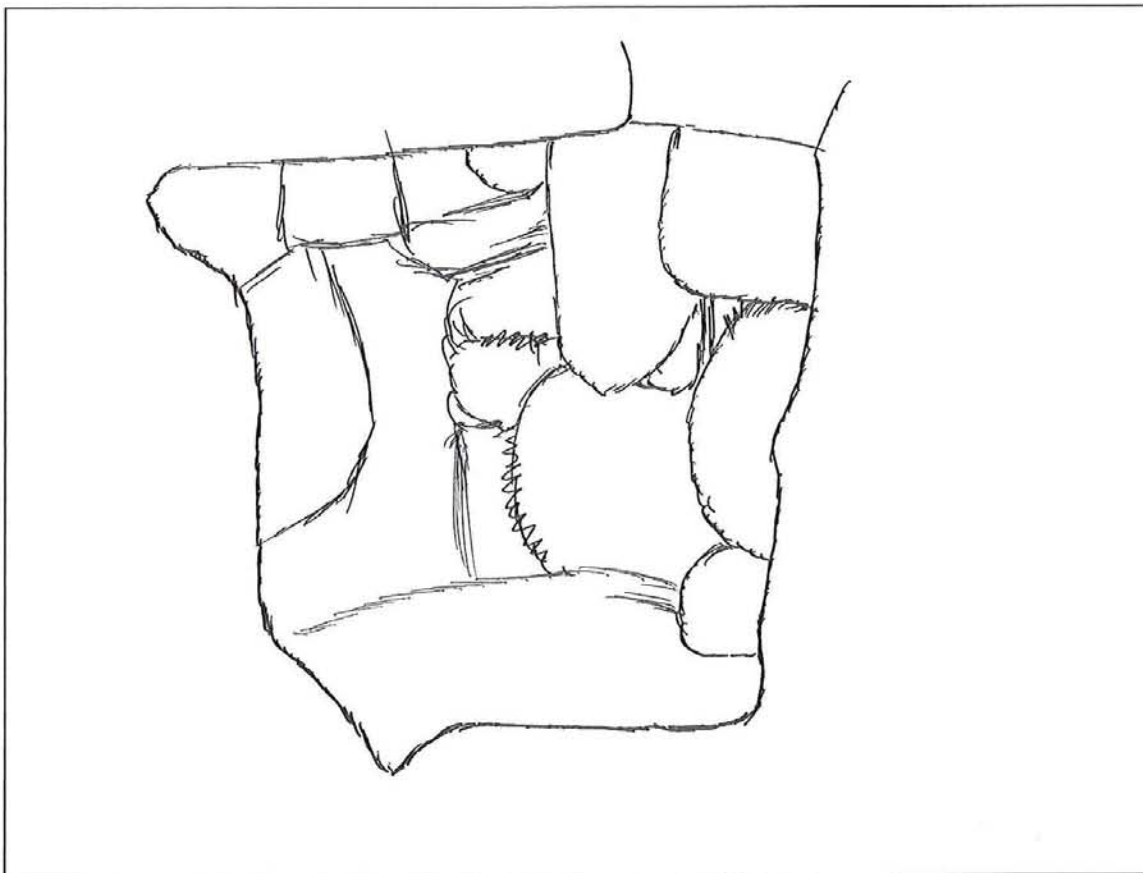

Curs: 3ESO

Gènere: Femení

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

19

19

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Soria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la què passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

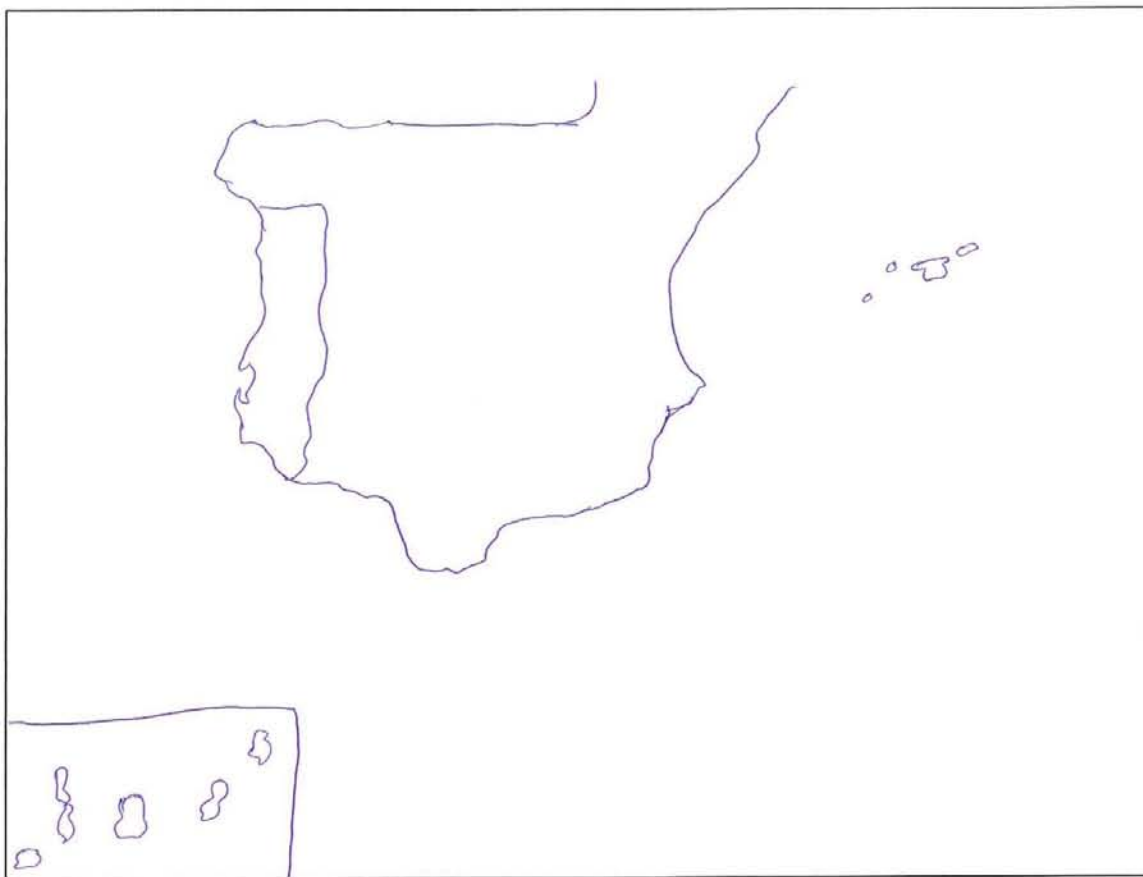

5

Curs: 3ESO/PMAR

Gènere: Hombre

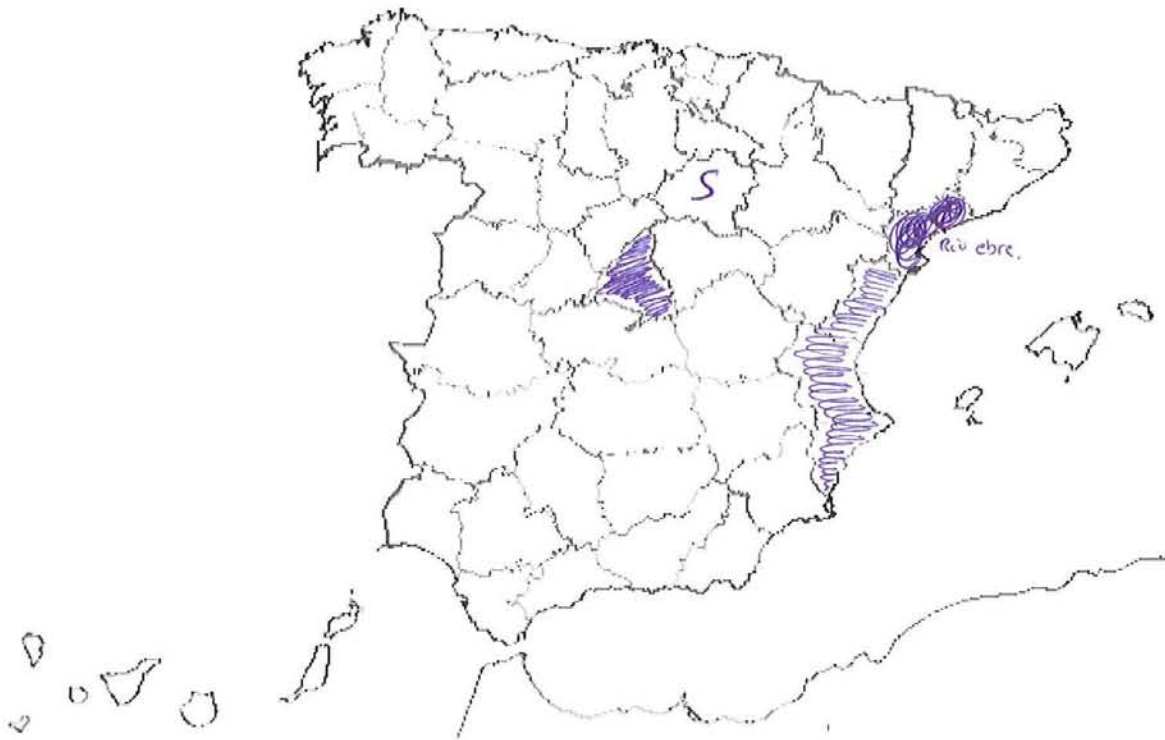
1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

3ESO/PMAR.

5.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. Madrid.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la què passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Al sud.

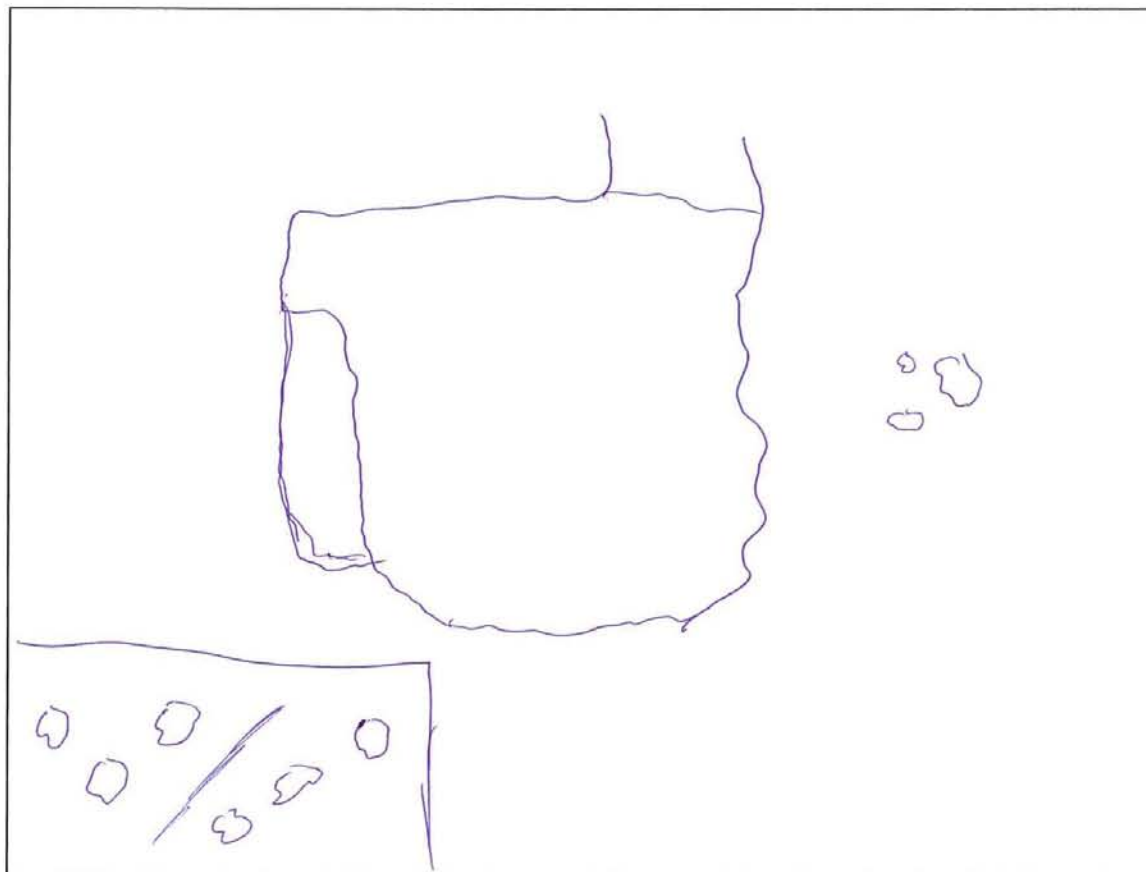

4

Curs: 3 eso 5 PMAR

Gènere: Hombre

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

3ESO 5 PMAR

Hombre

(4)

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

Ara indica el seu nom. ~~Regio de Murcia~~ Comunitat Valenciana

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

Ciudad Madrid

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Al sud

(17)

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. comunidad vascenua.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Soria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? sud.

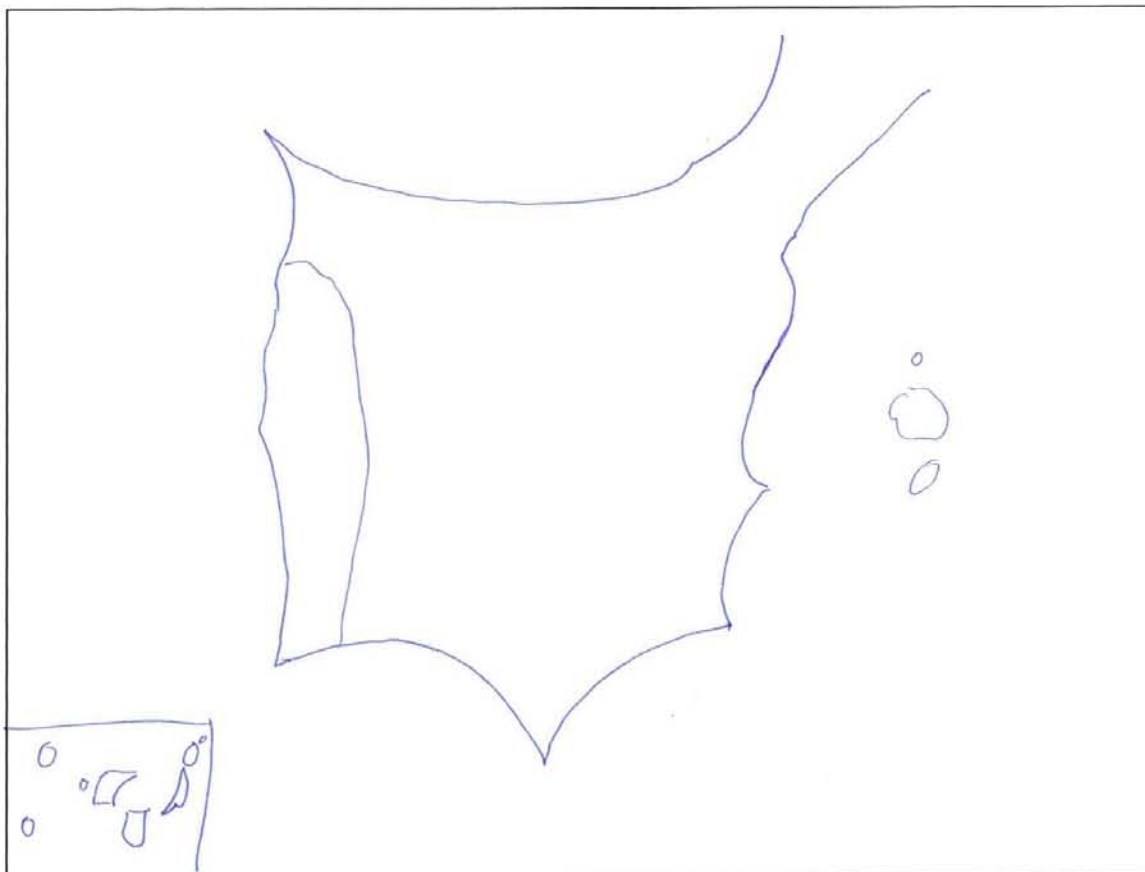

[16]

Curs: 4ESO

Gènere: Hombre

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

16

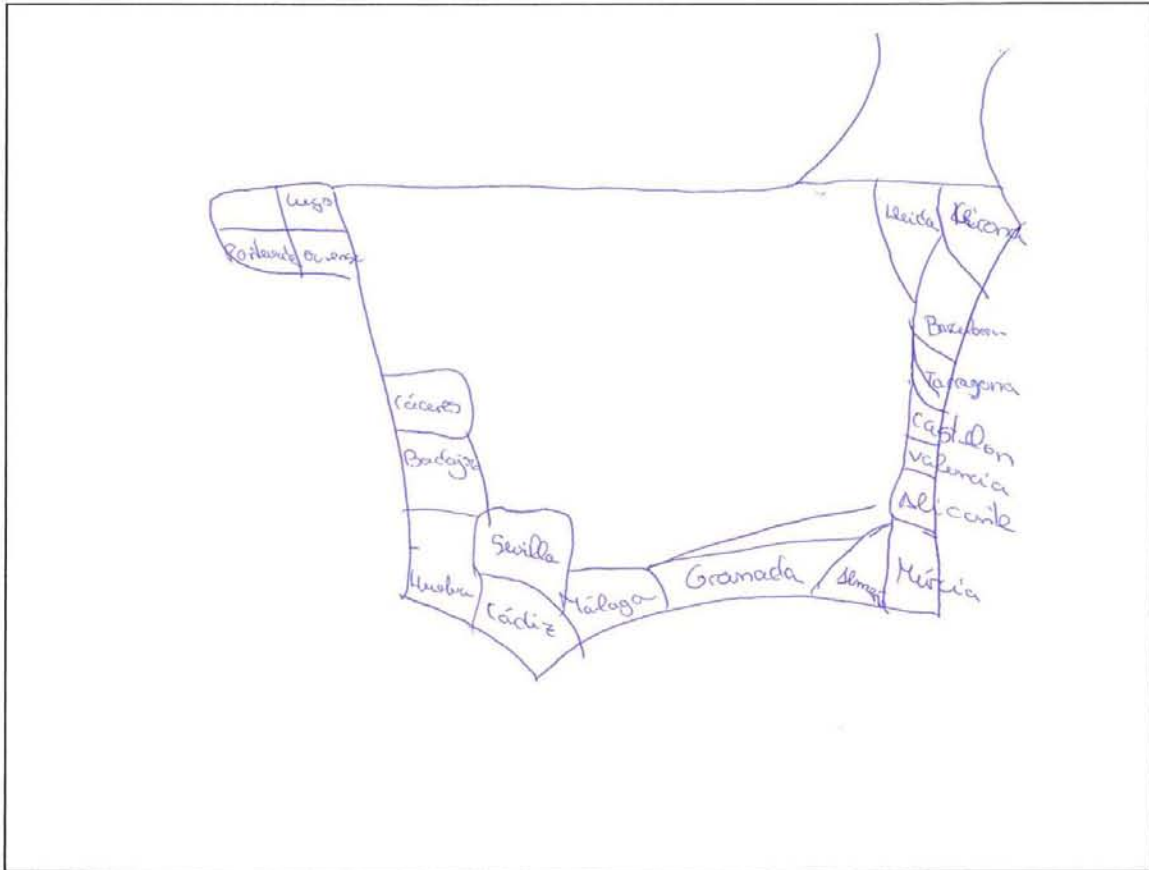
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Al sud.

Curs: 4ESO 6

Gènere: Mujer

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.////

Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sud

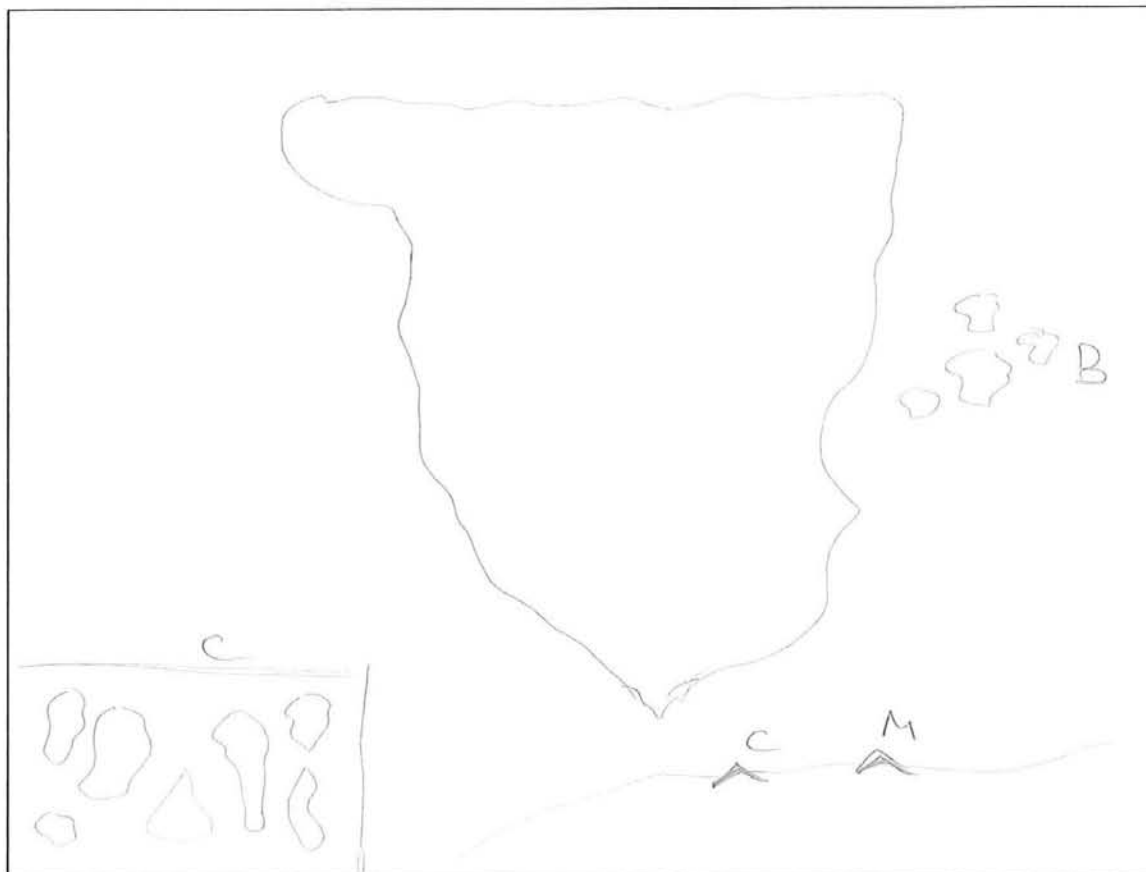

Curs: 4 ESO

Gènere: Femení

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

Ara indica el seu nom. Comunidad Valenciana.

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? al sud.

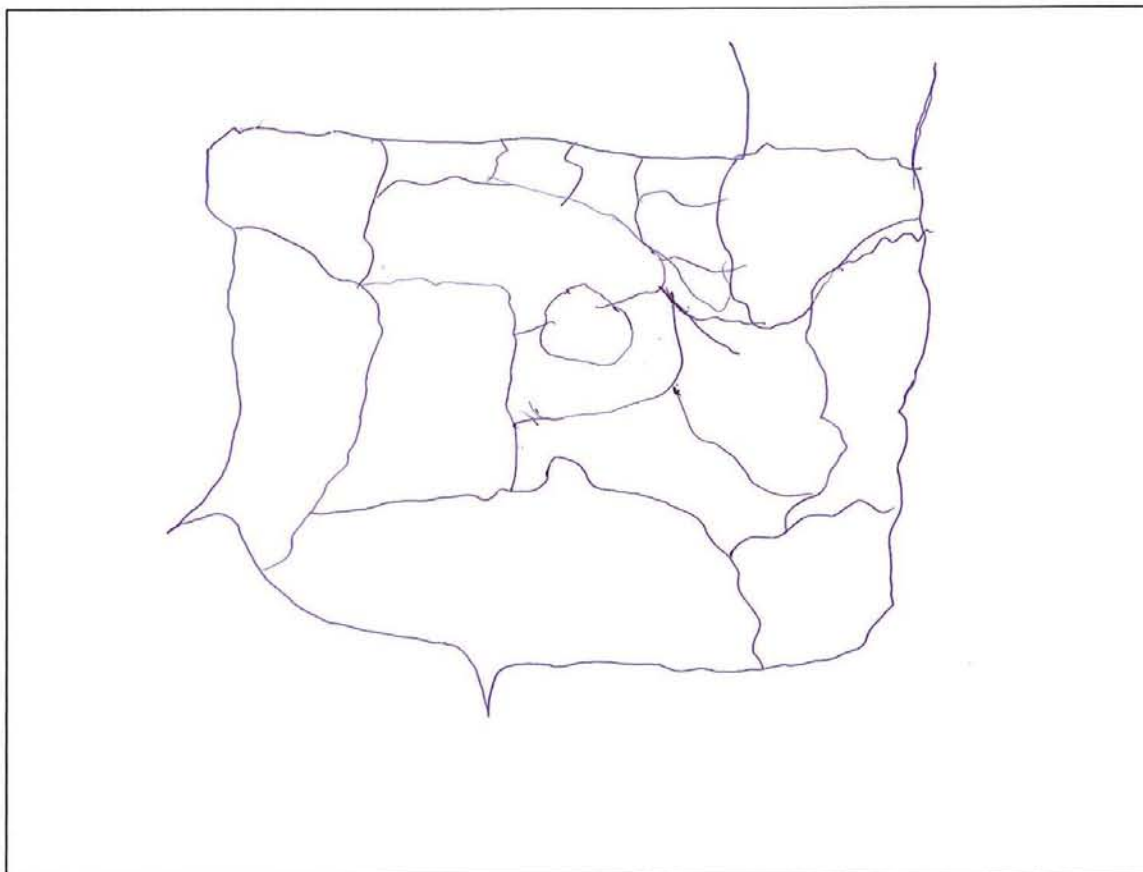

15.

Curs: 4 ESO 7

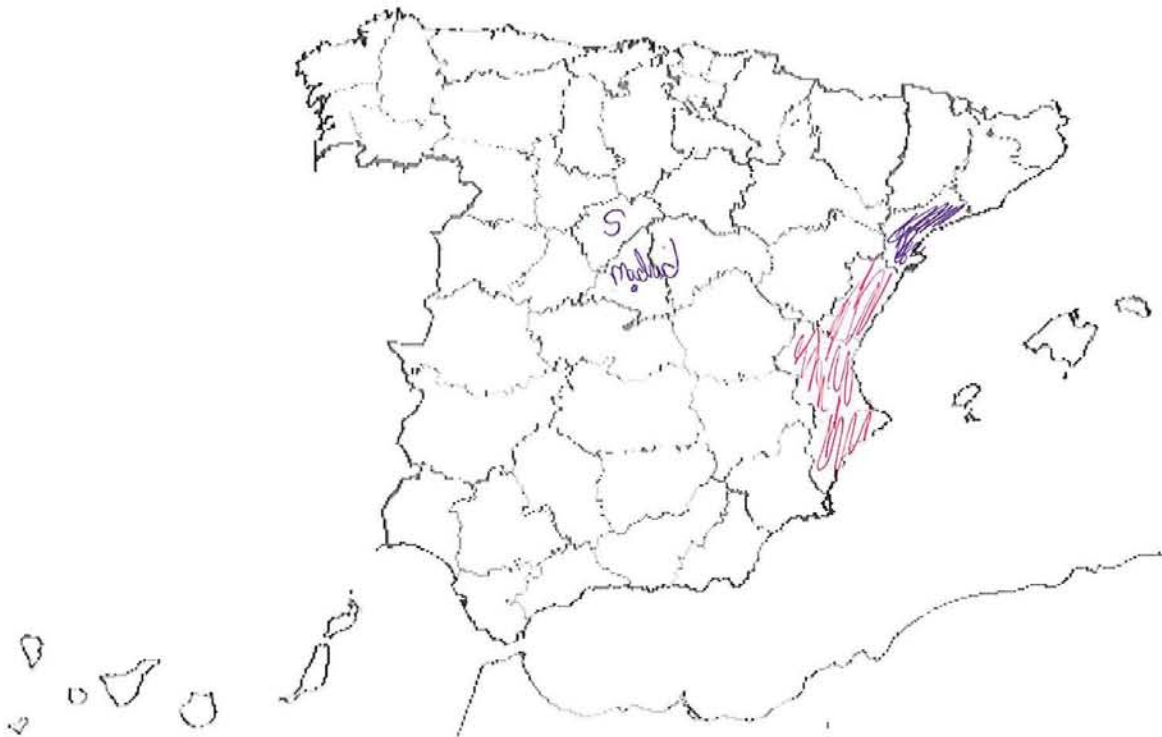
Gènere: Masculino

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

15

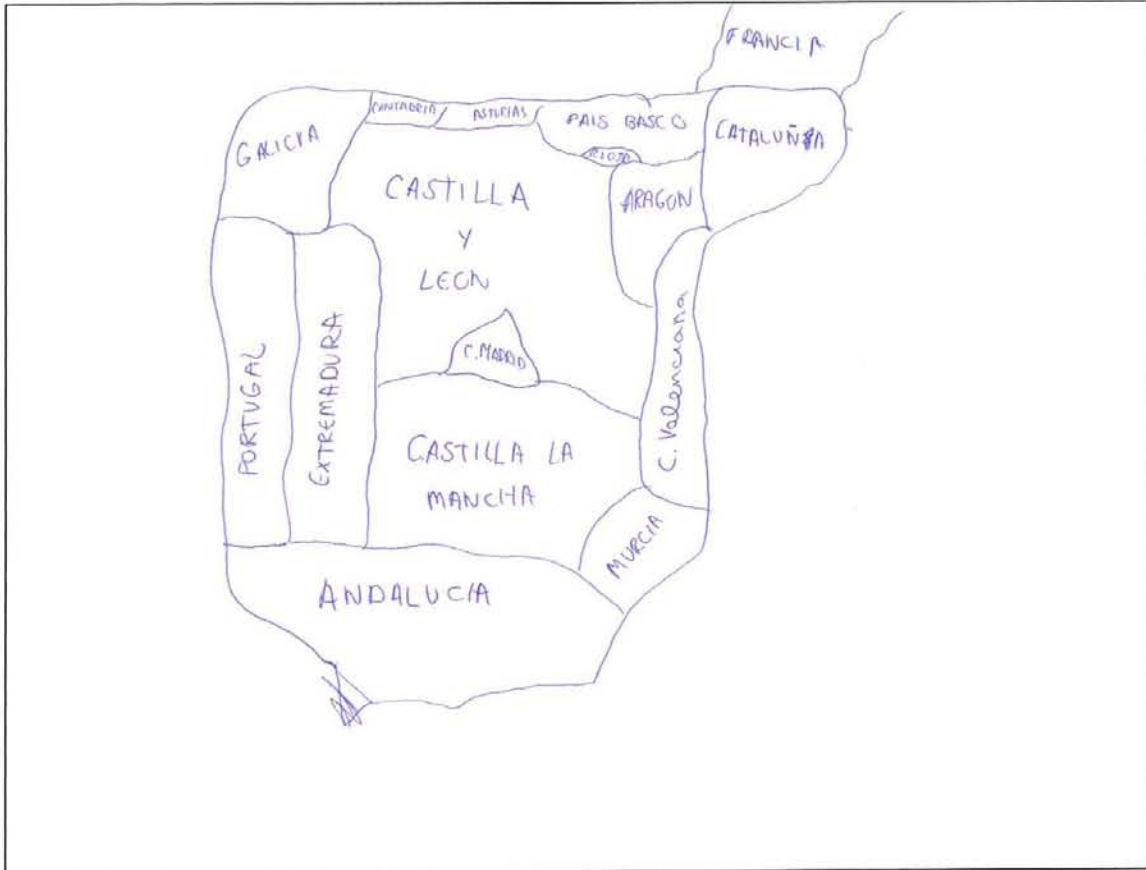
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la què passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Al centre.

Curs: 4ESO 6

Gènere: Masculí

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

24

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

Madrid

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la què passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sud

Curs: 1 Batx

Gènere: Masculí

4

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

4

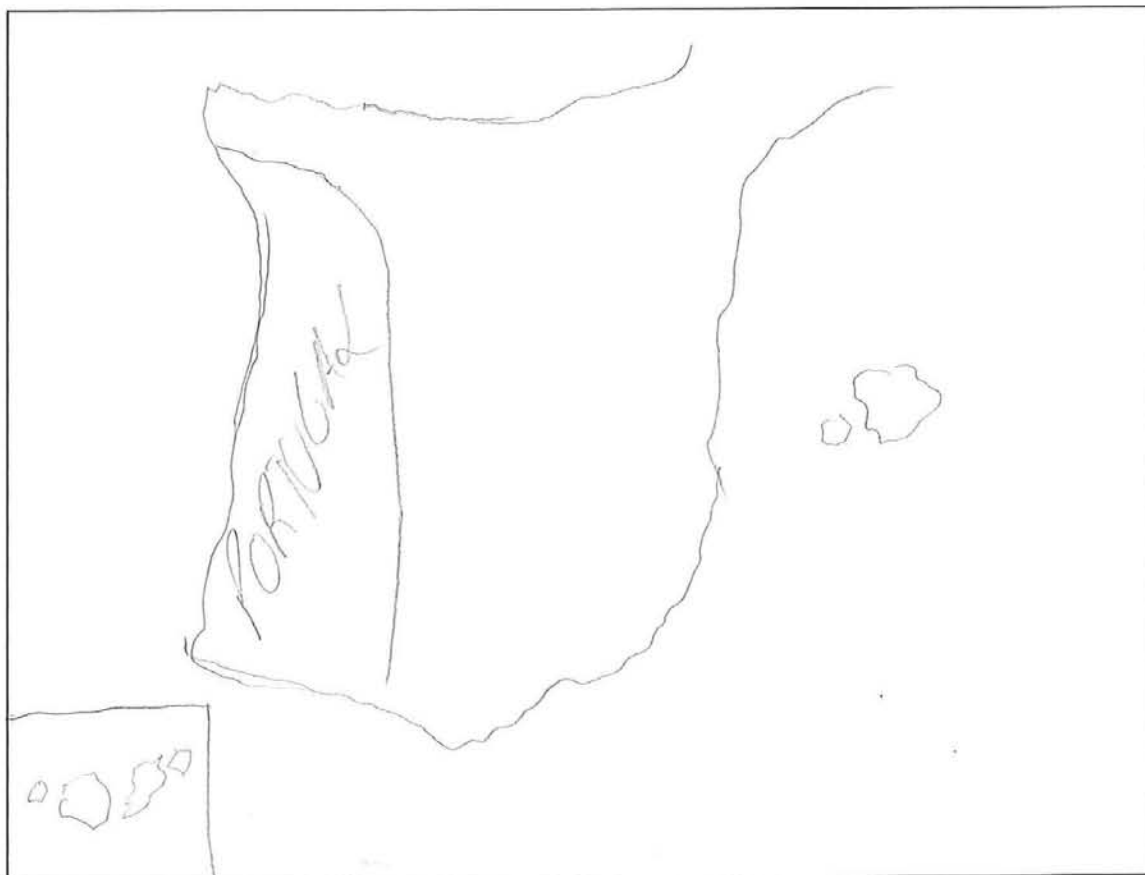
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? sud d'Europa.

Curs: 3BACH

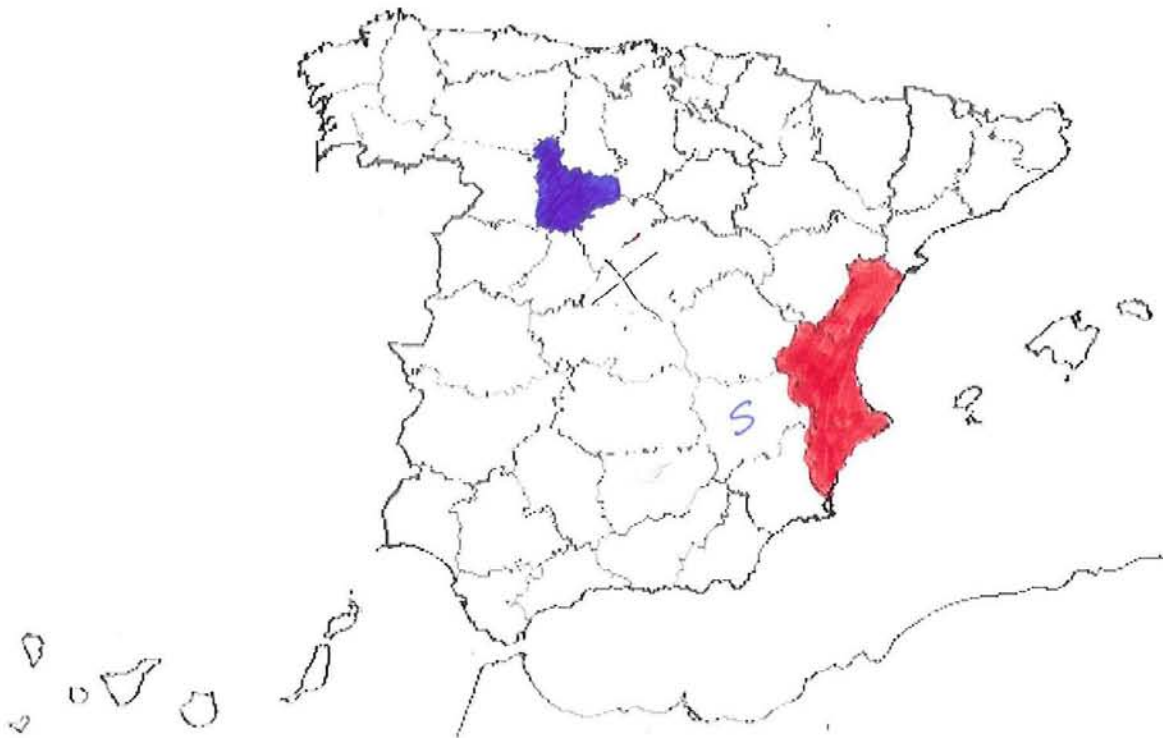
Gènere: Femenino

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

M

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunidad Valenciana
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
Madrid
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? sud

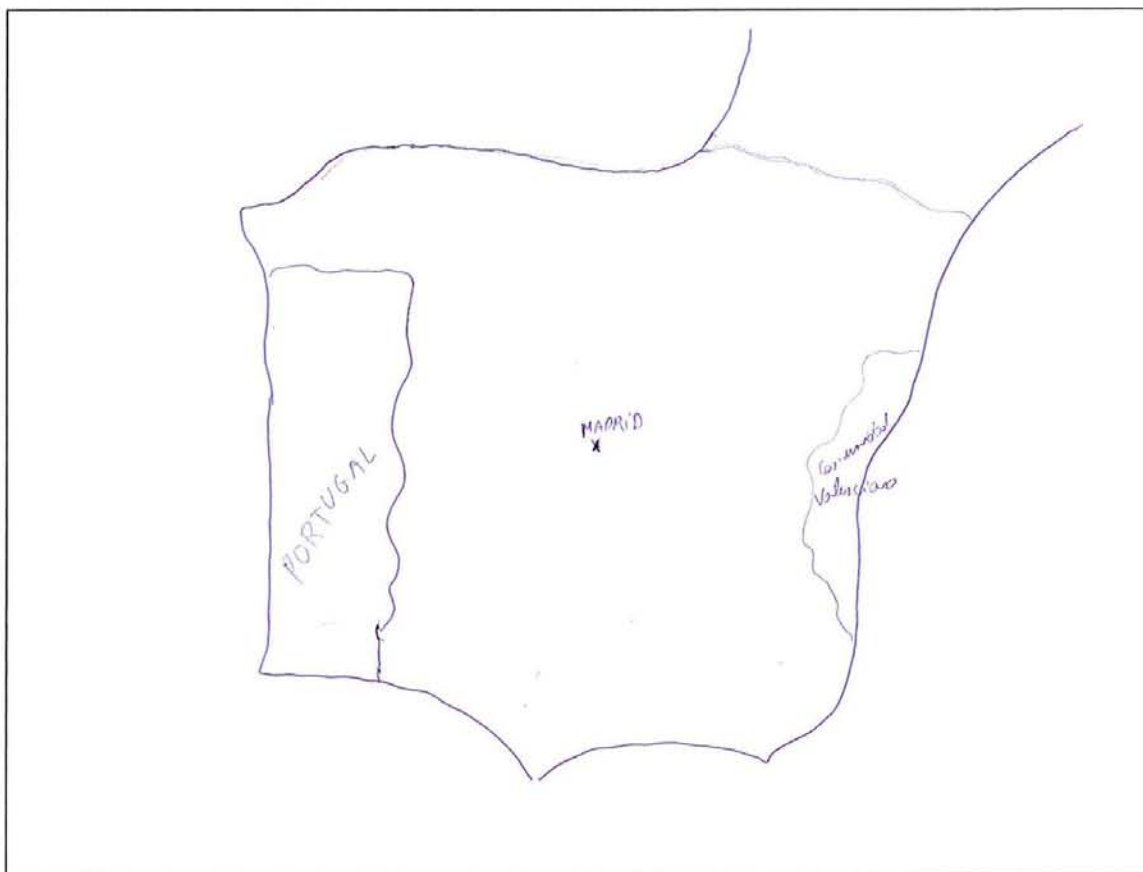

22

Curs: 1ª BACA

Gènere: Marcel·lino

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

22

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Soria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? sud

24

Curs: 1er Batx B

Gènere: Mujer

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

24

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una S.

5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? al sud

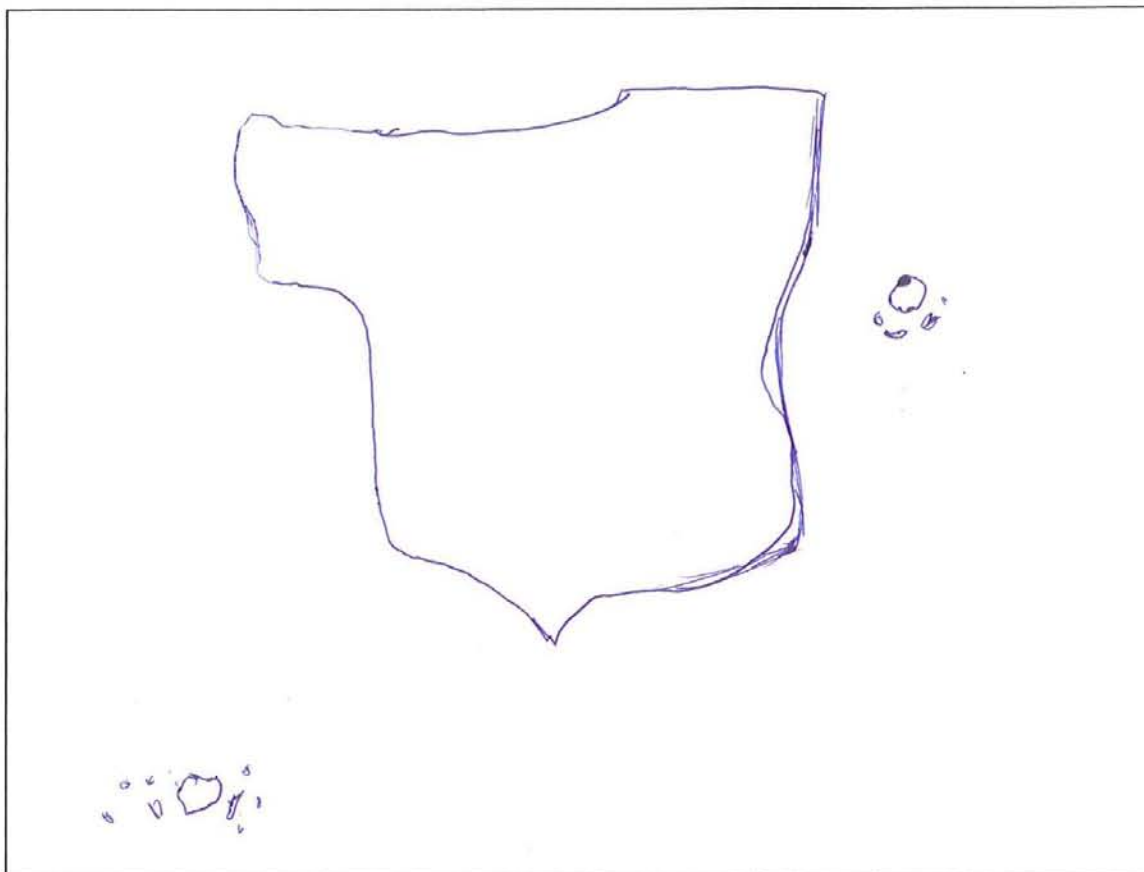

5

Curs: 1 Batxiller

Gènere: home

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

5

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

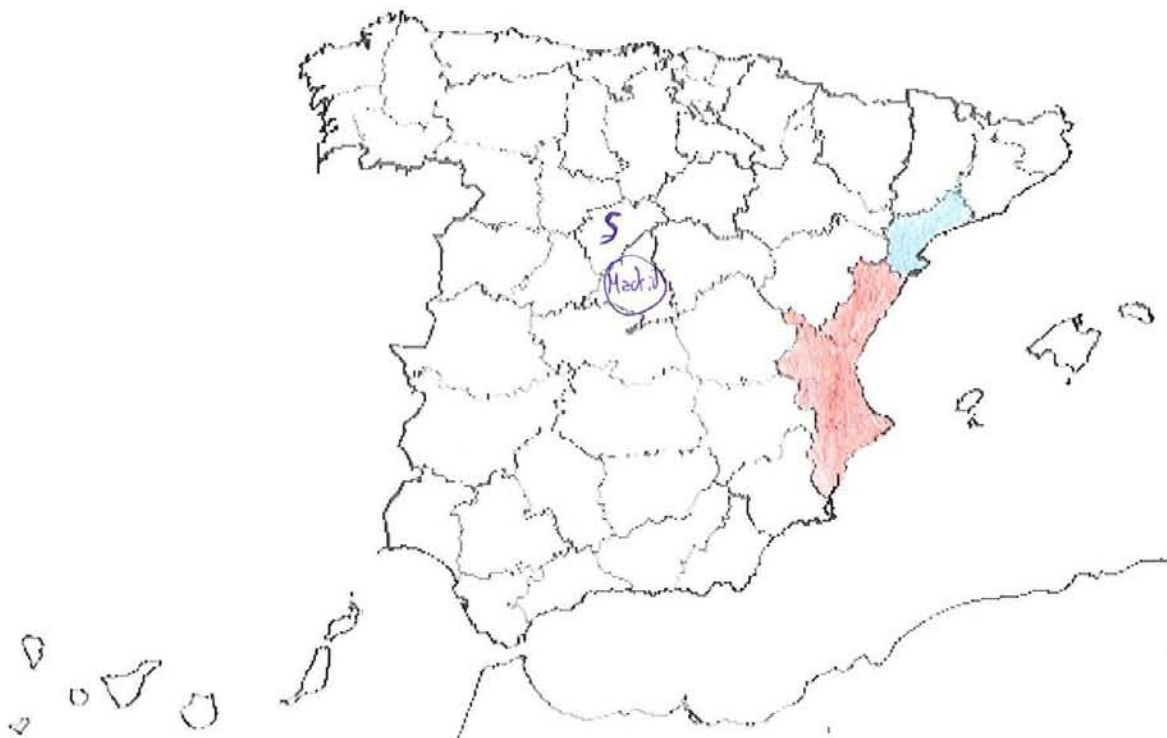
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Al sud

Curs: 1º Bach

Gènere: Femenina

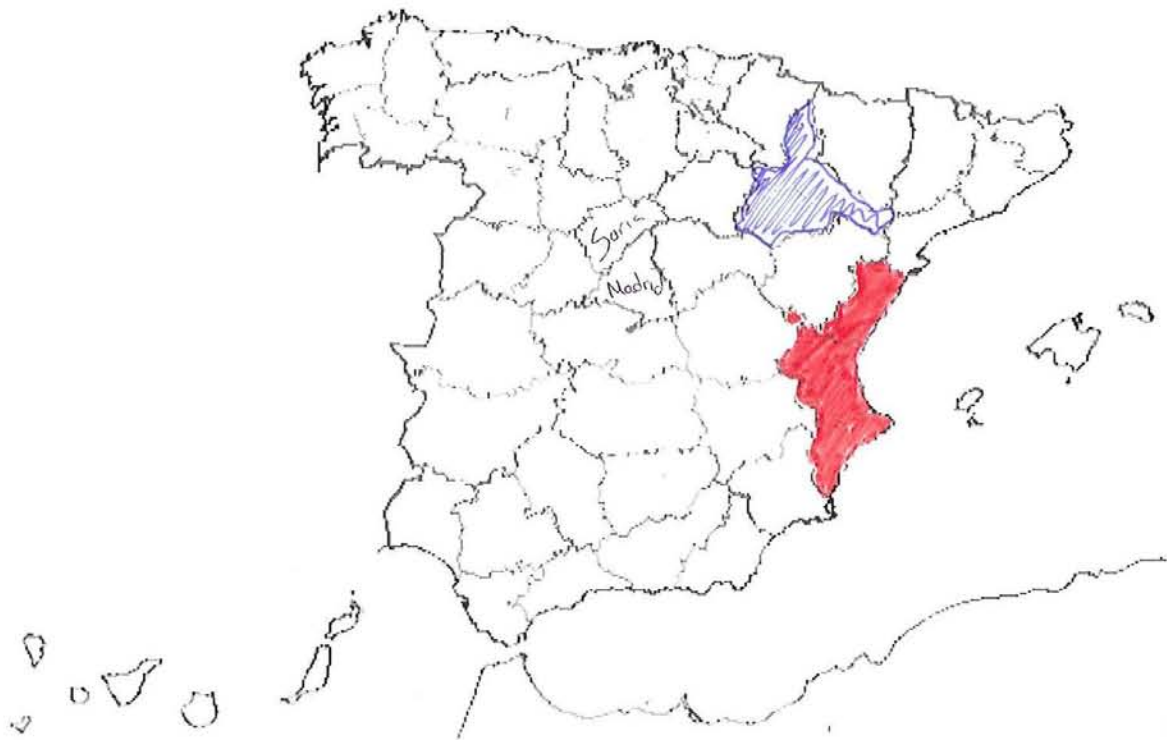
2

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

L

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
Madrid.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Soria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sud

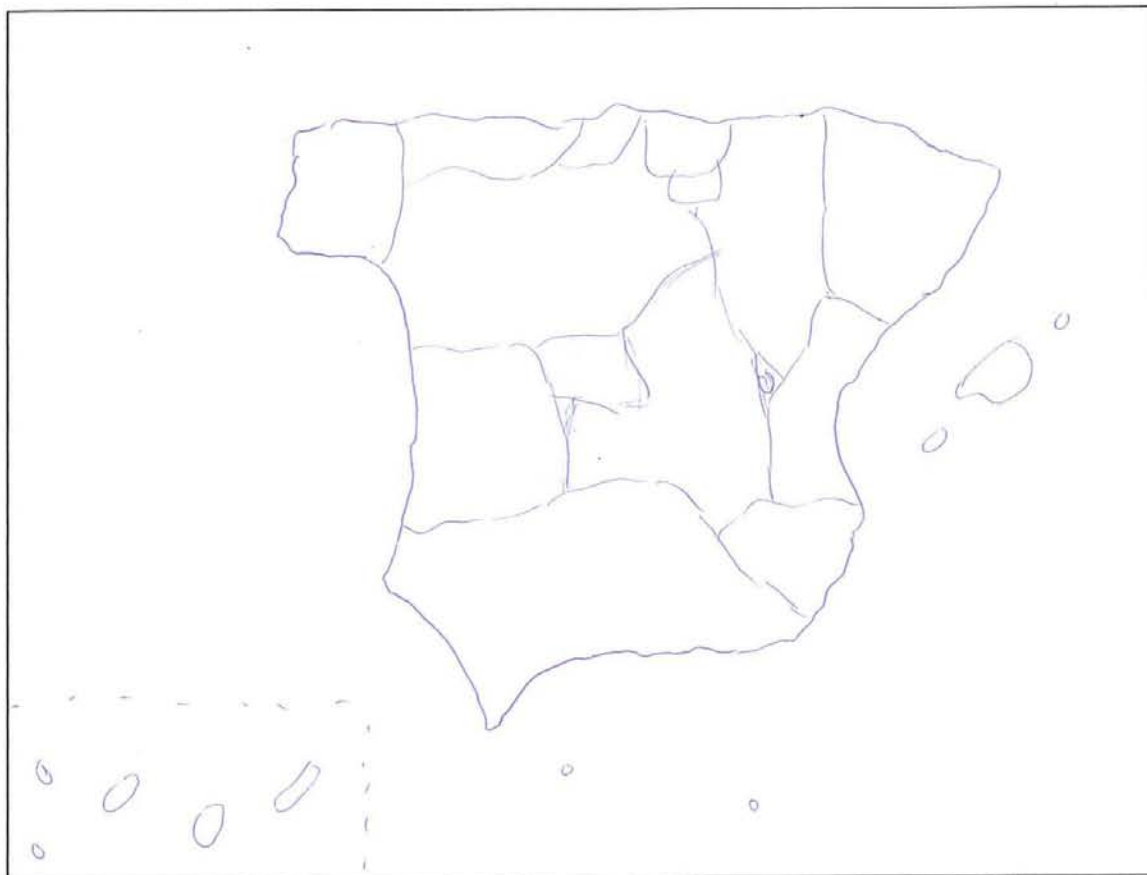

✓

Curs: 2ª Bachiller

Gènere: Marciano

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunidad Valenciana
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Soria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sí, exactament al nord

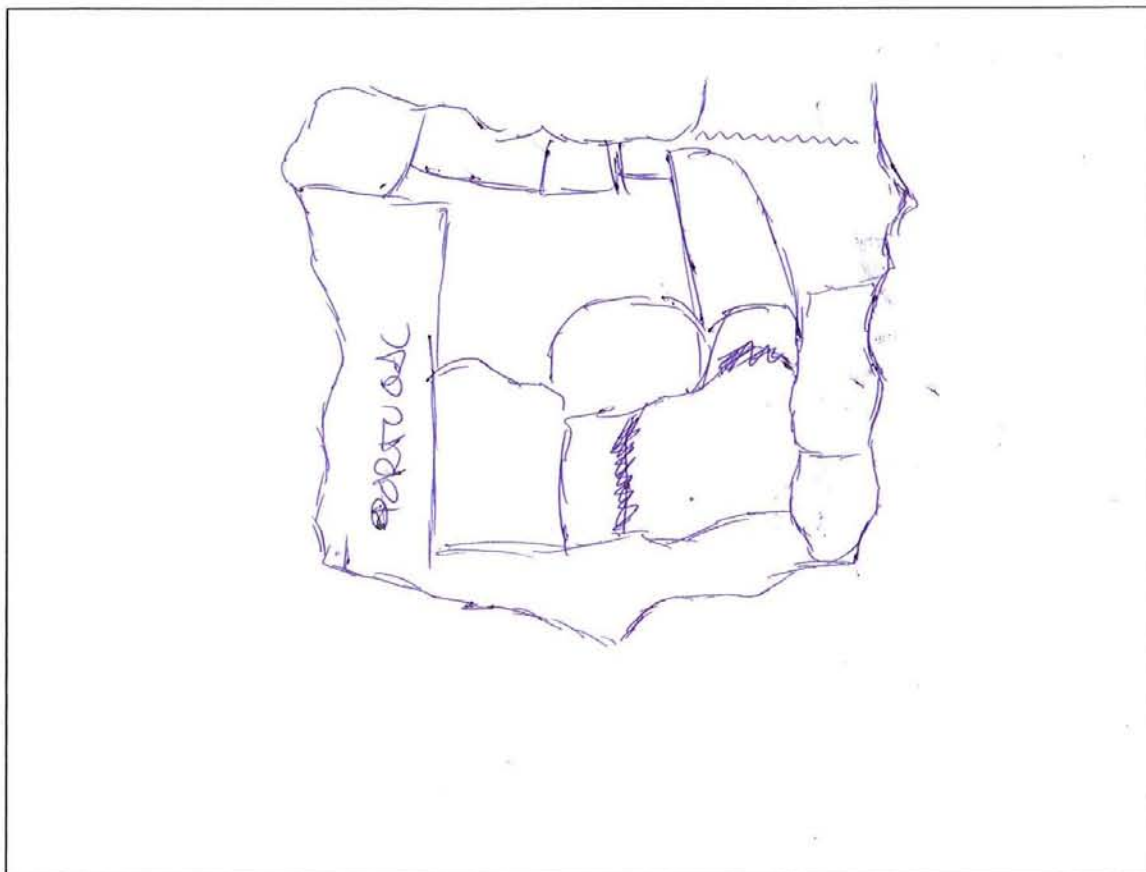

1

Curs: 2BACH

Gènere: Genèric

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

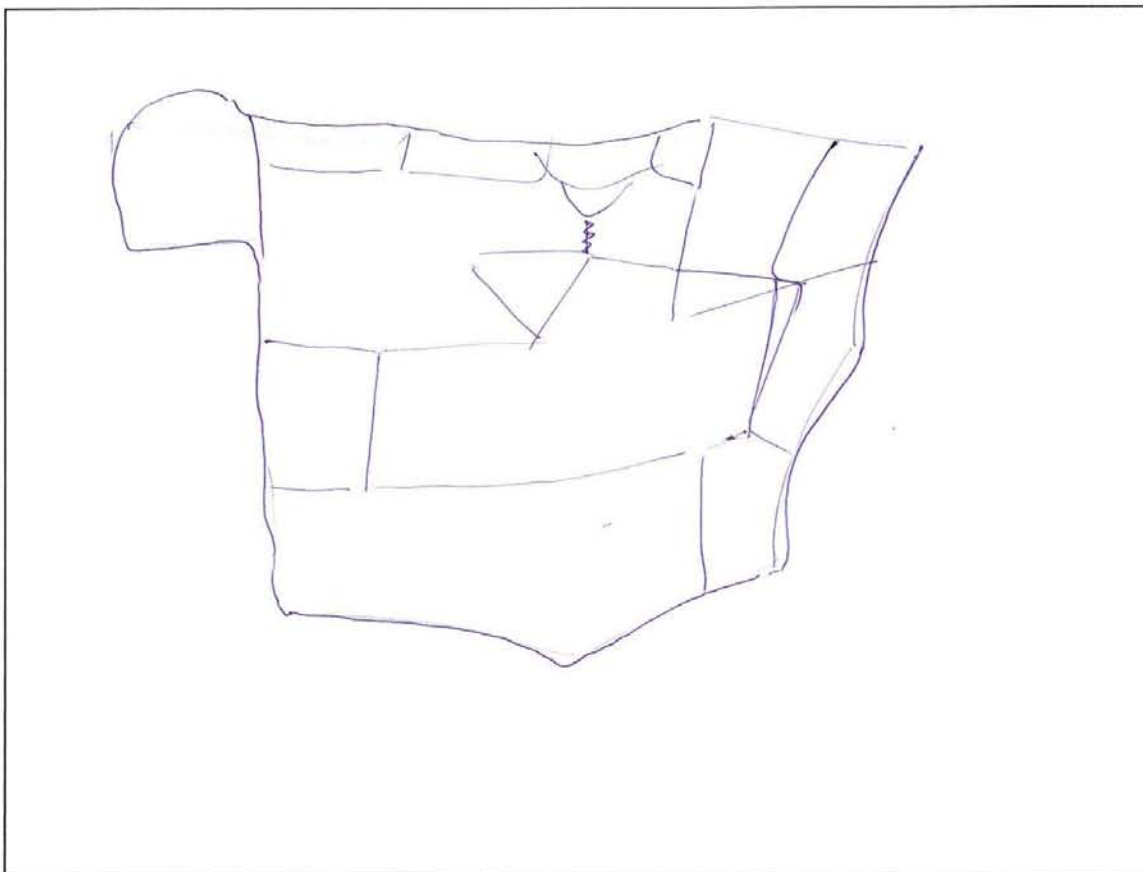

23

Curs: 2 BACH D

Gènere: Home

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

23

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.

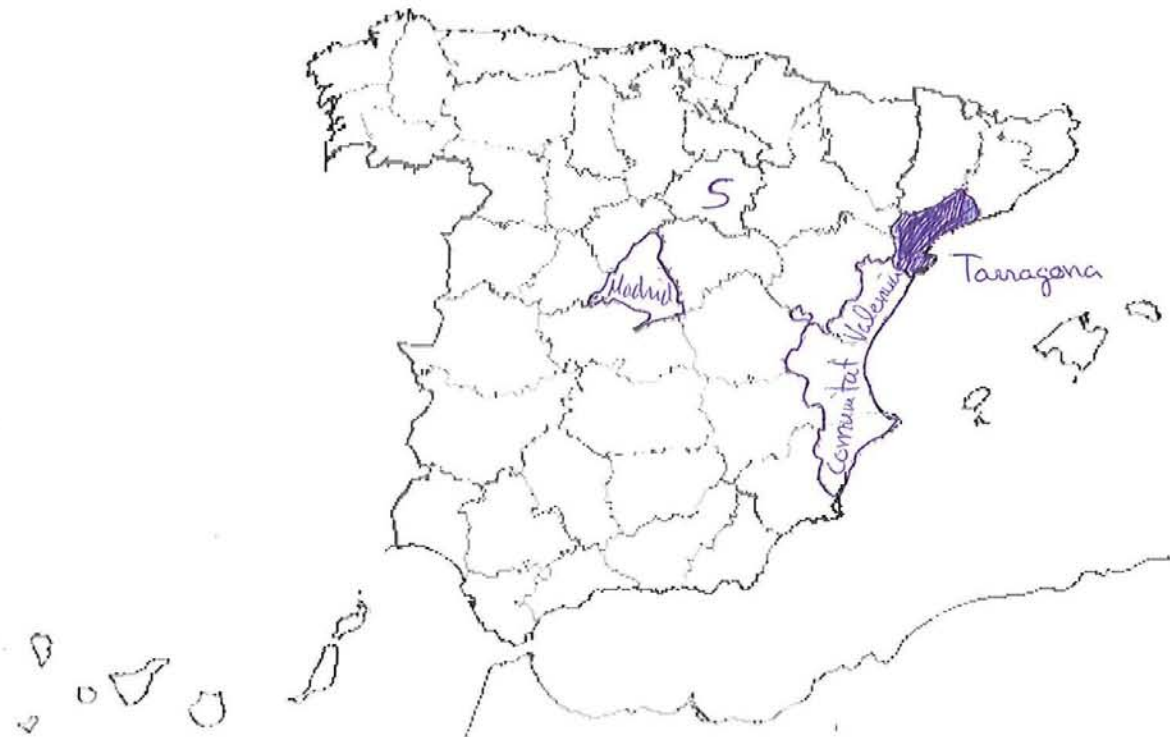
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

Madrid

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

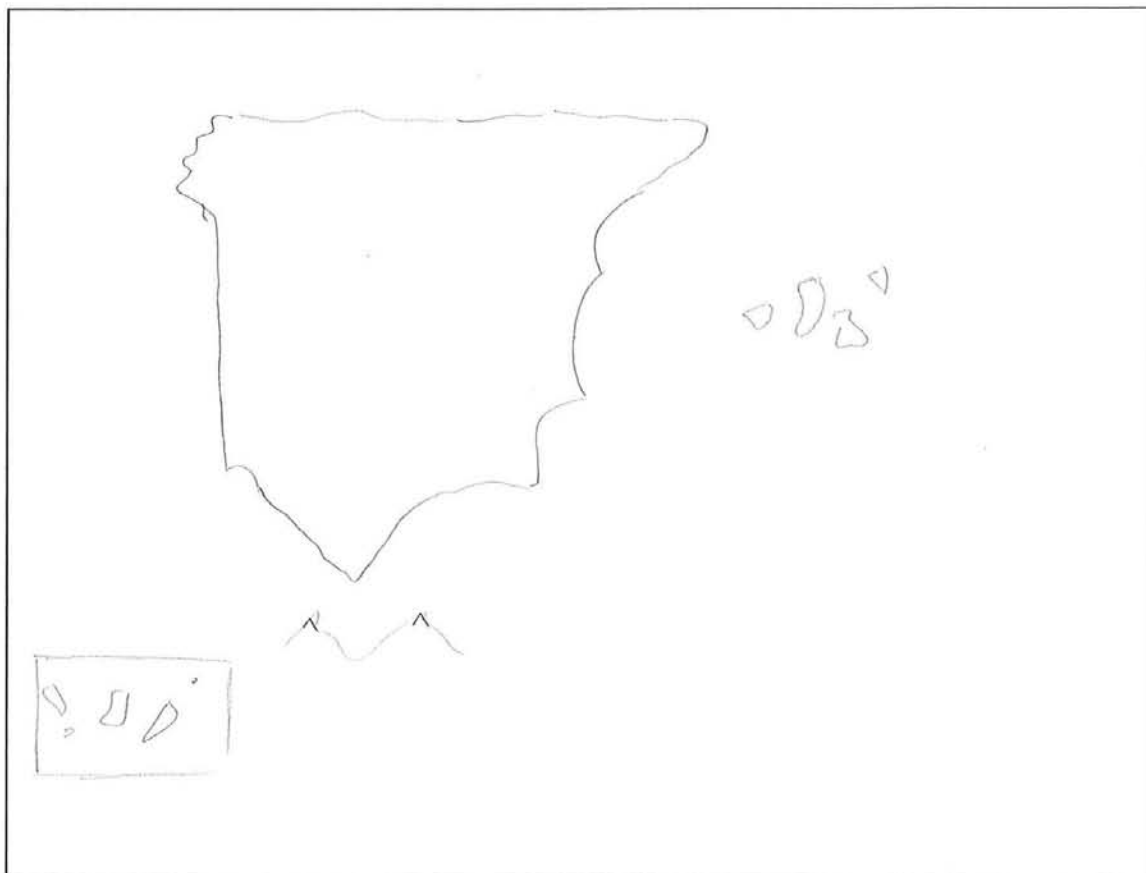

(E)

Curs: 2 batxiller

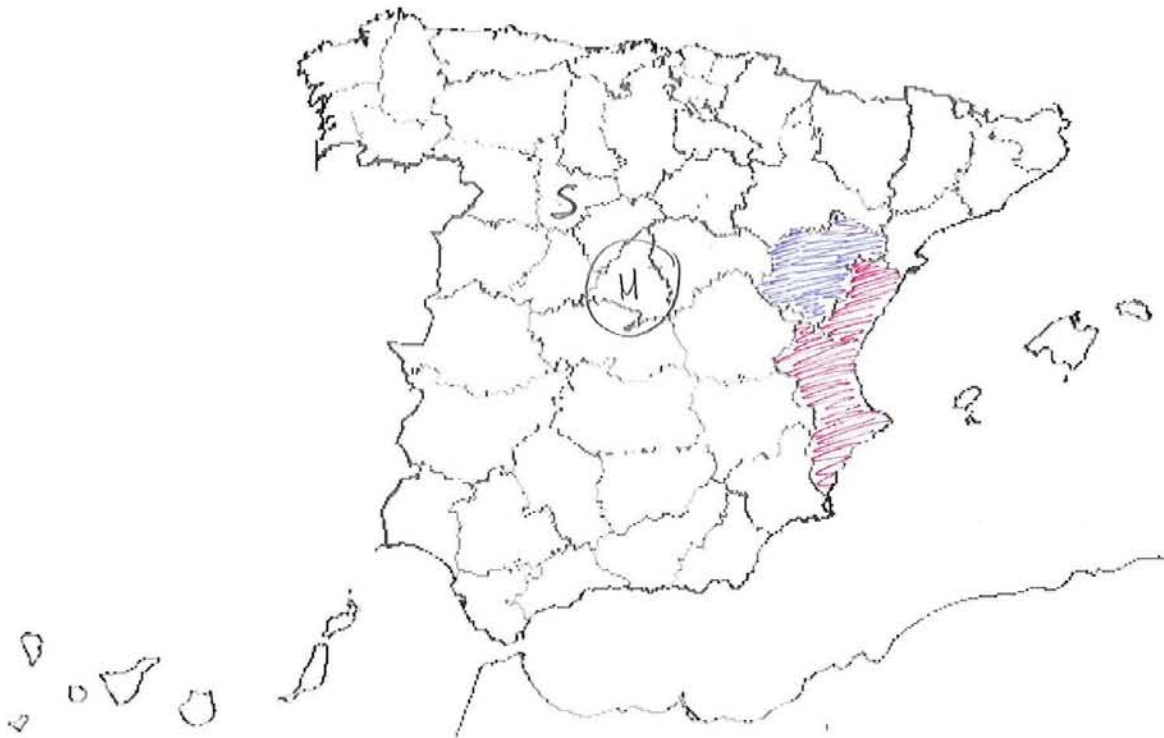
Gènere: femení

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

(E)

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
Madrid
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la què passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? sud.

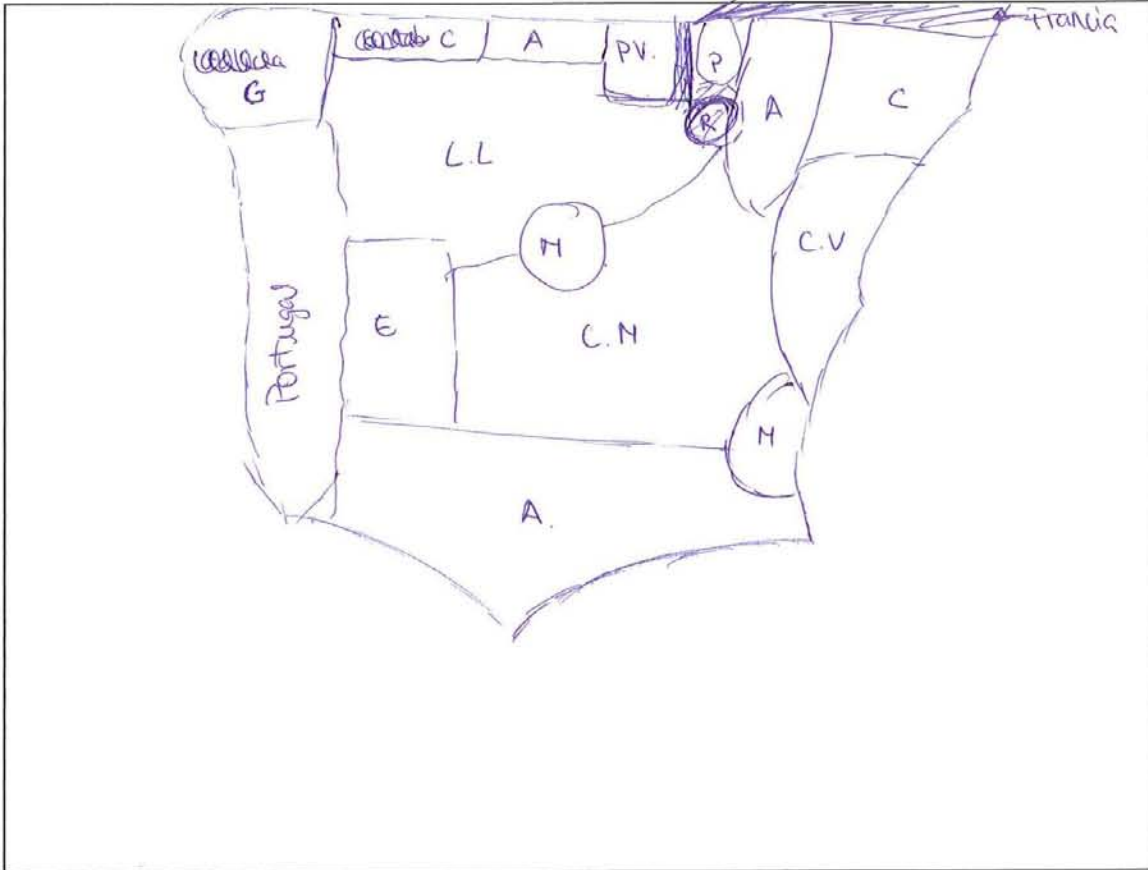

2

Curs: 2 BAC A

Gènere: Femenino

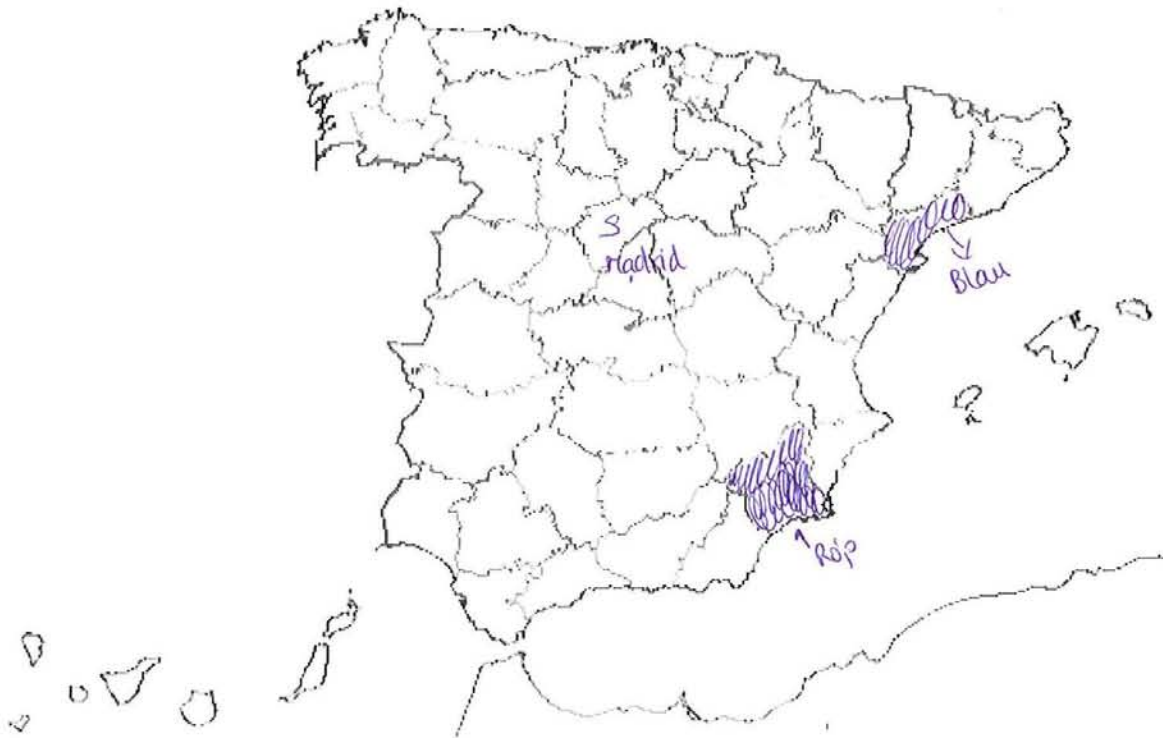
1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2BAC A femenino

2

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Múrcia
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sud

Curs: 2 Batx

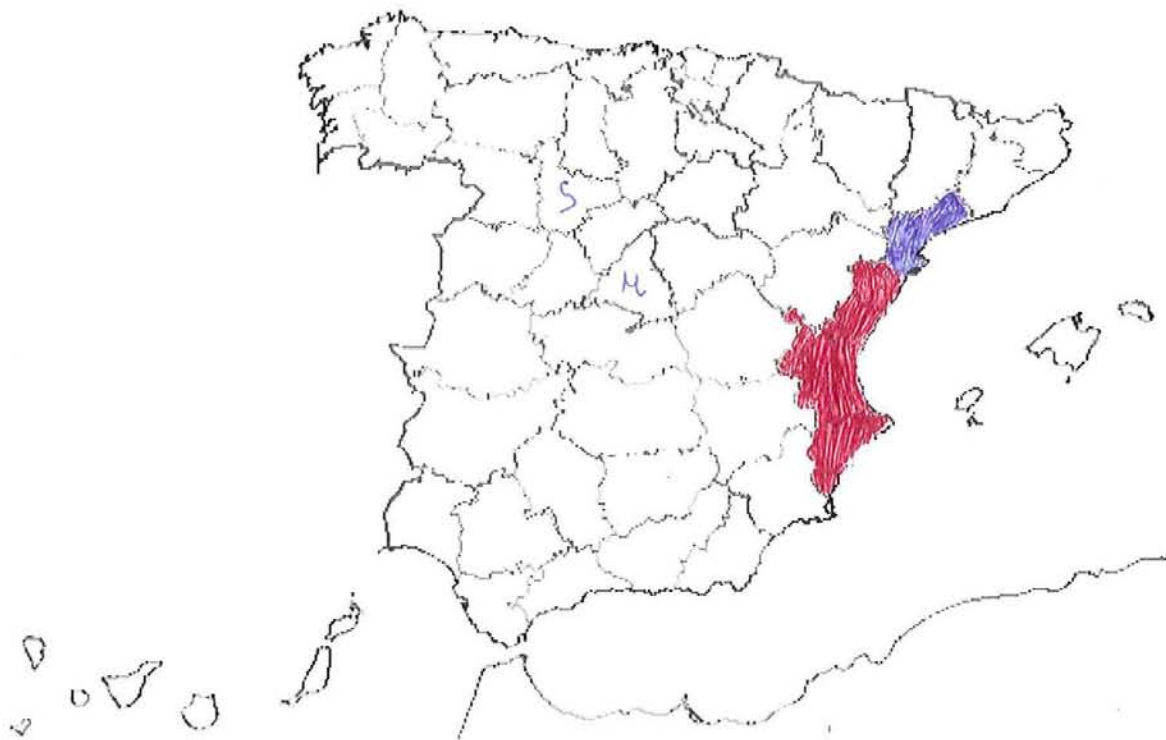
Gènere: masculí

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

C

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. Madrid
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la què passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

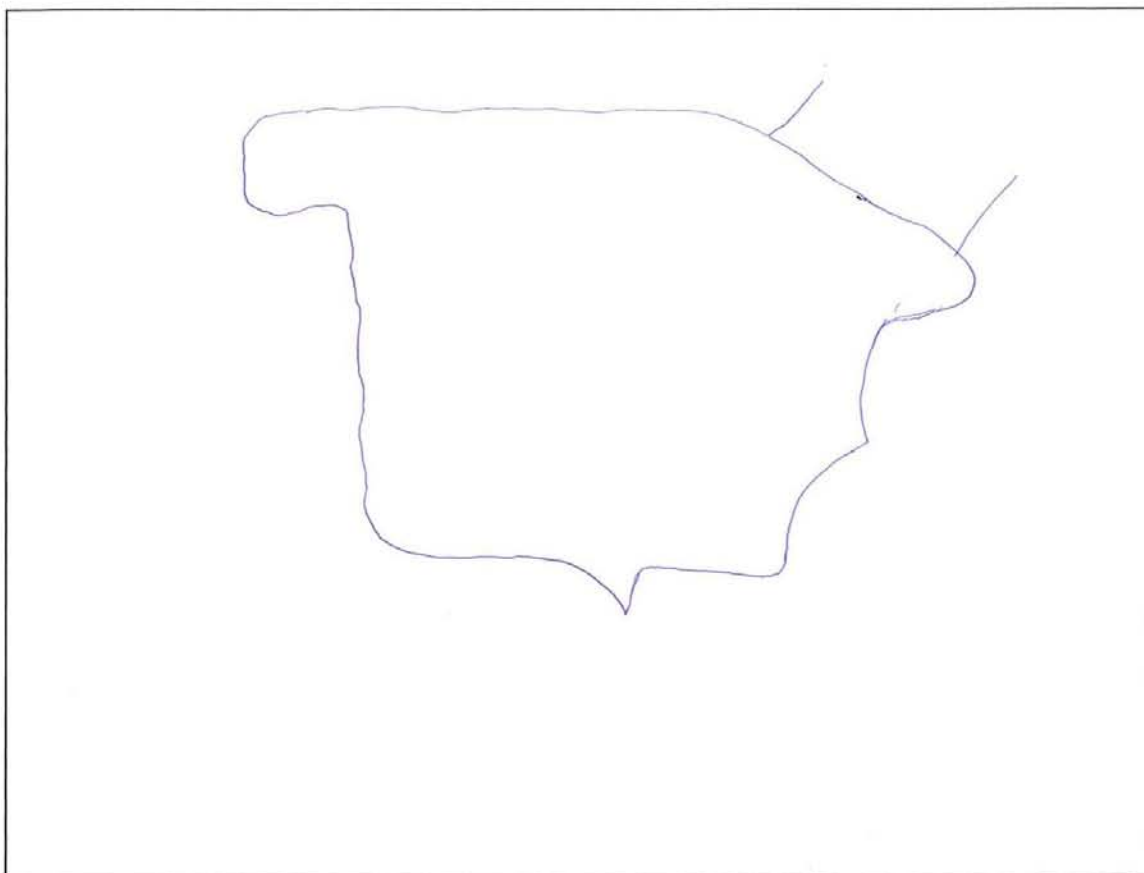

×

Curs: 1º magisterio

Gènere: Mujer

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

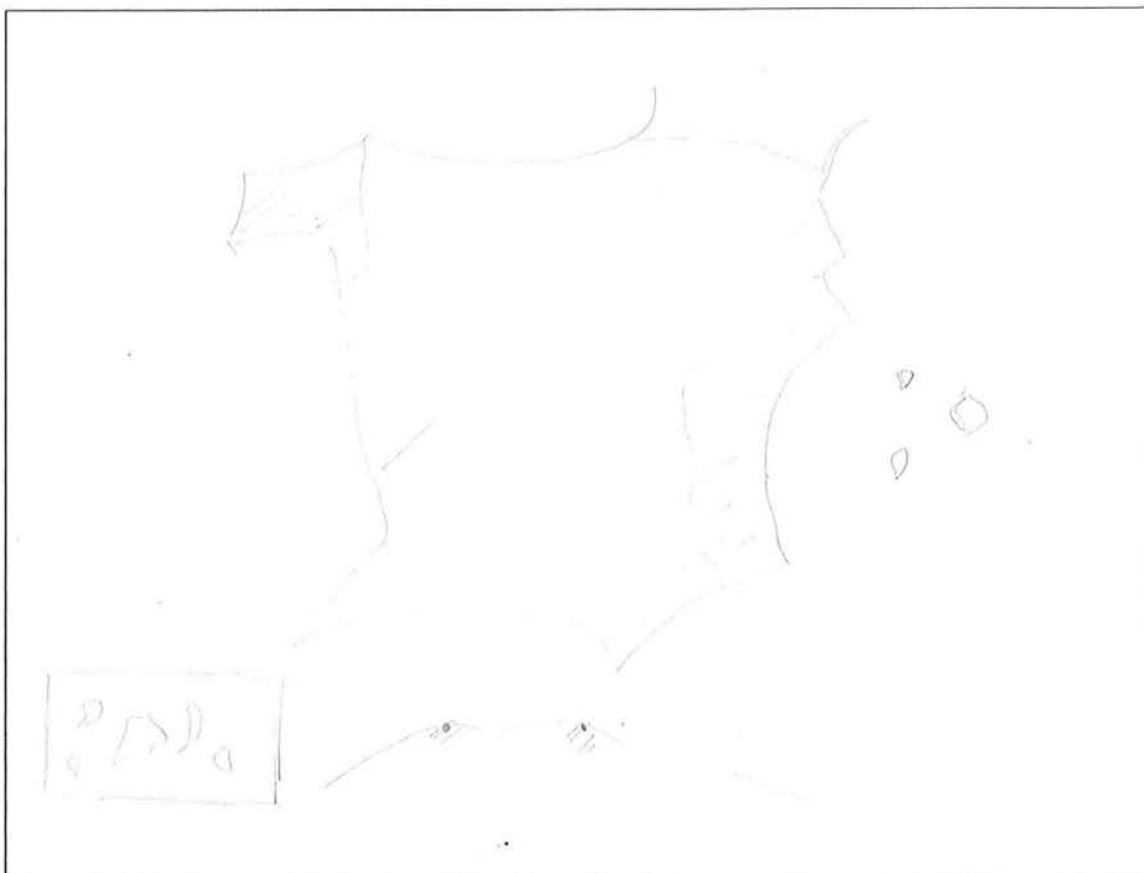

2

Curs: primer magisteri

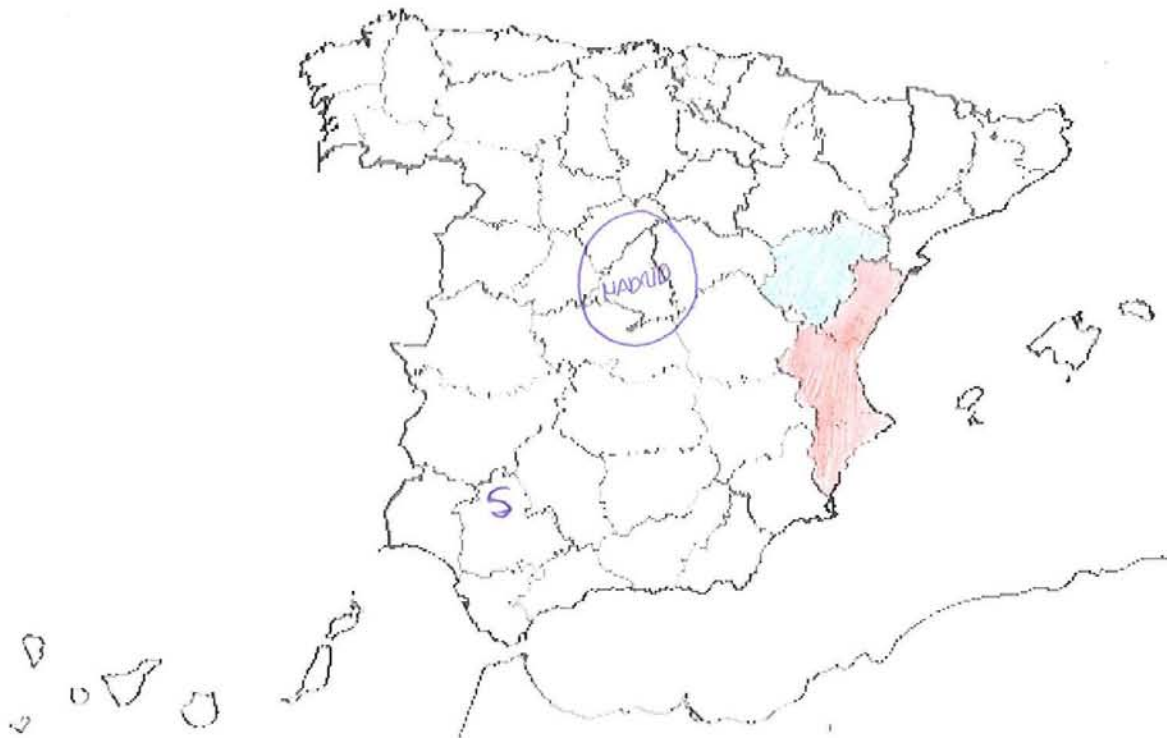
Gènere: femení

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2

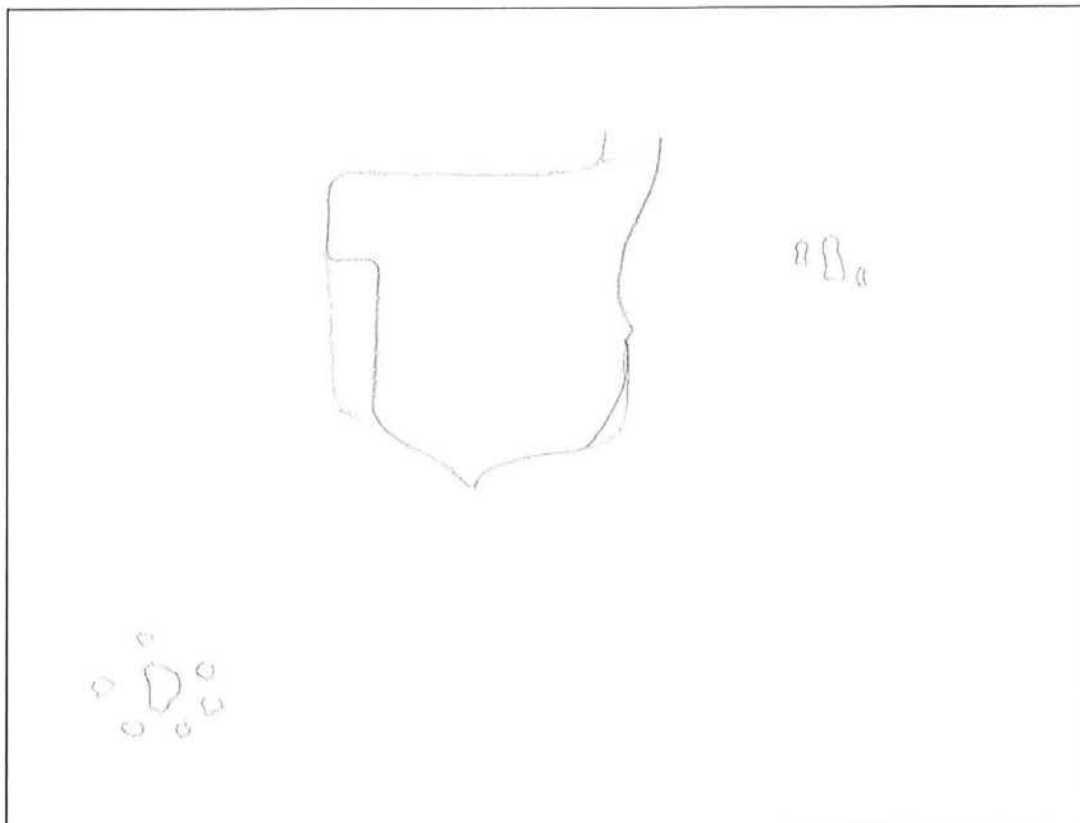
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? al sud.

Curs: 1° TORRESHO

Gènere: Masculino

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

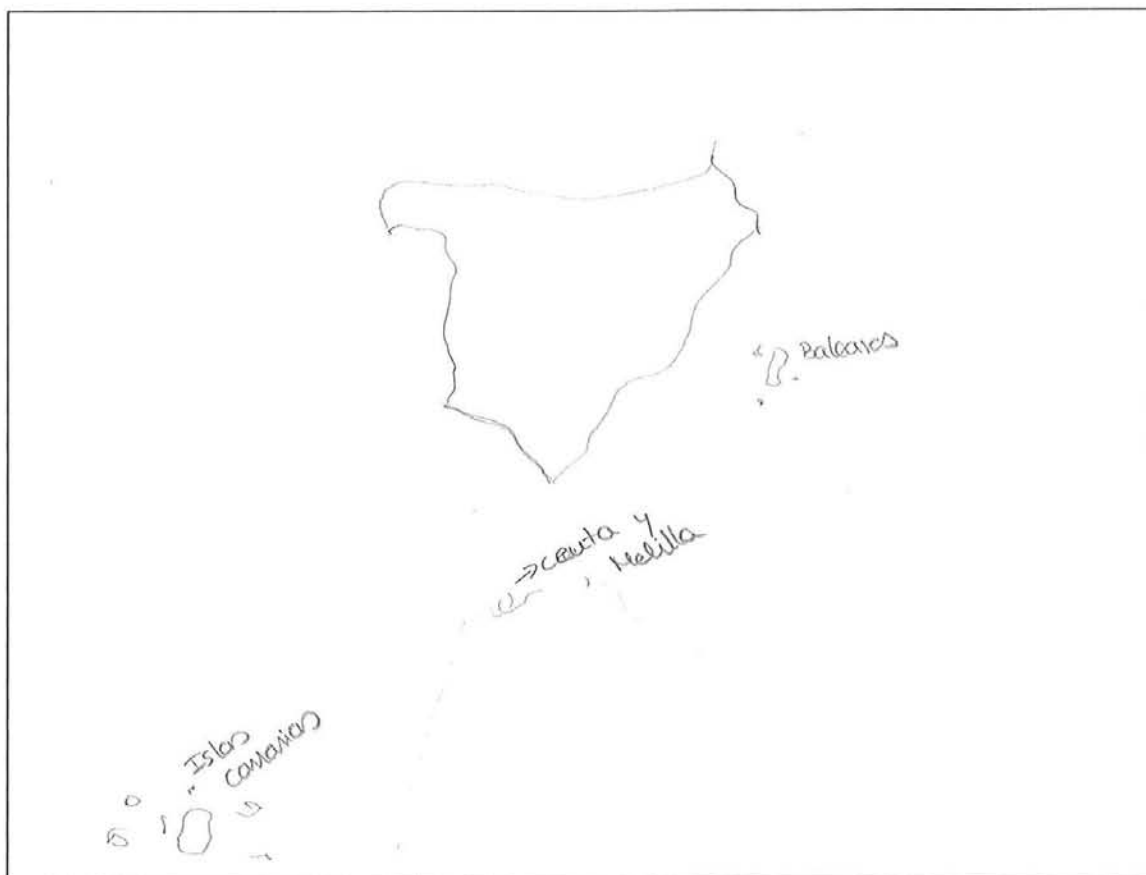
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. C. Valenciana
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud

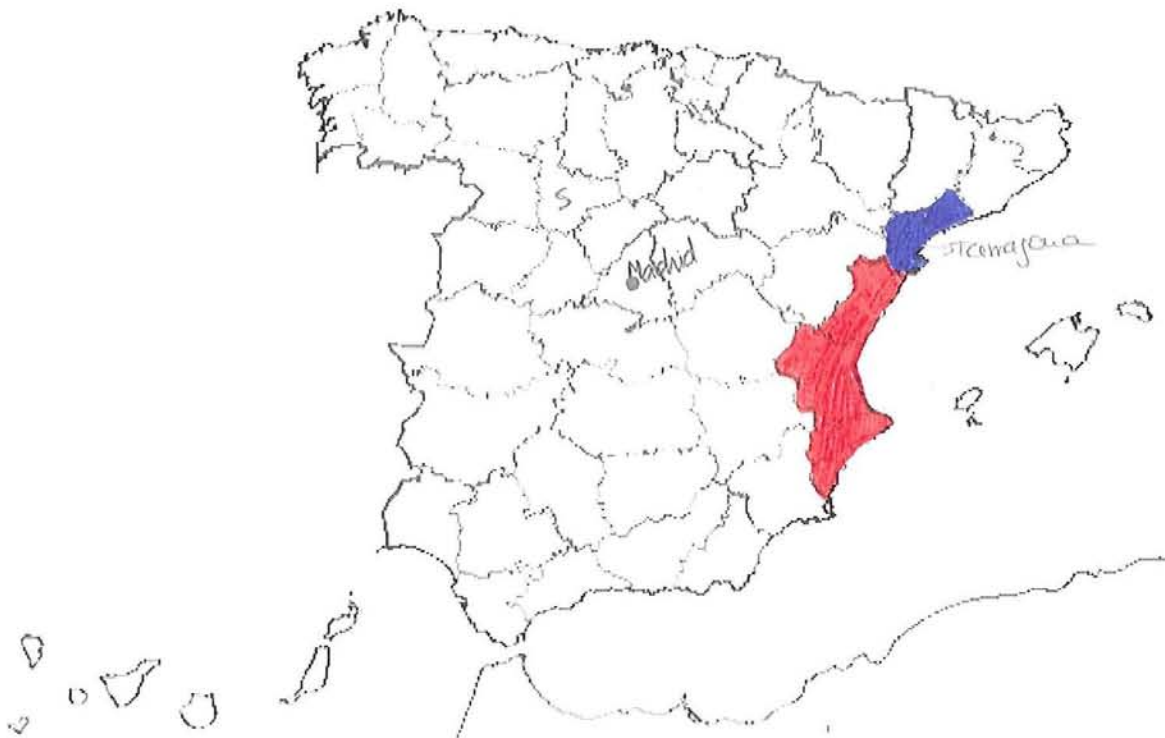
Curs: 1º MAGISTERI

Gènere: FEMENÍ

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

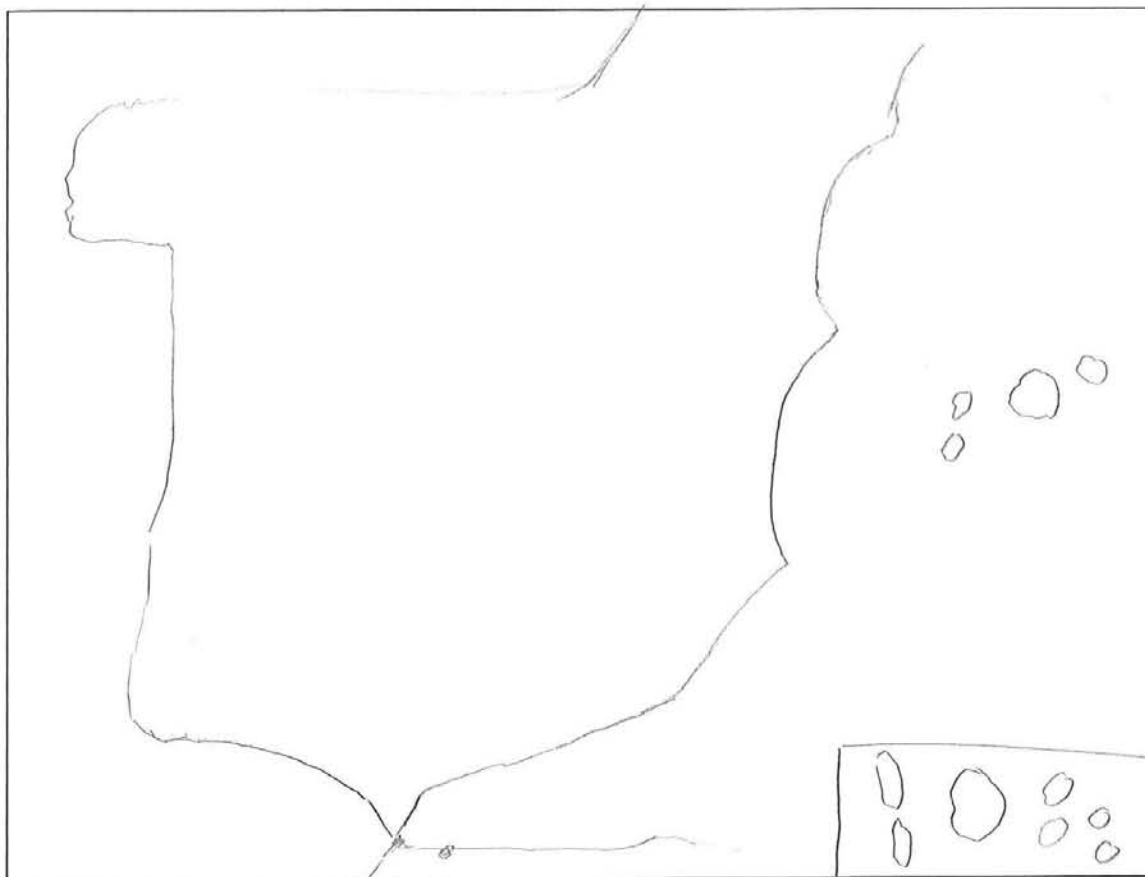
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? sud.

Curs: 1r Medicina

Gènere: Masculí

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

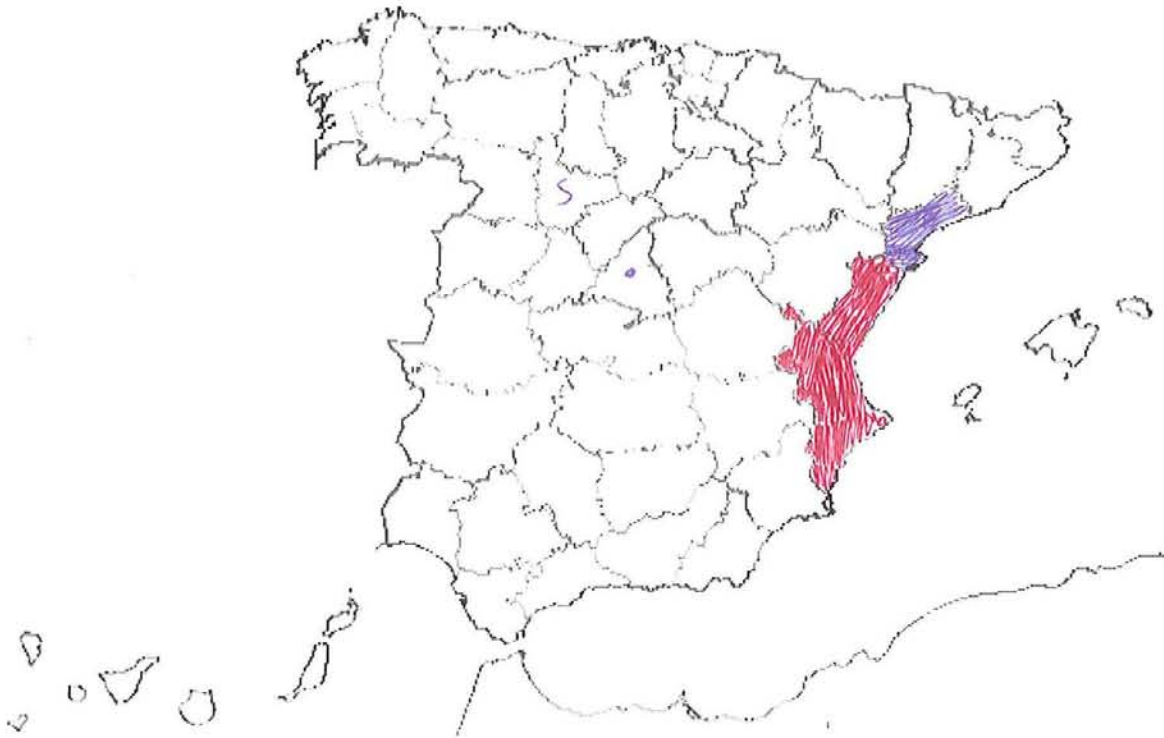
Ara indica el seu nom. C. Valenciana

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. Madrid

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud

3

Curs: 1er Quinica

Gènere: Home

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

3

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

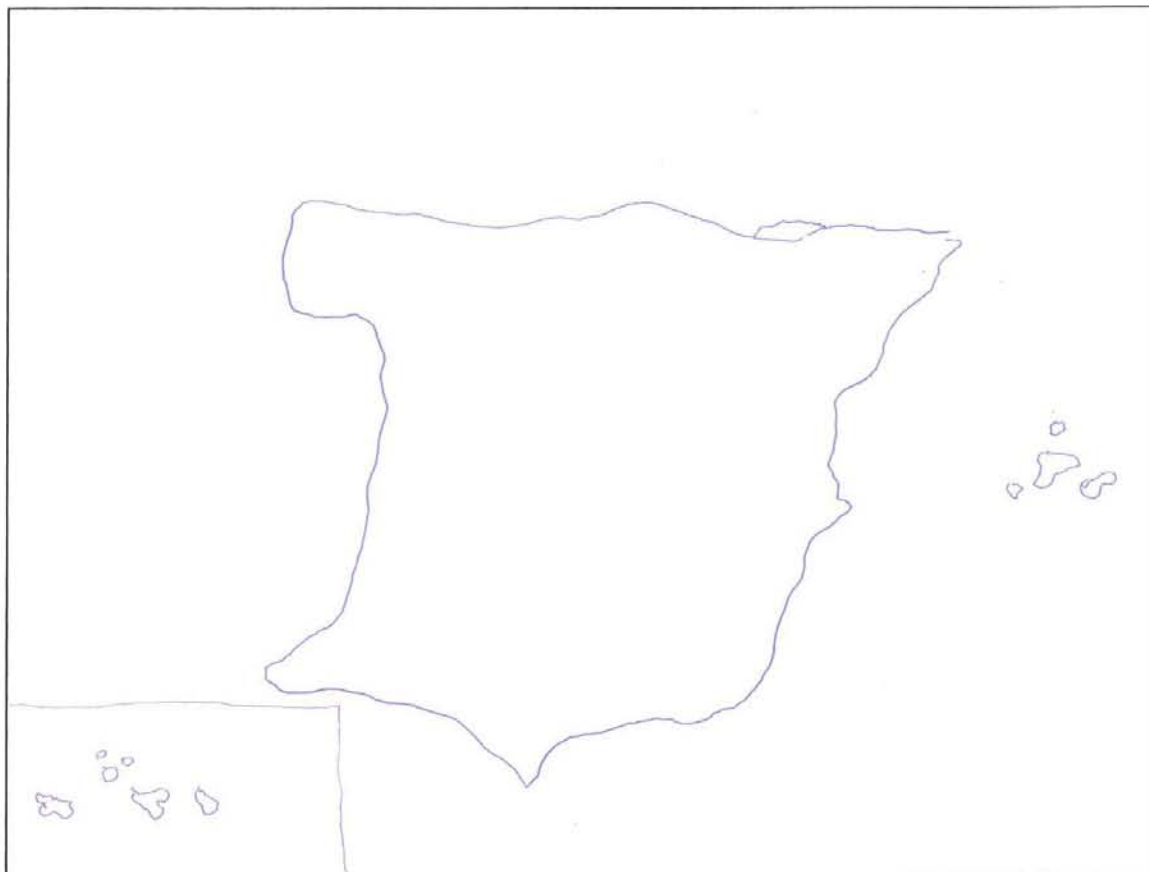

D

Curs: 2º Jennifer Grado

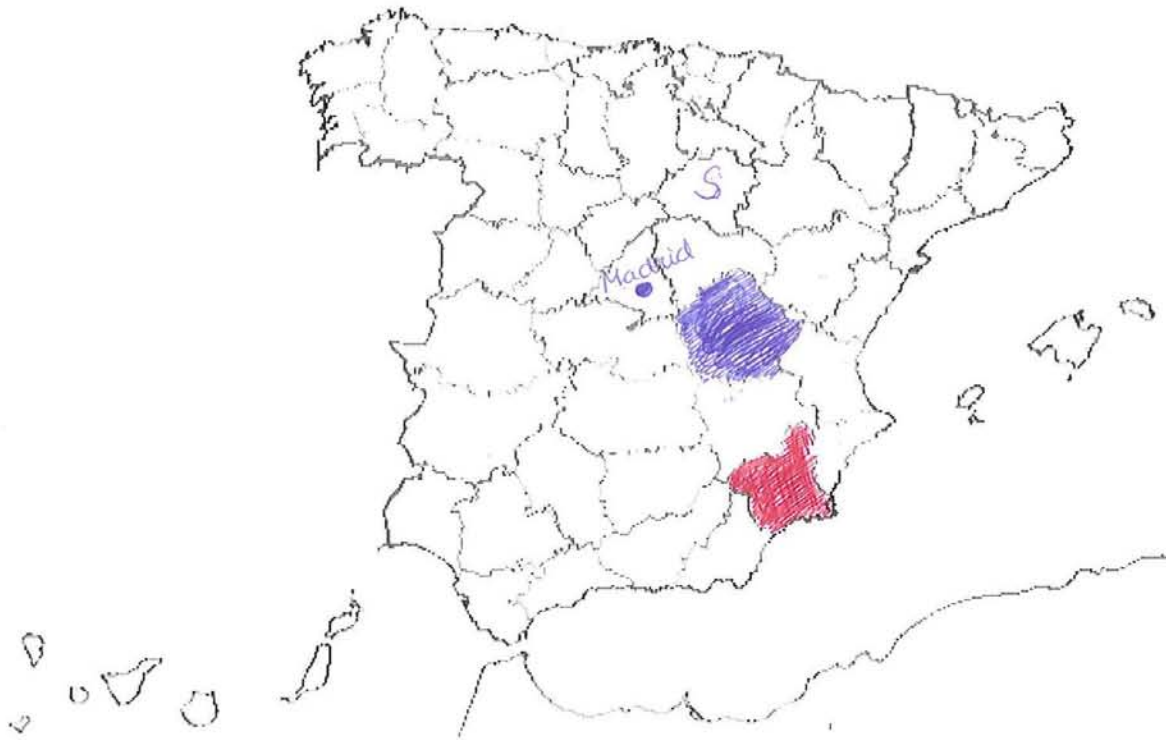
Gènere: Femenino

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

D

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Antiga Comunitat Región de Murcia.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? sud

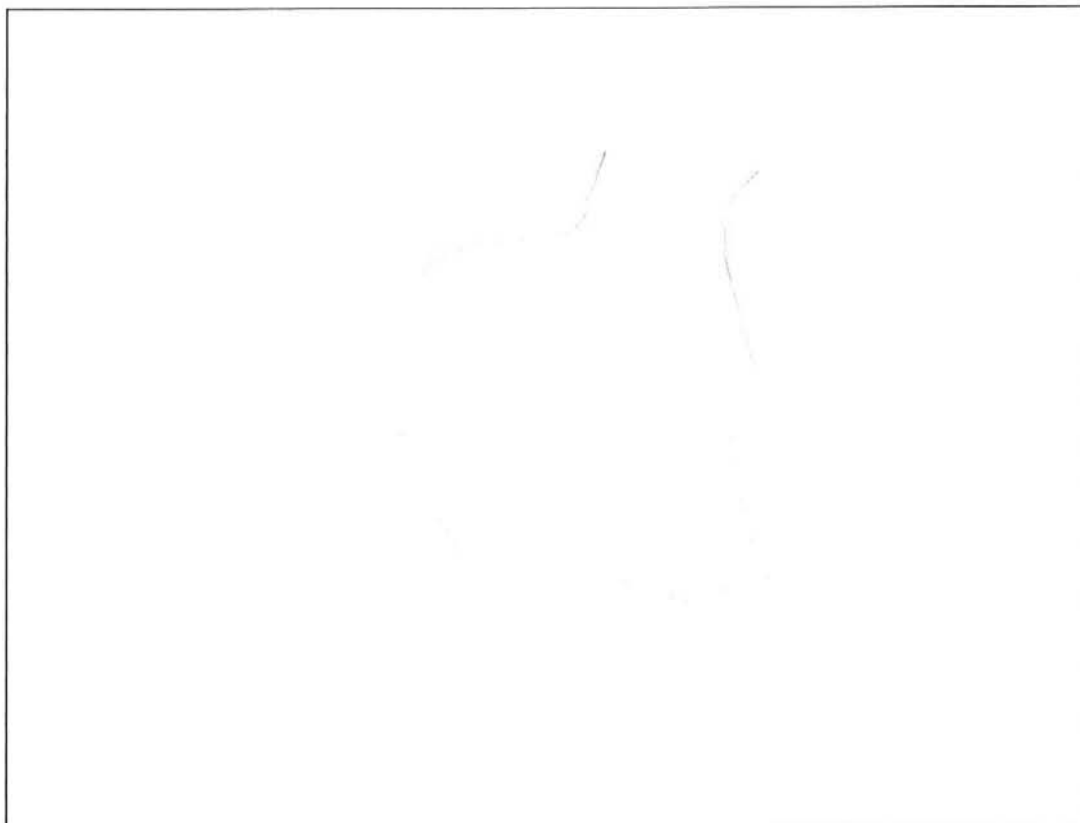

Curs: 2m

Gènere: Homes i Dones

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

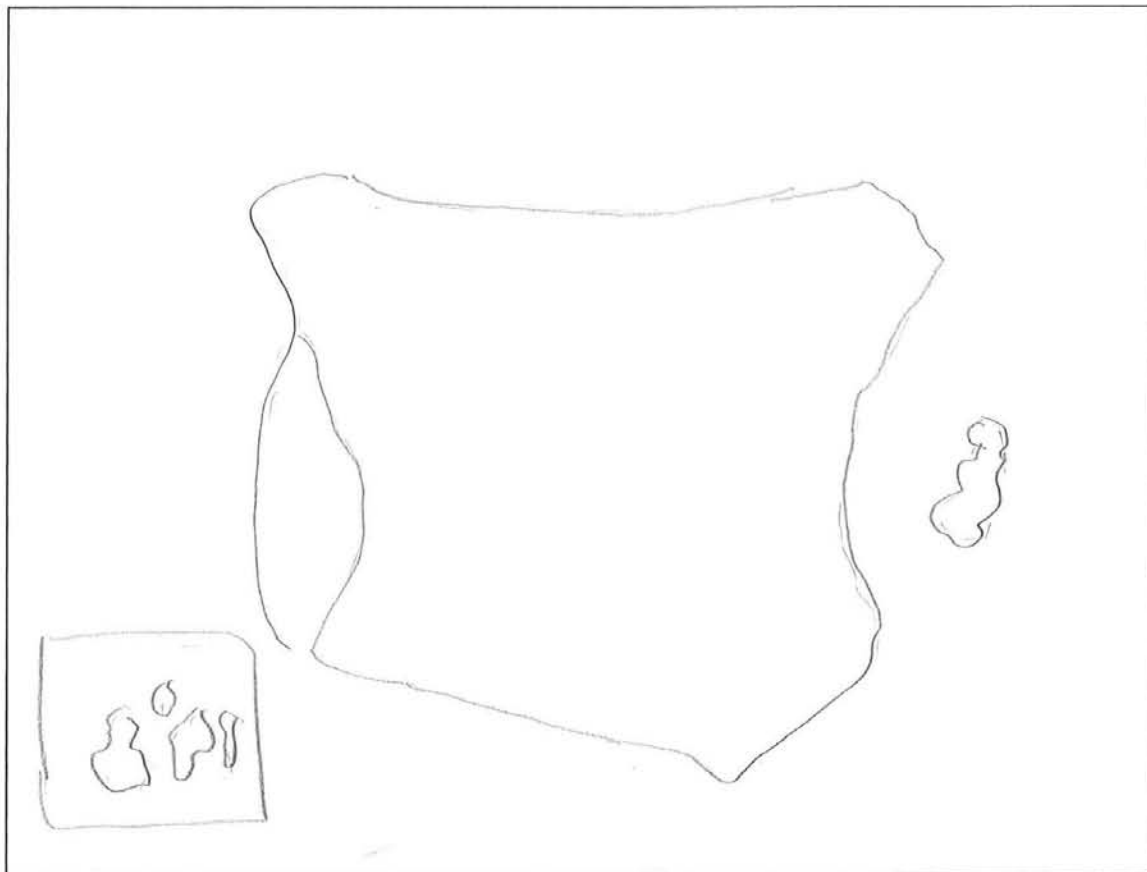
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

Curs: 3° de grado

Gènere: Femenino

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. MURCIA
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? SUR

Curs: 2ⁿ MF

Gènere: Masculino ♂

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. COMUNITAT VALENCIANA.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Situada al sud de Europa.

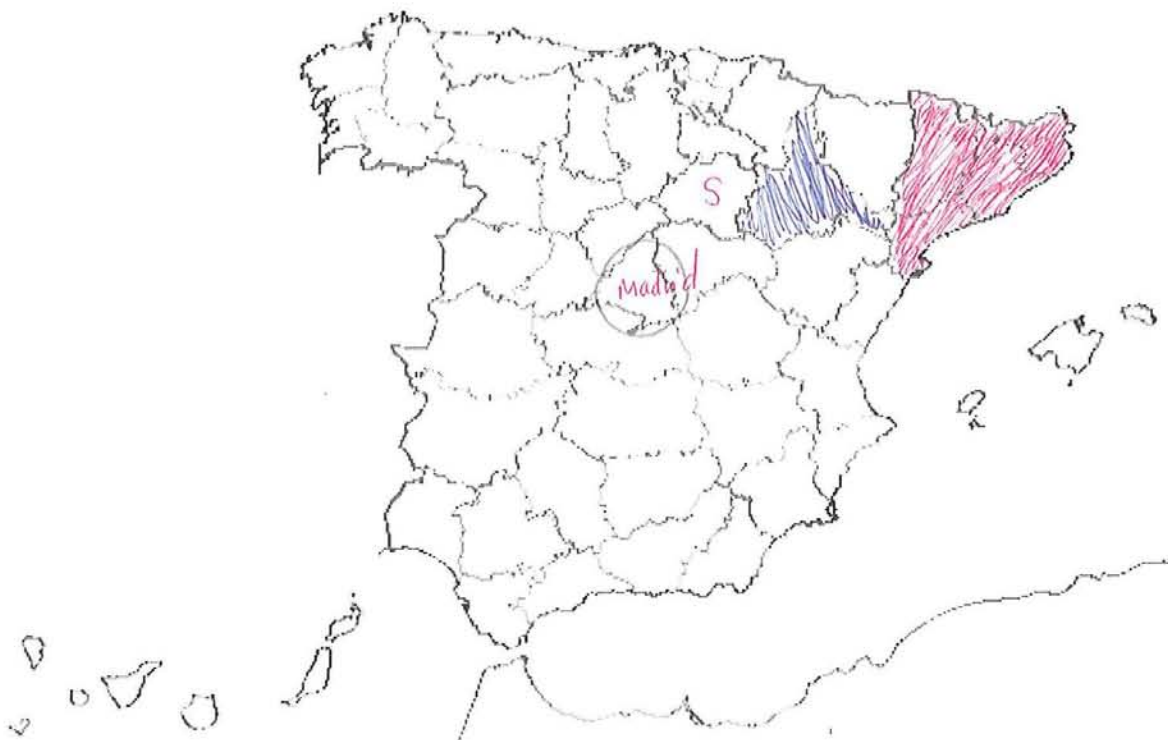
Curs: 2º Comunicacions
Audiòvisual

Gènere: Femení

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

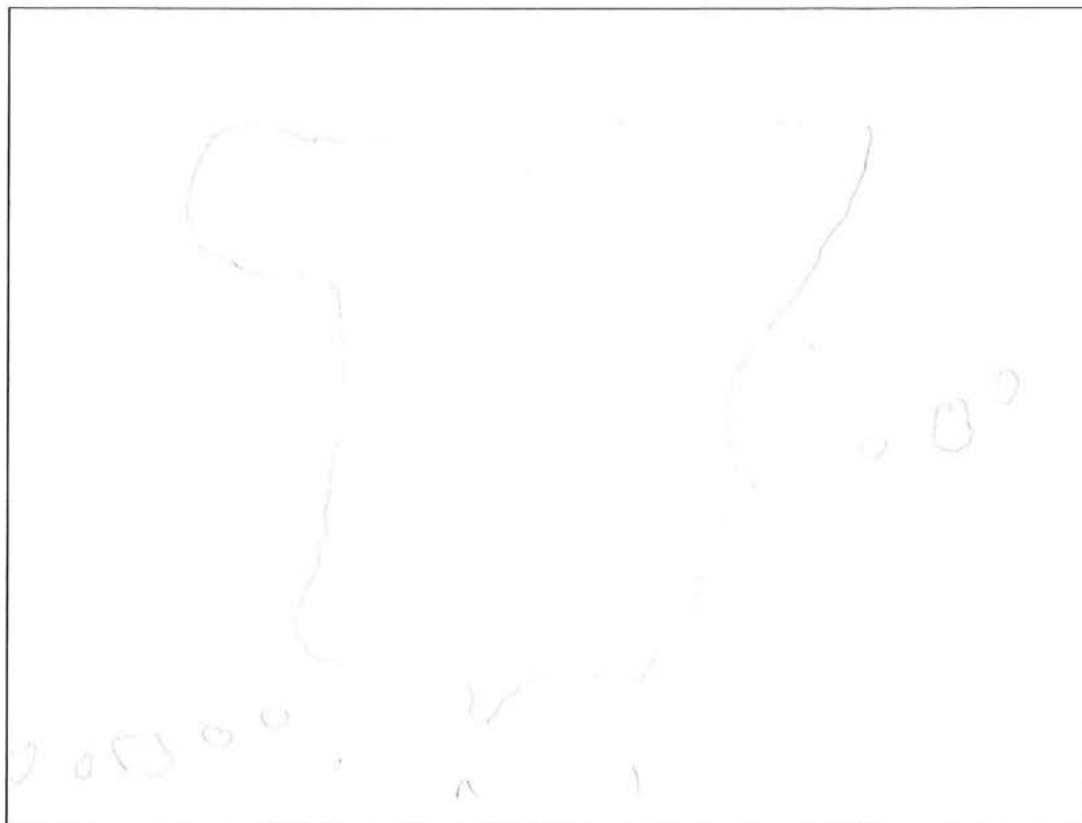
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Catalunya
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud

Curs: 2°

Gènere: M

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.

Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana

3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.

6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Al sud

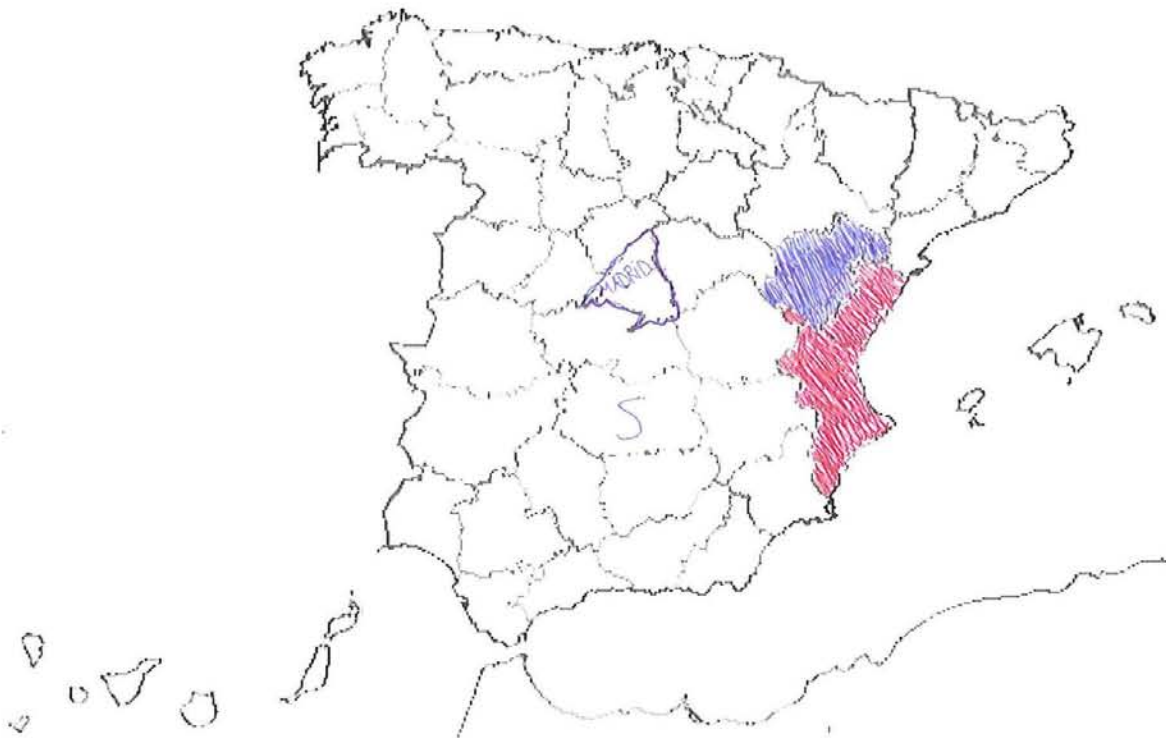
Curs: 3er Com. Sud.

Gènere: Masculino

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

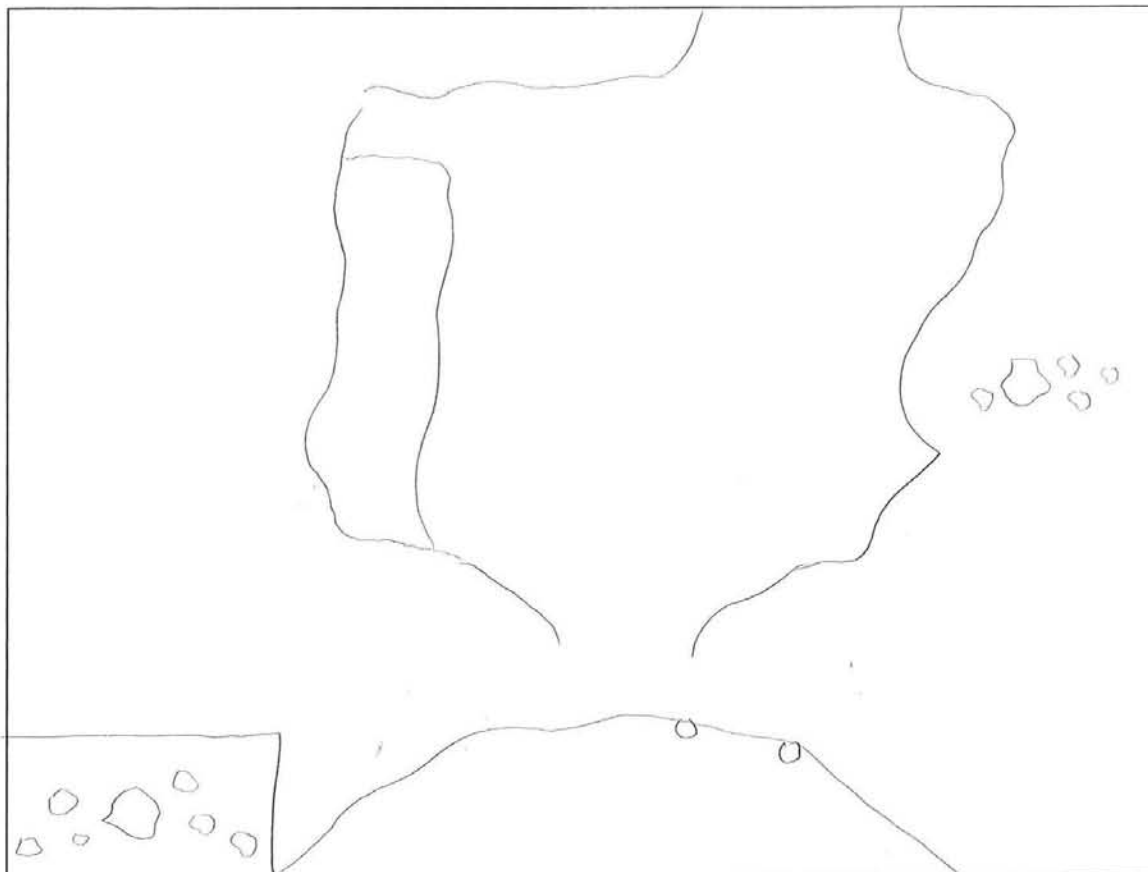
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

Curs: 3º GRADO

Gènere: FEMENI

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

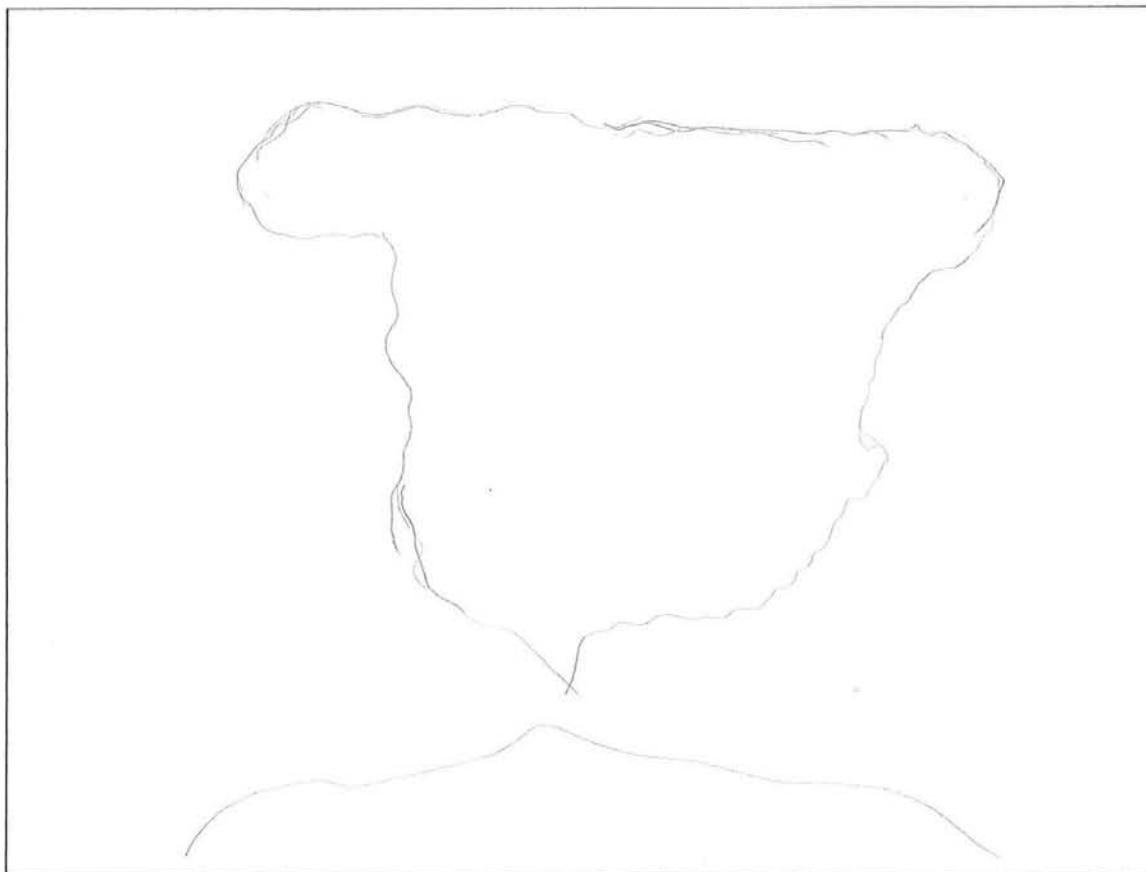
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunidad Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. Madrid.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

Curs: 3º Magisteri Primària

Gènere: Femení

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

X Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.

X Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. Madrid

4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.

X Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.

X L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Al sud.

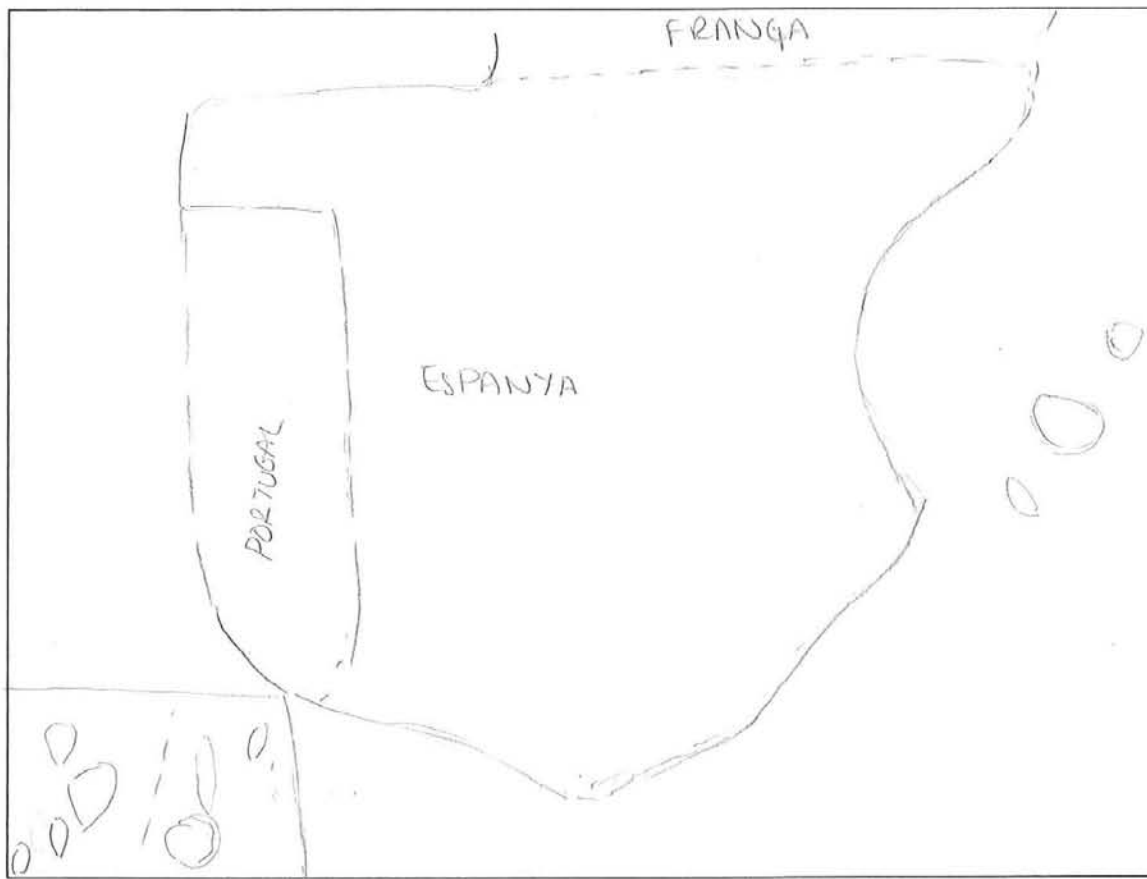

15

Curs: 3er nivell Primàrio

Gènere: Femení

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

15

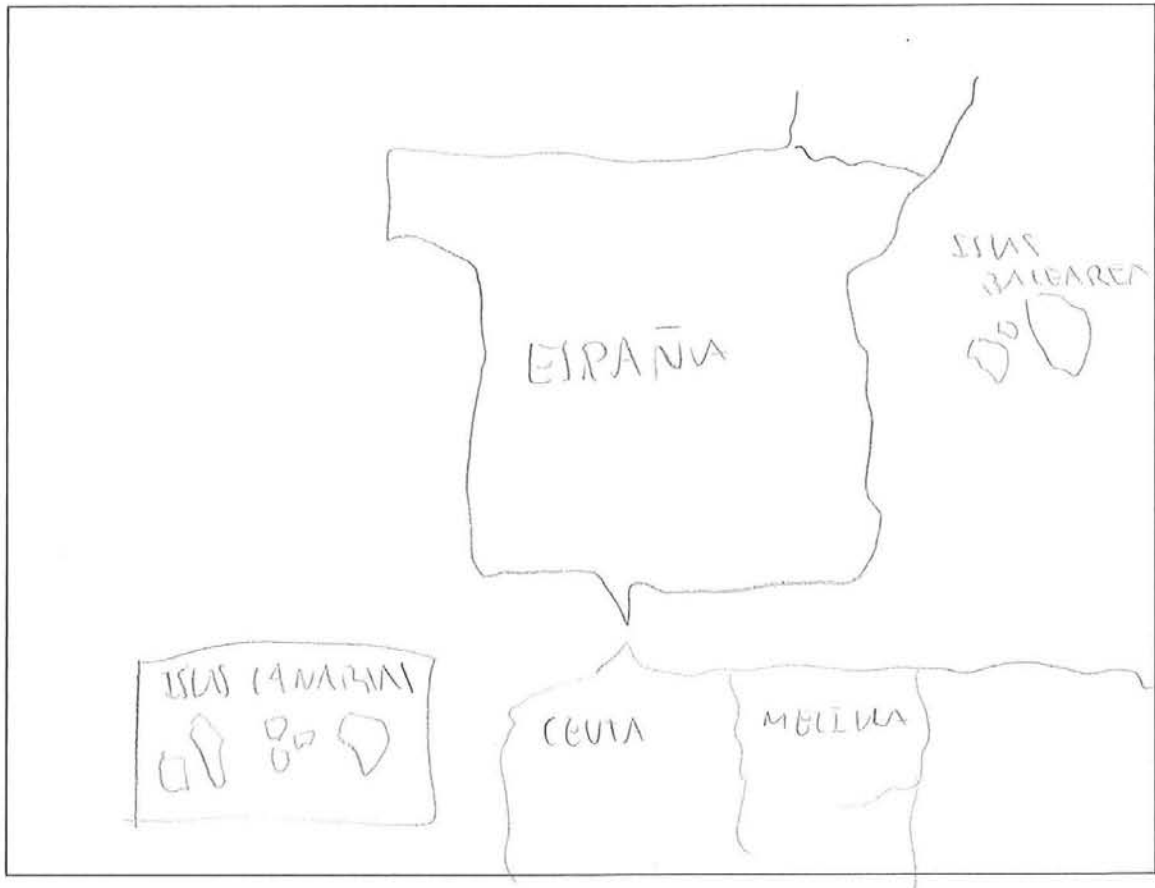
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. C. Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? sud.

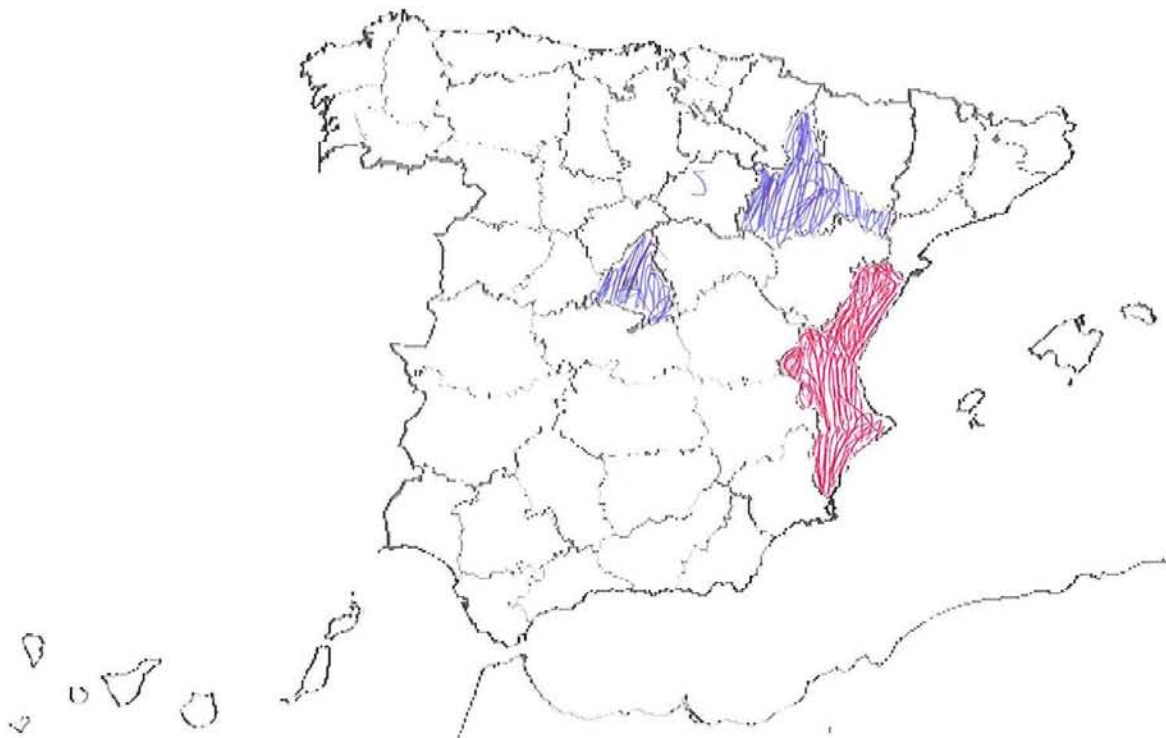
Curs: 3 COMUNICACIÓN AUDIOVISUAL

Gènere: MASCULINO

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. COMUNIDAD VALENCIANA.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. ●
MADRID ↓
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? SUD.

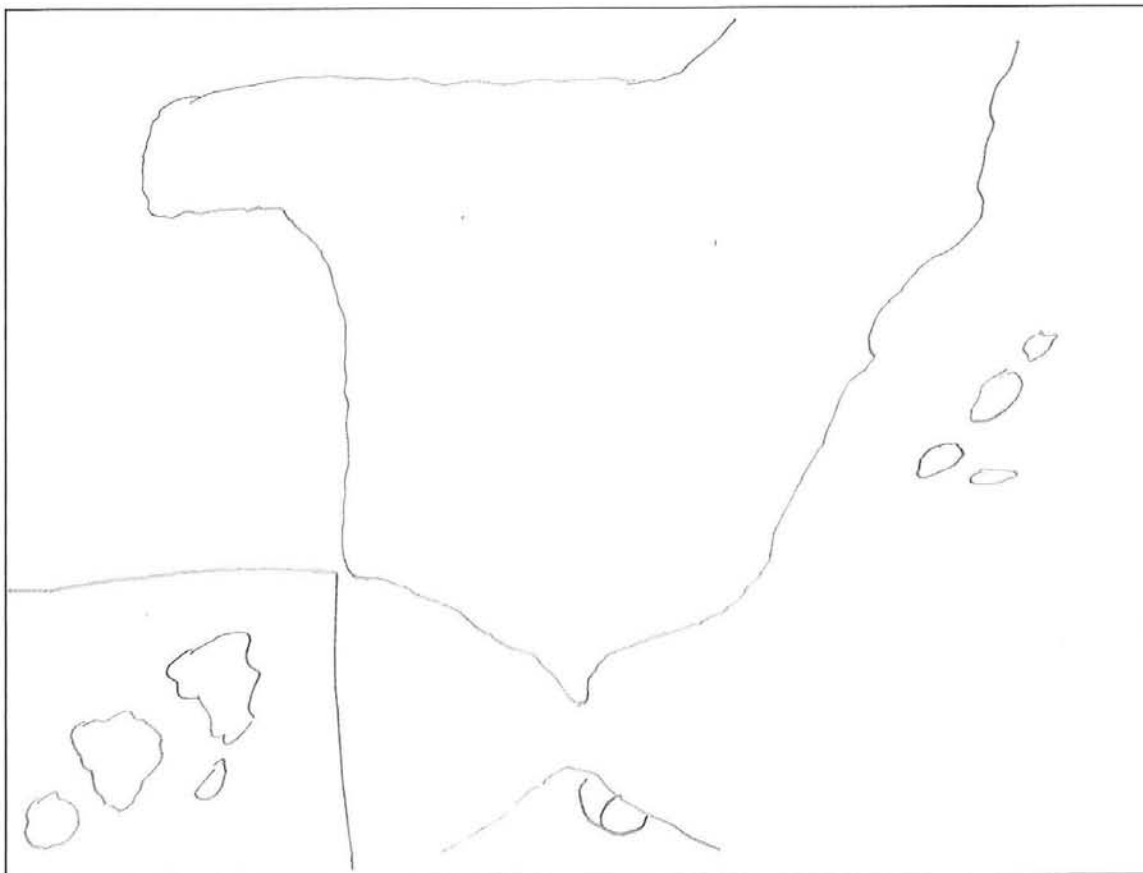

①

Curs: 3° GRADO EN COM AODI

Gènere: HOMBRER

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

1

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. PAÍS VALENCIÀ (COMUNIDAD VALENCIANA)
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la que passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol es situa al sud o al nord d'Europa? SUD

(25)

Curs: 4t M. DE PRIMÀRIA

Gènere: TEIXEIRÀ

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

(25)

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Al sud.

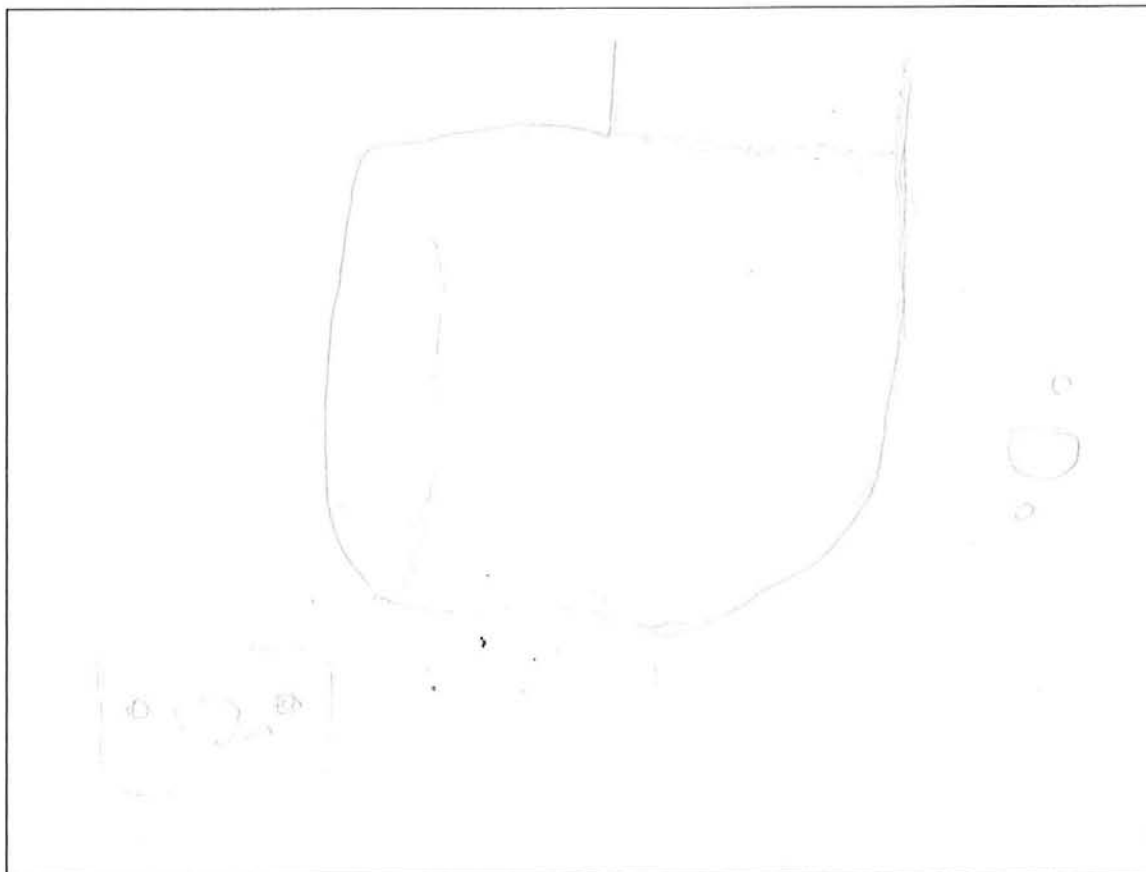

(23)

Curs: 4^è Magisteria

Gènere: Femenino

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? sud.

Curs: 4°

Gènere: Masculina

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunidad Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud.

(19)

Curs: 4rt Magisteri

Gènere: Masculí

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la.
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? sud.

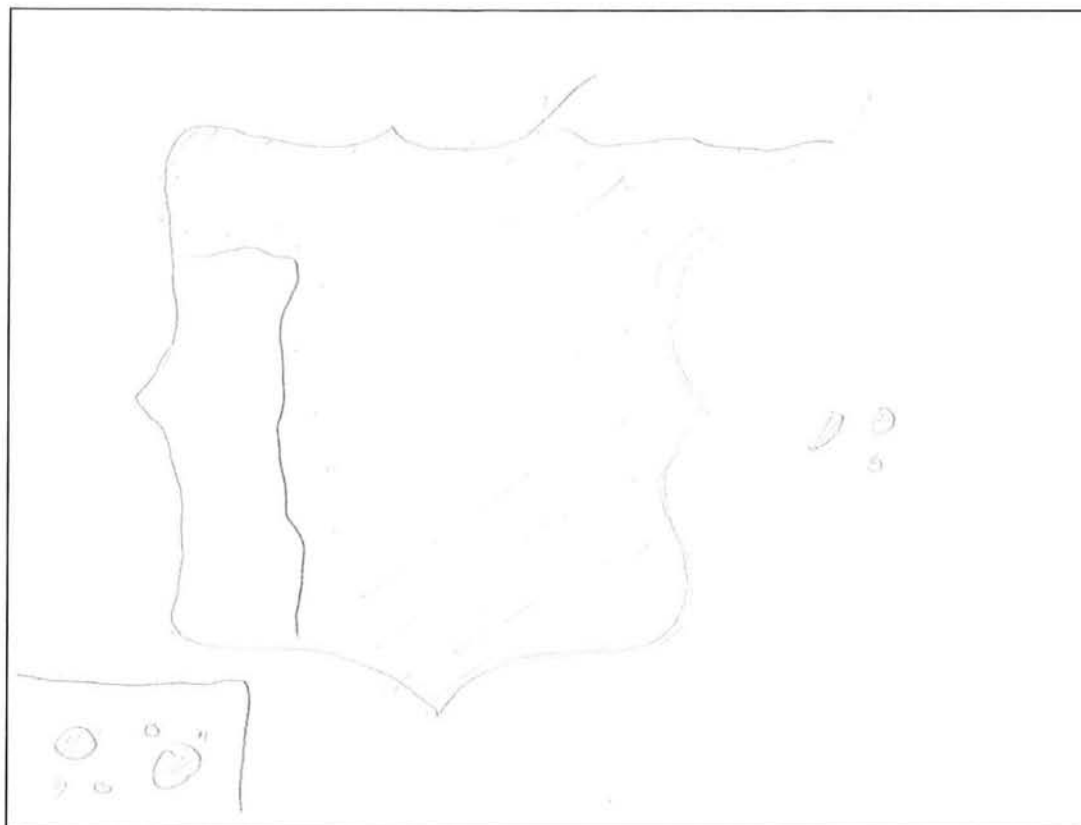

000

Curs: 4°

Gènere: Masculino

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

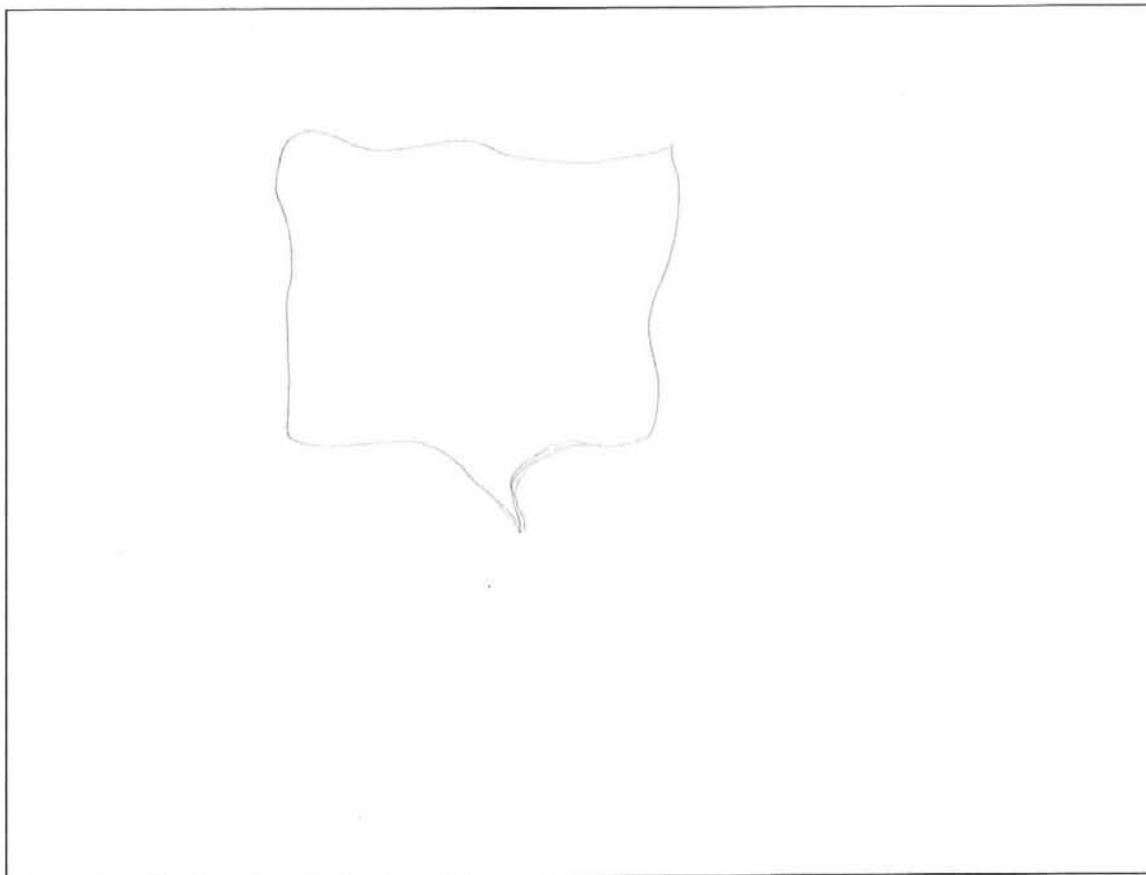
2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunidad Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. Madrid
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud

Curs: 4 magisterio infantil

Gènere: femenino

1. Dibuixa el mapa de l'estat espanyol.

24

2. Situa en el mapa que hi ha baix la teua Comunitat Autònoma i pinta-la de roig.
Ara indica el seu nom. Comunitat Valenciana.
3. Localitza i situa en el mateix mapa la capital de l'estat espanyol i nombra-la. •
Madrid
4. Indica en el mapa on es localitza la província de Sòria posant una **S**.
5. Localitza i pinta de blau una província per la qual passe el riu Ebre.
6. L'estat espanyol se situa al sud o al nord d'Europa? Sud

